

Opleidingsstatuut Hoofdstuk 9

**Voor de
deeltijd bacheloropleiding**

Opleiding tot leraar tweede graad Economie

**van de Academie Educatie
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen**

Studiejaar 2023-2024

Vastgesteld met instemming van:

Opleidingscommissie: 22 mei 2023

Academieraad: 22 mei 2023

Academiedirecteur: 7 juni 2023

9 Beschrijving van het onderwijs (de eenheden van leeruitkomsten en het onderwijsarsenaal)

In dit hoofdstuk is jouw opleiding beschreven in de vorm van een curriculumoverzicht. Ook vind je het onderwijsarsenaal dat je daarbij kunt volgen. Te beginnen bij de eenheden van leeruitkomsten van de propedeuse en daarna die van de postpropedeuse en de minoren.

Bij de deeltijd opleidingen zie je hoe de eenheden van leeruitkomsten zijn gegroepeerd in modules.

In het onderwijsarsenaal beschrijft de opleiding welk onderwijs ze aanbiedt voor de eenheden van leeruitkomsten van de opleiding. In afstemming met je opleiding bepaal je zelf of je wel of niet gebruik wilt maken van dit onderwijsaanbod. De keuze die je maakt wordt opgenomen in het studieplan.

Bij sommige eenheden van leeruitkomsten is er een maximum gesteld aan het aantal studenten dat kan deelnemen aan het onderwijsarsenaal. Als dat zo is, is dat vermeld bij de betreffende eenheid van leeruitkomsten. Hetzelfde geldt voor de eigen financiële bijdrage. Als daar sprake van is bij het onderwijsarsenaal van een eenheid van leeruitkomsten, dan staat dat vermeld bij de beschrijving van die eenheid van leeruitkomsten. Als er geen maximum aantal deelnemers of een eigen bijdrage is vermeld, is dit dus **niet** van toepassing.

Als je wilt deelnemen aan een deeltentamen, een tentamen of het onderwijsarsenaal moet je je daar voor intekenen. Zie Deel 2, hoofdstukken 3 en 8.

Hieronder staat een schematisch overzicht van je opleiding.

Postpropedeutische fase	Verplicht	De startbekwame leraar (30 studiepunten)
	Minor	Minor (30 studiepunten)
	Verplicht	Leren lesgeven en begeleiden (30 studiepunten)
		Vakdidactiek (30 studiepunten)
		Verdieping vakinhoud (30 studiepunten)
		Afronding van vak en vakdidactiek (30 studiepunten)
Propedeuse	Verplicht	Inleiding op vakinhoud (30 studiepunten)
		Oriëntatie op het beroep (30 studiepunten)

Hieronder vind je per module eerst de opbouw van de module en daarna het onderwijsarsenaal dat bij die module en de daaronder vallende eenheden van leeruitkomsten wordt aangeboden.

Tentamenoverzicht deeltijdmodule MODORB03 : Oriëntatie op Beroep”

NAAM CURSUS	CODE OSIRIS	Onderwijs- periode	BEKWAAMHEID	TENTAMENCODE OSIRIS	CIJFER / VINK	WEGING	Stp.	Toetsvorm	Kans 1	Kans 2
Krachtig leren 1	KRACLE62	P1 of p3	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam	TOETS-01 of TOETS-02	Cijfer (≥5,5)	1	7,5	Kennistentamen online OF (Beroeps)product schriftelijk	p1-p4	p1-p4
		P1 of p3		TOETS-03	Cijfer (≥5,5)	1		(Beroeps)Product online/digitaal	P1-p4	P1-p4
Pedagogische tact 1	PEDATA60	P1 of p3	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam	TOETS-01 of TOETS-02	Cijfer (≥5,5)	1	7,5	Kennistoets digitaal of (Beroeps)Product fysiek/schriftelijk	P1-p4	P1-p4
		P1 of p3		TOETS-03	Voldaan	0		(Beroeps)product fysiek/schriftelijk	P1-p4	P1-p4
Integraal handelen 1	IHAAAB17	divers	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam Brede professionele basis Vakinhoudelijk bekwaam	TOETS-01	Cijfer (≥6,0)	1	15	Gesprek fysiek	divers	divers
		divers		TOETS-02	Cijfer (≥5,5)	1		(Beroeps)Product online/digitaal	divers	divers
		divers		TOETS-03	Voldaan	0		(Beroeps)Product fysiek/schriftelijk	In overleg	In overleg

Tentamenoverzicht deeltijdmodule INLOPD03 Inleiding op de Vakinhoud

NAAM CURSUS	Stp	CODE OSIRIS	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TENTAMENCODE OSIRIS	CIJFER/VINK	WEGING	Toetsvorm	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Micro-economie-1	2,5	MICREC04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 1	Periode 2
Wiskunde	2,5	WISKUN10	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 1	Periode 2
Marketing	2,5	MARKEB59	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01 of TOETS-02	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F Of PROD-O	Periode 1	Periode 2
Macro-economie 1	2,5	MACREC22	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 2	Periode 3
Bedrijfsadministratie 1	2,5	BEDRIF08	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 2	Periode 3
Bedrijfseconomie 1	2,5	BEDRIF09	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 2	Periode 3
IEB1: Globalisering	2,5	INTECB01	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 3	Periode 4
Bedrijfsadministratie 2	2,5	BEDRIF10	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 3	Periode 4
Bedrijfseconomie 2	2,5	BEDRIF30	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 3	Periode 4
Economie en Ondernemen	2,5	ECONON02	Vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	GESP-F	Periode 4	Periode 4
IEB2: Europese Integratie	2,5	INTECB10	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 4	Periode 4
Recht	2,5	RECHTA43	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 4	Periode 4

Tentamenoverzicht deeltijdmodule Leren Lesgeven en Begeleiden"

NAAM CURSUS	CODE OSIRIS	Onderwijs- periode	BEKWAAMHEID	TENTAMEN- CODE OSIRIS	Toetsvorm	CIJFER / VINK	WEGING	Stp.	Kans 1	Kans 2
Krachtig leren 2	KRACLF11	P1 of P3	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam	TOETS-01	Leertaak	Cijfer (≥5,5)	1	7,5	P1-p4	P1-p4
				TOETS-02	(Beroeps)Product online/digitaal	Cijfer (≥5,5)	1		P1-p4	P1-p4
Pedagogische tact 2	PEDATA40	P1 of P3	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam	TOETS-01	(Beroeps)product online/digitaal	Cijfer (≥5,5)	1	7,5	P1-p4	P1-p4
				TOETS-02	(Beroeps) product online/digitaal	Cijfer (≥5,5)	1		P1-p4	P1-p4
Integraal handelen 2	IHAAA33	Divers	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam Brede professionele basis Vakinhoudelijk bekwaam	TOETS-01	Gesprek fysiek	Cijfer (≥6,0)	1	15	Divers	Divers

Tentamenoverzicht deeltijdmodule STARLE14: De Startbekwame Leraar"

NAAM CURSUS	CODE OSIRIS	Onderwijs- periode	BEKWAAMHEID	TENTAMEN- CODE OSIRIS	Toetsvorm	CIJFER / VINK	WEGING	Stp.	Kans 1	Kans 2
Integraal handelen 3	IHAAAB10	Divers	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam Brede professionele basis Vakinhoudelijk bekwaam	TOETS-01	Gesprek fysiek	Cijfer (≥6,0)	0,45	15	Divers	Divers
				TOETS-02	(Beroeps)product online/digitaal	Cijfer (≥6,0)	0,45		Divers	Divers
				TOETS-03	Kennistoets online	Cijfer (≥6,0)	0,1		Divers	Divers
De onderzoekende leraar economie	ONDLEE17	Flexibel	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam Brede professionele basis Vakinhoudelijk bekwaam	TOETS-01	Beroepsproduct(en) en schriftelijk verantwoordingsverslag	Cijfer (≥5,5)	1	15	Op aanvraag	Op aanvraag

Tentamenoverzicht deeltijdmodule "VAKDID36: VAKDIDACTIEK"

NAAM CURSUS	CODE OSIRIS	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TENTAMEN-CODE OSIRIS	CIJFER / VINK	Toetsvorm	WEGING	PERIODE	
								KANS 1	KANS 2
Vakdidactiek 1: Lesgeven in Economie	VAKLAA24	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	woord	PROD-O	1	Periode 1	Periode 2
Vakdidactiek 2: Activerende didactiek en samenwerkend leren	VAKAAA06	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 2	Periode 3
Vakdidactiek 3: Lesgeven met ICT	VAKLAA23	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 3	Periode 4
Vakdidactiek 4: Taal- en Reken-didactiek	VAKTAA20	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 4	Periode 4
Vakdidactiek 5: Leermiddelen-analyse	VAKLAA04	Vakdidactische bekwaamheid Brede professionele basis	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 3	Periode 4
Vakdidactiek 6: Toetsing	VAKTAA05	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 4	Periode 4

Tentamenoverzicht deeltijdmodule VERVAD02 : MODULE VERDIEPING VAN DE VAKINHOUD”

NAAM CURSUS	Stp	CODE OSIRIS	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TENTAMEN-CODE OSIRIS	CIJFER / VINK	Toetsvorm	WEGING	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Economie in het VMBO	2,5	ECVMB002	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 1	Periode 2
Management Accounting	2,5	MANAAB03	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 2	Periode 3
Logistiek en AO	2,5	LOGIAO04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 2	Periode 3
Micro-economie-2	2,5	MICREC05	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 2	Periode 3
Overheid	2,5	OVERHE48	Vakinhoudelijke bekwaamheid Brede professionele basis	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 2	Periode 3
Bedrijfsadministratie 3	2,5	BEDRIK57	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 1	Periode 2
Macro-Economie-2	2,5	MACREC07	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 3	Periode 4
Economische bril	2,5	ECONBR04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 3	Periode 4
Corporate Finance	2,5	CORPFI04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 3	Periode 4
Marktonderzoek en statistiek	2,5	MARKST05	Vakinhoudelijke bekwaamheid Brede professionele basis	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 4	Periode 4
Organisatie Management	2,5	ORGAMA04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 4	Periode 4
Jaarverslaggeving	2,5	JAARVE04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 4	Periode 4

Tentamenoverzicht deeltijdmodule "AFRVAV02: AFRONDING VAN VAK EN VAKDIDACTIEK"

NAAM CURSUS	STP	CODE OSIRIS	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TENTAMEN-CODE OSIRIS	Toetsvorm	CIJFER / VINK	WEGING	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Vakdidactiek 7: Ontwerpen van beroepsonderwijs	7,5	VAKOAA27	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 1-2	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Monetaire Economie	5	MONEEC04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1-2	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Ondernemerschap	5	ONDERI43	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	PROD-O	Woord	1	Periode 2	Periode 3
Financiële Educatie	7,5	FINAED06	Vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	PROD-O	Woord	1	Periode 2	Periode 3
Financial Accounting	2,5	FINAAC41	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	Schriftelijke toets	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 1	Periode 2
Vrije ruimte	2,5	VRIJRU44	Alle bekwaamheden	Semester 1-2, periode 1-4	TOETS-01	PROD-O	Woord	1	Periode 1-4	Periode 2-4

9.1 Eenheden van leeruitkomsten van de propedeuse

Hieronder volgende de modules, vervolgens de CURSUS-en en het onderwijsarsenaal van de propedeuse.

MODORB03	Oriëntatie op beroep		
Naam module Engelstalig	Introduction to the Profession		
Overzicht van cursussen waaruit de module is opgebouwd		Naam CURSUS	Aantal studiepunten
	1	Krachtig leren 1	7.5
	2	Pedagogische tact 1	7.5
	3	Integraal handelen 1	15
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing		
Taal indien anders dan Nederlands	Niet van toepassing		
Inrichtingsvorm	Deeltijd		
Beschrijving van de samenhang van deze module			

Tentamenoverzicht deeltijdmodule MODORB03 : Oriëntatie op Beroep”

NAAM CURSUS	CODE OSIRIS	Onderwijs-periode	BEKWAAMHEID	TENTAMENCODE OSIRIS	CIJFER / VINK	WEGING	Stp.	Toetsvorm	Kans 1	Kans 2
Krachtig leren 1	KRACLE62	P1 of p3	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam	TOETS-01 of TOETS-02	Cijfer (≥5,5)	1	7,5	Kennistentamen online OF (Beroeps)product schriftelijk	p1-p4	p1-p4
		P1 of p3		TOETS-03	Cijfer (≥5,5)	1		(Beroeps)Product online/digitaal	P1-p4	P1-p4
Pedagogische tact 1	PEDATA60	P1 of p3	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam	TOETS-01 of TOETS-02	Cijfer (≥5,5)	1	7,5	Kennistoets digitaal of (Beroeps)Product fysiek/schriftelijk	P1-p4	P1-p4
		P1 of p3		TOETS-03	Voldaan	0		(Beroeps)product fysiek/schriftelijk	P1-p4	P1-p4
Integraal handelen 1	IHAAAB17	divers	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam Brede professionele basis Vakinhoudelijk bekwaam	TOETS-01	Cijfer (≥6,0)	1	15	Gesprek fysiek	divers	divers
		divers		TOETS-02	Cijfer (≥5,5)	1		(Beroeps)Product online/digitaal	divers	divers
		divers		TOETS-03	Voldaan	0		(Beroeps)Product fysiek/schriftelijk	In overleg	In overleg

CURSUS 1 – Krachtig leren 1	
Naam CURSUS lang EN	Effective Learning 1
Naam CURSUS kort NL	Krachtig leren 1
Naam CURSUS kort EN	Effective Learning 1
Code CURSUS OSIRIS	KRACLE62
Eindkwalificatie(s)	In deze CURSUS wordt er gewerkt aan de volgende eindkwalificaties: <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisch bekwaam • Vakdidactisch bekwaam
Aantal studiepunten	7.5
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	Divers
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De eenheid van leeruitkomsten draagt ertoe bij dat de leraar in opleiding kan functioneren binnen een school voor voortgezet onderwijs en/of middelbaar beroepsonderwijs. Op het instituut vindt er begeleiding op maat plaats passend bij het ontwikkelingsniveau van de student. De eenheid van leeruitkomsten sluit aan bij NLQF niveau 6 (bachelor).	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Krachtig leren 1	De student bezit gevorderde gespecialiseerde kennis en kritisch inzicht in de belangrijkste leertheorieën voor het onderwijs; behaviorisme, cognitivisme, handelingspsychologie, constructivisme en connectivisme. De student heeft kennis van het directe instructiemodel en kan deze kennis toepassen in praktijksituaties. Daarnaast heeft de student kennis en inzicht in het Nederlandse onderwijssysteem. Deze thema's zijn afkomstig uit de generieke kennisbasis domein A1, C1, C5 (NLQF niveau 6).
Een voorbeeldig uitgewerkte les	De student past de kennis van het curriculaire spinnenweb, het directe instructiemodel en de leerlingbehoeften toe in de onderwijspraktijk door het uitwerken van een lesvoorbereiding waarin alle onderdelen zichtbaar zijn geïntegreerd in de les. De student draagt verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de voorbereide les, werkt hierbij samen met zijn werkplekbegeleider (overleg over geschikt moment, aansluiting bij de doelgroep en het curriculum en reflecteert kritisch op de uitvoering, waarbij bovenstaande thema's leidend zijn. Deze thema's zijn afkomstig uit de generieke kennisbasis domein A4, A5, A6, A7 (NLQF niveau 6).
TENTAMINERING	
Deeltentamen 1	
Naam (deel)tentamen NL	Keuze student: Toetskeuze 1: Kennistoets Krachtig leren 1 Toetskeuze 2: Take home test Krachtig leren 1
Naam (deel)tentamen EN	Test option 1: Knowledge test: Effective Learning 1 Test option 2: Take home test: Effective Learning 1
Code (deel)tentamen OSIRIS	Toetskeuze 1: TOETS-01 Toetskeuze 2: TOETS-02
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.

Tentamenmoment	<p>Kennistoets: De kennistoets wordt vier keer per studiejaar aangeboden. Een student mag het tentamen twee maal per studiejaar maken; een student beslist zelf welke twee van de vier mogelijkheden hij of zij benut. Data van tentamens komen tijdig in het rooster te staan.</p> <p>Take home test: De Take home test wordt vier keer per studiejaar aangeboden. Een student krijgt het tentamen één keer aangeboden met de mogelijkheid tot herkansing. Bij een behaalde onvoldoende voor de tweede maal stapt een student over op de kennistoets. Voor uitgifte van de Take Home Test kan een student in iedere eerste week van een onderwijsperiode contact opnemen met zijn of haar docent onderwijskunde.</p>
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Krachtig leren 1
Tentamenvorm/ vormen	Toetskeuze 1: TOETS-01 Kennistentamen online Toetskeuze 2: TOETS-02 (Beroeps)product schriftelijk
Tentamentype	Toetskeuze 1: TOETS-01 Ans Toetskeuze 2: TOETS-02 n.v.t.
Beoordelingscriteria	De student beheerst de kennis van bovengenoemde domeinen en subdomeinen op het eindniveau zoals beschreven in de landelijke kennisbasis. Dit betekent dat de student opgedane kennis moet kunnen integreren en toepassen.
Minimaal oordeel deeltentamen	5.5
Deeltentamen 2	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Krachtig leren 1: Een voorbeeldig uitgewerkte les
Naam (deel)tentamen EN	Effective Learning task 1: An exemplary lesson plan
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-03
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	Voor leertaken gelden per studiejaar vijf inleverdeadlines. Deze worden gecommuniceerd via OnderwijsOnline en via de nieuwsbrief. De student kan gebruik maken van 2 gelegenheden.
Toegestane hulpmiddelen	n.v.t.
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Een voorbeeldig uitgewerkte les
Tentamenvorm/ vormen	(Beroeps)Product online/digitaal
Tentamentype	n.v.t.
Beoordelingscriteria	In deze leertaak laat de student zien een lesvoorbereiding te kunnen maken aan de hand van het Directe Instructiemodel, rekeninghoudend met leerlingbehoeften en motivationele aspecten. De opgedane kennis over deze onderwerpen integreert de student in de lesvoorbereiding. De les moet ook daadwerkelijk worden uitgevoerd in de stagepraktijk en vergezeld met een beoordeling door werkplekbegeleider, feedback door leerlingen en een

	reflectieverslag worden ingeleverd. Zie verder het bijbehorende beoordelingsformulier.
Minimaal oordeel deeltentamen	5.5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ CURSUS- KRACLE62 Krachtig leren 1		
Onderwijsperiode	Start in p1 of p3	
Maximum aantal deelnemers	Niet van toepassing	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Niet van toepassing	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
TOETS-01 TOETS-02 TOETS-03	Toetskeuze 1: Kennistoets Krachtig Leren 1 of Toetskeuze 2: Take home test Krachtig leren 1 Leertaak Krachtig leren 1: 'Een voorbeeldig uitgewerkte les'	
Onderwijsaanbod	Bij deze cursus/deeltentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Krachtig leren 1 omvat bijeenkomsten waarin aandacht is voor praktijkoefeningen, werken aan de beroepshouding en intervisie. Daarnaast zal er kort aandacht zijn voor ondersteuning van het leerproces op de inhoudelijke thema's en de relatie tussen de stof en de onderwijspraktijk worden gelegd.
	Online leren	Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Alle bijeenkomsten zijn ingesproken en op deze wijze in eigen tijd en op eigen tempo te bestuderen.
	Werkplekleren	Tijdens Krachtig leren 1 is de student (afhankelijk van eerder verworven competenties) actief binnen het onderwijs om antwoord te kunnen geven op de vraag 'Kan en wil ik docent worden?' Er vindt een transfer plaats van de opgedane kennis naar relevante praktijksituaties.
	Individuele begeleiding	n.v.t.
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> Geerts, W., & Kralingen, R. van. (2020). <i>Handboek voor leraren</i> Bussum: Coutinho. Ast, M. van, Spijkerboer, L & Loor, O. de (2020). <i>Effectief leren</i>. Groningen: Noordhoff. Slooter, M. (2018). <i>De zes rollen van de leraar</i>. Utrecht: Pica.

CURSUS 2 – Pedagogische tact 1	
Naam CURSUS lang EN	Pedagogical tact 1
Naam CURSUS kort NL	Pedagogische tact 1
Naam CURSUS kort EN	Pedagogical tact 1

Code CURSUS OSIRIS	PEDATA06
Eindkwalificatie(s)	In deze CURSUS wordt er gewerkt aan de volgende eindkwalificaties: <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisch bekwaam • Vakdidactisch bekwaam
Aantal studiepunten	7.5
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	divers
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De context van deze module is de onderwijspraktijk van het middelbaar (beroeps)onderwijs, met als specifieke doelgroep de adolescent in relatie tot diverse ontwikkelingsprocessen die gedurende de adolescentiefase een belangrijke rol kunnen spelen.	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Ontwikkelingspsychologie van de adolescent	De student bezit gevorderde gespecialiseerde kennis en kritisch inzicht in theorieën over ontwikkelingsprocessen gedurende de adolescentiefase. Hij heeft kennis van sociaal-emotionele-, morele-, seksuele-, denk- en taalontwikkeling. Ook heeft de student recente kennis van de leef- en belevingswereld van jonge mensen in de leeftijd van 12 tot 25 jaar. Hiernaast bezit de student kennis en begrip over de werking van de hersenen bij pubers, motivatietheorieën, behoeften van leerlingen en de wijze waarop leerlingen het beste tot leren komen (werking korte en lange termijn geheugen). Deze thema's zijn afkomstig uit de generieke kennisbasis domein A1, A3, A4, B1, B5 (NLQF niveau 6).
(Seksuele) diversiteit	De student bezit gevorderde gespecialiseerde kennis van en kritisch inzicht in theorieën over diversiteit in de klas. Culturele diversiteit, seksuele diversiteit. De student is zich bewust van zijn eigen attitude m.b.t. deze thema's (welke besproken wordt tijdens de bijeenkomsten) begrijpt de noodzaak en kan deze integreren in zijn vaklessen. Deze thema's zijn afkomstig uit de generieke kennisbasis B3 & B5. (NLQF niveau 6)
TENTAMINERING	
Deeltentamen 1	
Naam (deel)tentamen NL	Toetskeuze 1: Kennistoets Pedagogische tact 1 Toetskeuze 2: Take home test Pedagogische tact 1
Naam (deel)tentamen EN	Toetskeuze 1: Knowledge test Pedagogical tact 1 Toetskeuze 2: Take home test Pedagogical tact 1
Code (deel)tentamen OSIRIS	Toetskeuze 1: TOETS-01 Toetskeuze 2: TOETS-02
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	Kennistoets: De kennistoets wordt vier keer per studiejaar aangeboden. Een student mag het tentamen tweemaal per studiejaar maken; een student beslist zelf welke twee van de vier mogelijkheden hij of zij benut. Data van tentamens komen tijdig in het rooster te staan. Take home test: De Take home test wordt vier keer per studiejaar aangeboden. Een student krijgt het tentamen één keer aangeboden met de mogelijkheid tot herkansing. Bij een behaalde onvoldoende voor de tweede maal stapt een student over op de kennistoets. Voor uitgifte van de Take Home Test kan een student in iedere

	eerste week van een onderwijsperiode contact opnemen met zijn of haar docent onderwijskunde.
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Ontwikkelingspsychologie van de adolescent
Tentamenvorm/ vormen	Toetskeuze 1: TOETS-01 Kennistoets digitaal Toetskeuze 2: TOETS-02 (Beroeps)Product fysiek/schriftelijk
Tentamentyoe	Kennistoets via Ans
Beoordelingscriteria	De student beheerst de kennis van bovengenoemde domeinen en subdomeinen op het eindniveau zoals beschreven in de landelijke kennisbasis. Dit betekent dat de student opgedane kennis moet kunnen integreren en toepassen.
Minimaal oordeel deeltentamen	5.5
Deeltentamen 2	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Pedagogische tact 1: Diversiteit
Naam (deel)tentamen EN	Learning task: Pedagogical Tact 1 - Diversity
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-03
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	Voor leertaken gelden per studiejaar vijf inleverdeadlines. Deze worden gecommuniceerd via OnderwijsOnline en via de nieuwsbrief. De student kan gebruik maken van 2 gelegenheden.
Toegestane hulpmiddelen	n.v.t.
Weging	0
Omvat de leeruitkomst(en)	Diversiteit
Tentamenvorm/ vormen	(Beroeps)product fysiek/schriftelijk
Tentamentype	n.v.t.
Beoordelingscriteria	In deze leertaak ontwerpt de student een les waarin de student aandacht voor diversiteit integreert in een vakles. De opgedane kennis over diversiteit en de wijze waarop dit in een les aan de orde kan worden gesteld integreert de student in de lesvoorbereiding.
Minimaal oordeel deeltentamen	Voldaan
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ CURSUS-2 PEDATA60 Pedagogische tact 1	
Onderwijsperiode	Start in p1 of p3
Maximum aantal deelnemers	Niet van toepassing
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing

Alternatief voor onderwijsarsenaal	Niet van toepassing	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
TOETS-01 TOETS-02 TOETS-03	Keuze student: Toetskeuze 1: Kennistoets Pedagogische tact 1 of Toetskeuze 2: Take home test Pedagogische tact 1 Leertaak Pedagogische tact 1: Diversiteit	
Onderwijsaanbod	Bij deze cursus/deeltentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Pedagogische tact 1 omvat bijeenkomsten waarin aandacht is voor praktijkoefeningen, werken aan de beroepshouding en intervisie. Daarnaast zal er kort aandacht zijn voor ondersteuning van het leerproces op de inhoudelijke thema's en de relatie tussen de stof en de onderwijspraktijk worden gelegd.
	Online leren	Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Alle bijeenkomsten zijn ingesproken en op deze wijze in eigen tijd en op eigen tempo te bestuderen.
	Werkplekleren	Tijdens pedagogische tact 1 is de student (afhankelijk van eerder verworven competenties) actief binnen het onderwijs om antwoord te kunnen geven op de vraag 'Kan en wil ik docent worden?' Er vindt een transfer plaats van de opgedane kennis naar relevante praktijksituaties.
	Individuele begeleiding	n.v.t.
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Van der Wal, J., Theunissen, M. & De Wilde, J. (2021). <i>Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding</i>. Bussum: Coutinho. ISBN: 9789046907580 • Ros, A., Castelijns, J., Van Loon, A., & Verbeeck, K. (2020). <i>Gemotiveerd leren en lesgeven</i> (2e druk). Bussum: Coutinho.

CURSUS 3 – Integraal handelen 1	
Naam CURSUS lang EN	Integrated Action 1
Naam CURSUS kort NL	Integraal handelen 1
Naam CURSUS kort EN	Integrated Action 1
Code CURSUS OSIRIS	IHAAAB17
Eindkwalificatie(s)	<p>In deze CURSUS wordt er gewerkt aan de volgende eindkwalificaties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brede professionele basis 2. Vakinhoudelijk bekwaam 3. Vakdidactisch bekwaam 4. Pedagogisch bekwaam <p>Drama 1 draagt bij aan de volgende beoogde leerresultaten: <i>De brede professionele basis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kan samenwerken met medestudenten en begeleiders en contact maken met collega's in de vakgroep. • kan systematisch terugblikken op zijn eigen handelen en hier conclusies uit trekken.

	<ul style="list-style-type: none"> • formuleert zorgvuldig en geeft zijn boodschap helder en in correcte bewoordingen weer. <p><i>Pedagogisch bekwaam</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kan door een passende omgang met leerlingen een veilige sfeer creëren. • heeft oog voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. <p><i>Vakdidactisch bekwaam</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • neemt tijdens onderwijsactiviteiten de leiding door contact te maken met de leerlingen, regie te houden en de leerlingen aan te sturen. • stemt de keuze en uitvoering van onderwijsactiviteiten af op de beginsituatie van de groep. • kan feedback vragen van leerlingen, medestudenten en collega's en gebruiken voor het verbeteren van zijn eigen professionele handelen.
Aantal studiepunten	15
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	Divers
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De eenheid van leeruitkomsten draagt ertoe bij dat de leraar in opleiding kan functioneren binnen een school voor voortgezet onderwijs en/of middelbaar beroepsonderwijs. Op het instituut vindt er begeleiding op maat plaats passend bij het ontwikkelingsniveau van de student. De eenheid van leeruitkomsten sluit aan bij NLQF niveau 6 (bachelor).	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Brede professionele basis	<p>De student werkt in de rol van beginnend leraar in opleiding samen met collega's (in opleiding), is ondernemend en reflecteert op zijn eigen gedrag. Hij onderzoekt op systematische wijze situaties in de praktijk met behulp van eenvoudige onderzoeksmethode(n). Hij gebruikt hierbij diverse bronnen die hij beoordeelt op bruikbaarheid.</p> <p>De student laat zien interesse te hebben in actuele ontwikkelingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs, waaronder op het gebied van ict-toepassingen voor het onderwijs. Aan de hand van voorbeelden laat de student zien dat hij zich ontwikkelt richting het leraarschap, hierin samenwerkt met collega's en systematisch reflecteert. Hij toont aan dat hij zich georiënteerd heeft op het brede tweedegraads werkveld. Hij beantwoordt op een onderbouwde wijze de vraag 'kan en wil ik leraar worden?'</p>
Pedagogisch bekwaam	<p>De student maakt contact met leerlingen/studenten. Hij levert een bijdrage aan het creëren van een veilige sfeer door gewenst gedrag en grenzen aan te geven, waarderend feedback te geven en oog te hebben voor de basisbehoeften en ontwikkeling van leerlingen/studenten. Hij bespreekt zijn aanpak met begeleiders.</p> <p>De student verbindt zijn pedagogisch handelen aan opgedane kennis over de ontwikkeling van leerlingen/studenten en hun basisbehoeften. Hij reflecteert hierbij op gemaakte keuzes en toont zich bewust van de effecten van zijn handelen.</p>
Vakdidactisch bekwaam	<p>De student bereidt met behulp van zijn begeleider(s) eenvoudige onderwijsactiviteiten voor, voert deze uit, evalueert de activiteit en stelt bij. In instructiemomenten expliciteert hij de doelen voor de leerlingen/studenten en gebruikt een passende instructiewijze. Hij ondersteunt kleine groepjes leerlingen tijdens onderwijsactiviteiten bij de uitvoering van hun taken.</p> <p>De student verbindt zijn vakdidactische aanpak en opgedane kennis over didactiek, werkvormen, digitale leermiddelen en instructiemodellen. Hij reflecteert op de voorbereiding en uitvoering van zijn onderwijsactiviteiten en is zich bewust van de effecten van de didactische keuzes die hij heeft gemaakt.</p>

Vakinhoudelijk bekwaam	De student beheerst kennis van de inhoud die in zijn onderwijsactiviteiten behandeld wordt. De student verbindt de opgedane vakinhoudelijke kennis aan zijn integrale handelen op niveau 1.
Drama	De student lost verscheidene onderwijssituaties op een creatieve manier op waarbij hij expressief is en inzicht heeft in zijn lichaamstaal en non-verbale manieren van uitdrukken.
TENTAMINERING	
Deeltentamen 1	
Naam (deel)tentamen NL	Praktijkbeoordeling dossier 'oriëntatie op het beroep' (wpl1)
Naam (deel)tentamen EN	Work placement assessment portfolio: Introduction to the Profession (wpl1)
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	Eind van werkplekleren
Toegestane hulpmiddelen	n.v.t.
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	1. Brede professionele basis 2. Vakinhoudelijk bekwaam. 3. Vakdidactisch bekwaam 4. Pedagogisch bekwaam
Tentamenvorm/ vormen	Gesprek fysiek
Tentamentype	n.v.t.
Beoordelingscriteria	De student laat tijdens het handelen in de beroepspraktijk (werkplekleren 1) het volgende zien: Brede professionele basis: Je werkt in de rol van beginnend leraar in opleiding samen met collega's (in opleiding), bent ondernemend en reflecteert op je eigen gedrag. Je onderzoekt op systematische wijze situaties in de praktijk met behulp van eenvoudige onderzoeksmethode(n). Je gebruikt hierbij diverse bronnen die je beoordeelt op bruikbaarheid. Pedagogische bekwaam: Je maakt contact met leerlingen/studenten. Je levert een bijdrage aan het creëren van een veilige sfeer door gewenst gedrag en grenzen aan te geven, waarderend feedback te geven en oog te hebben voor de basisbehoeften en ontwikkeling van leerlingen/studenten. Je bespreekt je aanpak met begeleiders. Vakdidactisch bekwaam: Je bereidt met behulp van je begeleider(s) eenvoudige onderwijsactiviteiten voor, voert deze uit, evalueert de activiteit en stelt bij. In instructiemomenten expliciteer je de doelen voor de leerlingen/studenten en gebruik je een passende instructiewijze. Je ondersteunt kleine groepjes leerlingen tijdens onderwijsactiviteiten bij de uitvoering van hun taken. Vakinhoudelijk bekwaam: Je beheerst kennis van de inhoud die in je onderwijsactiviteiten behandeld wordt.

Minimaal oordeel deeltentamen	6.0
Deeltentamen 2	
Naam (deel)tentamen NL	Integrale eindtoets 'integraal handelen 1'
Naam (deel)tentamen EN	Integrated Performance portfolio 1
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-02
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	Divers
Toegestane hulpmiddelen	n.v.t.
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	1. Brede professionele basis: 2. Pedagogisch bekwaam 3. Vakdidactisch bekwaam 4. Vakinhoudelijk bekwaam
Tentamenvorm/ vormen	(Beroeps)Product online/digitaal
Tentamentype	n.v.t.
Beoordelingscriteria	<p><i>Brede professionele basis:</i> De student laat zien interesse te hebben in actuele ontwikkelingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs, waaronder op het gebied van ICT-toepassingen voor het onderwijs. Aan de hand van voorbeelden laat de student zien dat hij zich ontwikkelt richting het leraarschap, hierin samenwerkt met collega's en systematisch reflecteert. Hij toont aan dat hij zich georiënteerd heeft op het brede tweedegraads werkveld. Hij beantwoordt op een onderbouwde wijze de vraag 'kan en wil ik leraar worden?'</p> <p><i>Pedagogisch bekwaam</i> De student verbindt zijn pedagogisch handelen aan opgedane kennis over de ontwikkeling van leerlingen/studenten en hun basisbehoeften. Hij reflecteert hierbij op gemaakte keuzes en toont zich bewust van de effecten van zijn handelen.</p> <p><i>Vakdidactisch bekwaam</i> De student verbindt zijn vakdidactische aanpak en opgedane kennis over didactiek, werkvormen, digitale leermiddelen en instructiemodellen. Hij reflecteert op de voorbereiding en uitvoering van zijn onderwijsactiviteiten en is zich bewust van de effecten van de didactische keuzes die hij heeft gemaakt.</p> <p><i>Vakinhoudelijk bekwaam</i> De student verbindt de opgedane vakinhoudelijke kennis aan zijn integrale handelen op niveau 1.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5.5
Deeltentamen 3	
Naam (deel)tentamen NL	Drama 1
Naam (deel)tentamen EN	Drama 1
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-03
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.

Tentamenmoment	Aan het einde van de lessenreeks, in overleg met de docent.
Toegestane hulpmiddelen	n.v.t.
Weging	0
Omvat de leeruitkomst(en)	Drama
Tentamenvorm/ vormen	(Beroeps)Product fysiek/schriftelijk
Tentamentype	n.v.t.
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> • De student toont variatie in stem, houding en mimiek; • De student heeft de inhoud van de presentatie op een pakkende manier overgebracht; • De student toont aan op professionele wijze te kunnen samenwerken, te kunnen communiceren met docent en medestudenten en feedback te kunnen geven; • Reflectie is gebaseerd op eigen leerervaringen, literatuur (verwerken volgens apanorm) en beroepspraktijk.
Minimaal oordeel deeltentamen	Voldaan
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ CURSUS-3 IHAAAA16 Integraal handelen 1		
Onderwijsperiode	Divers	
Maximum aantal deelnemers	Niet van toepassing	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Niet van toepassing	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
TOETS-01 TOETS-02 TOETS-03	Praktijkbeoordeling dossier 'oriëntatie op het beroep' (wpl1) Integrale eindtoets 'dossier integraal handelen 1' Drama	
Onderwijsaanbod	Contactonderwijs	<p>Integraal handelen omvat, naast het werkplekieren (WPL1) contact bijeenkomsten waarin de voorbereiding op het werkplekieren en de afronding van het werkplekieren (middels een digitaal portfolio) worden verduidelijkt.</p> <p>Tijdens de bijeenkomsten wordt de student begeleid bij het maken van het digitaal portfolio, maar is er ook ruimte voor intervisie en video interactie begeleiding gerelateerd aan de stagepraktijk.</p> <p>Drama omvat 4 verplichte bijeenkomsten waarin geoefend wordt te handelen binnen verschillende onderwijsituaties.</p>
	Online leren	-
	Werkplekieren	Werkplekieren 1 omvat activiteiten in de onderwijspraktijk die een bijdrage leveren aan het antwoord kunnen geven op de vraag 'Kan en wil ik docent worden?'
	Individuele begeleiding	Tijdens het werkplekieren heeft de student recht op individuele begeleiding vanuit de school waar hij/zij actief is.
	Voertaal	Nederlands

	Literatuur, software en overig materiaal	http://specials.han.nl/sites/bureau-extern/stages/ils-han-deeltijd/werkplekieren-1/
--	--	---

INLOPD03		Inleiding op de Vakinhoud	
Naam module Engelstalig	Economics: introduction		
Overzicht van Cursussen waaruit de module is opgebouwd		Naam CURSUS	Aantal studiepunten
	1	Micro-economie-1	2,5
	2	Wiskunde	2,5
	3	Marketing	2,5
	4	Macro-economie 1	2,5
	5	Bedrijfsadministratie 1	2,5
	6	Bedrijfseconomie 1	2,5
	7	Internationale economische betrekkingen-1: Globalisering	2,5
	8	Bedrijfsadministratie 2	2,5
	9	Bedrijfseconomie 2	2,5
	10	Recht	2,5
	11	Internationale economische betrekkingen-2: Europese Integratie	2,5
	12	Economie en Ondernemen	2,5
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing		
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze module wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.		
Inrichtingsvorm	Deeltijd		
Beschrijving van de samenhang van deze module			
De cursussen in de EVL hebben betrekking op de vak inhoud economie.			

Tentamenoverzicht deeltijdmodule INLOPD03 Inleiding op de Vakinhoud

NAAM CURSUS	Stp	CODE OSIRIS	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TENTAMENCODE OSIRIS	CIJFER / VINK	WEGING	Toetsvorm	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Micro-economie-1	2,5	MICREC04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 1	Periode 2
Wiskunde	2,5	WISKUN10	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 1	Periode 2
Marketing	2,5	MARKEB59	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01 of TOETS-02	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F Of PROD-O	Periode 1	Periode 2
Macro-economie 1	2,5	MACREC22	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 2	Periode 3
Bedrijfsadministratie 1	2,5	BEDRIF08	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 2	Periode 3
Bedrijfseconomie 1	2,5	BEDRIF09	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 2	Periode 3
IEB1: Globalisering	2,5	INTECB01	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 3	Periode 4
Bedrijfsadministratie 2	2,5	BEDRIF10	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 3	Periode 4
Bedrijfseconomie 2	2,5	BEDRIF30	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 3	Periode 4
Economie en Ondernemen	2,5	ECONON02	Vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	GESP-F	Periode 4	Periode 4
IEB2: Europese Integratie	2,5	INTECB10	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 4	Periode 4
Recht	2,5	RECHTA43	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	1	KENN-F	Periode 4	Periode 4

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 1 – Micro-economie-1	
Naam CURSUS lang EN	Micro economics-1
Naam CURSUS kort NL	Micro-economie-1
Naam CURSUS kort EN	Micro economics-1
Code CURSUS OSIRIS	MICREC04
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1: <ul style="list-style-type: none"> • kent verschillende manieren waarop hij kennis kan uitleggen en hoe dit bij leerlingen kan overkomen. • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de volgende begrippen en concepten uitleggen: algemene economie, allocatie van productiefactoren, alternatief aanwendbaar, alternatieve kosten, de vier productiefactoren, ceteris paribus clause, micro-, meso- en macro-economie, schaarste, afgeleide vraag. • De student kan gedragseconomische concepten, zoals verliesaversie en het bezitseffect, herkennen en verklaren. • De student kan alle onderstaande concepten in verschillende (actuele) contexten herkennen en toepassen.
Consumentengedrag	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan uitleggen welke factoren de individuele en collectieve vraag naar een product bepalen en hoe de vraaglijn kan verschuiven. • De student kan het verloop van de vraagfunctie naar een product grafisch (in een grafiek) en algebraïsch (in formule) beschrijven en de concepten inkomenseffect en substitutie-effect uitleggen. • De student kan de prijselasticiteit van de vraag uitrekenen en het effect van een prijsverandering op de omzet van een product bepalen. Hetzelfde geldt voor de kruisprijselasticiteit en de inkomenselasticiteit. (Alleen segmentelasticiteit) • De student kan de concepten complementaire en substitutie goederen, luxe goederen en noodzakelijke goederen herkennen en uitleggen. • De student kan de kenmerken van een markt van volkomen concurrentie begrijpen en kunnen uitleggen dat een individueel aanbieder op zo'n markt geen invloed heeft op de prijs en dus een hoeveelheidsaanpasser is. • De student kan de markt van volkomen concurrentie grafisch beschrijven (hoe een grafiek van zo'n markt eruit ziet) en kan hierbij uitleg geven. Hij kan uit een grafiek afleiden wat de evenwichtsprijs is en evenwichtshoeveelheid.

	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan persoonlijke keuzes t.a.v. werk, zorg en recreëren verklaren, zowel tekstueel als grafisch. • De student kan uitleggen welke factoren het individuele en collectieve aanbod van een product bepalen en hoe de aanbodlijn kan verschuiven. • De student kan de prijselasticiteit van het aanbod uitrekenen.
Producenten- en ondernemingsgedrag	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de volgende begrippen uitleggen: Primaire, secundaire, tertiaire en quataire sector, bedrijfstak en bedrijfskolom, parallelisatie (branchevervaging), specialisatie, differentiatie en integratie, Natuurlijke personen en rechtspersonen, Eenmanszaak, VOF, NV en BV • De begrippen prijsdiscriminatie en prijsdifferentiatie kennen en kunnen uitleggen. • De student kan uitleggen wat een productiefunctie beschrijft. • De student kan het verschil tussen constante kosten en variabele kosten omschrijven. • De student kan bij proportionele kosten een TK, TVK, TCK, GTK, GVK, GCK en MK , maar ook een TO en TW vergelijking uitleggen en tekenen, en ermee rekenen. • De student kan de break-even afzet uitrekenen bij een gegeven productprijs en kan uitrekenen vanaf welke q (hoeveelheid) de ene productietechniek hogere kosten geeft dan een andere. • De student kan het principe van toe-en afnemende meeropbrengsten uitleggen en uitleggen hoe in dat geval de kostencurve eruit ziet. • De student kan de kenmerken van de vier marktvormen, volkomen concurrentie, monopolie, oligopolie en monopolistische concurrentie beschrijven. De overeenkomsten en verschillen tussen deze marktvormen kunnen beschrijven. • De student kan aangeven bij welke q (hoeveelheid) en p (prijs) de winst maximaal is en wanneer de winst nul is (break-even) voor een individueel bedrijf in de volgende situaties: Proportionele kosten en een markt van volkomen concurrentie/Niet-proportionele kosten en een markt van volkomen concurrentie/Proportionele kosten en een monopolie. Dit kunnen op basis van grafieken (aflezen) en op basis van eenvoudige vergelijkingen of een invultabel (uitrekenen). De omvang van een maximale winst in een grafiek kunnen arceren en kunnen uitrekenen a.d.h.v. eenvoudige formules of een invultabel. • Het verloop kunnen uitleggen van de TK, TCK, TVK, GTK, GVK, GCK, MK en de TO, GO, MO bij verschillende kostensituaties (proportioneel/niet-proportioneel/kostenverloop bij toe-en afnemende meeropbrengsten) en bij twee verschillende marktvormen (volkomen concurrentie en monopolie) • De student kan afgeleiden bepalen van economische functies (met meerdere variabelen).En kan vanuit een gegeven vraagfunctie de MO opstellen. En kan vanuit een gegeven GTK de MK opstellen.
Markt-en overheidsfalen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan uit een grafiek afleiden wat er gebeurt als de overheid een maximumprijs of minimumprijs instelt. Het vraag-of aanbodoverschot in een grafiek kunnen aangeven en bij gegeven getallen kunnen uitrekenen.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Micro-economie-1
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Micro economics-1
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P1N, P2N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen

	<ul style="list-style-type: none"> • Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit de CURSUS 'Micro-Economie-1' is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 1: Macro-economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.4: Arbeid <p>Domein 2: Micro-economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.1: Consumentengedrag • 2.2: Producenten- en ondernemingsgedrag • 2.3: Marktvormen • 2.4: Markt-en overheidsfalen <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ INLEIDING OP DE VAKINHOUD: CURSUS-1 - MICREC04

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 1	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
MICREC04	CURSUS 1 – Micro-economie-1	
TOETS-01	Kennistoets Micro-economie-1	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	<p><i>NB: in week 1 t/m 3 van deze periode zal er geen micro-economie worden aangeboden, maar zal de focus op wiskunde liggen. In week 4 vindt het tentamen Wiskunde plaats. In de weken daarna zal de focus op micro-economie komen te liggen.</i></p> <p>In dit deel van het onderwijsarsenaal wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege; economische klaslokaalexperimenten uitvoeren om op een inductieve wijze micro-economie te leren; tussentijdse formatieve evaluatie via bijvoorbeeld LessonUp; gedifferentieerde lessen met verrijkings- en verdiepingsstof op behoefte; studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in dit deel van het onderwijsarsenaal passief aandacht besteed aan instrumentele vaardigheden, zoals ICT-rijk activeren voorkennis, tussentijdse formatieve toetsing en check op behalen van leerdoelen, instructievideo's (verlengde instructie), interactieve grafiektekening (m.b.v. LessonUp).</p>
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • De Jong, D. & De Lange, C. <i>Algemene economische basisprincipes</i>. Groningen: Noordhoff. • N.N. <i>Lesbrief Micro-economie</i>. Amsterdam: LWE0. <p>Online ideeën voor werkvormen en algemene inspiratie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.devrolijkeeconomien.nl/ • https://www.vecon.nl/kennisbank • https://lerendenkenmeteconomie.nl/opdrachten/

		<ul style="list-style-type: none">• https://vakdidactiek-ae.nl/activerende-werkvormen/ Offline ideeën voor werkvormen en algemene inspiratie: <ul style="list-style-type: none">• Grol, R. <i>Economische experimenten</i>. Uitgeverij Van Vlimmeren.
--	--	--

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 2 – Wiskunde	
Naam CURSUS lang EN	Mathematics
Naam CURSUS kort NL	Wiskunde
Naam CURSUS kort EN	Mathematics
Code CURSUS OSIRIS	WISKUN10
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1: <ul style="list-style-type: none"> • kent verschillende manieren waarop hij kennis kan uitleggen en hoe dit bij leerlingen kan overkomen. • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist, bedrijfsadministrateur, managementassistent 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Wiskunde	De student: <ul style="list-style-type: none"> • kent de terminologie en algemene algebraregels en kan deze toepassen; • kan rekenen met breuken, machten en procenten; • kan eerstegraads functies tekenen en vergelijkingen oplossen; • kan tweedegraads functies tekenen en vergelijkingen oplossen; • kan TO, GO, MO, TK, GK, MK, TW, GW en MW bepalen.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Wiskunde
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Mathematics
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P1N, P2N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier
Weging	1

Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 2: Micro-economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.1: Consumentengedrag • 2.2: Producenten- en ondernemersgedrag <p>Domein 15: Een economische en maatschappelijke bril</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15.1: Wiskunde en statistiek <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ INLEIDING OP DE VAKINHOUD: CURSUS-2 : WISKUN10

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 1	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
WISKUN10	CURSUS 2 – Wiskunde	
TOETS-01	Kennistoets Wiskunde	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	<p><i>NB: in week 1 t/m 3 van deze periode zal er geen micro-economie worden aangeboden, maar zal de focus op wiskunde liggen. In week 4 vindt het tentamen Wiskunde plaats. In de weken daarna zal de focus op micro-economie komen te liggen.</i></p> <p>De contacttijd betreft een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.</p>
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er dit deel van het onderwijsarsenaal aldus aandacht besteed aan werken in een ELO en via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Heebels, S., et al. <i>Startrekenen Wiskit</i>, basisvaardigheden wiskunde. Amersfoort: Deviant.

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 3 – Marketing	
Naam CURSUS lang EN	Marketing
Naam CURSUS kort NL	Marketing
Naam CURSUS kort EN	Marketing
Code CURSUS OSIRIS	MARKEB59
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1: <ul style="list-style-type: none"> • kent verschillende manieren waarop hij kennis kan uitleggen en hoe dit bij leerlingen kan overkomen. • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Marketing	De student kan een marketingplan opstellen en beoordelen voor een (commerciële) organisatie op basis van zelf uitgevoerd desk- en fieldresearch voor interne stakeholders, gebruikmakend van de onder 'indicatoren bachelorniveau' geformuleerde trefwoorden en procedures in de vakkennisbasis economie.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Marketing <u>OF:</u> Leertaak Marketing
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Marketing <u>OR:</u> Practical assignment Marketing
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01 Of TOETS-02
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P1N, P2N
Toegestane hulpmiddelen	Bij de keuze voor het schriftelijk tentamen: <ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier

	Bij de keuze voor leertaak: <ul style="list-style-type: none"> • Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F Of PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie: Domein 11 Commerciële economie: <ul style="list-style-type: none"> • 11.1: Organisatiestrategie • 11.2: Externe omgeving • 11.3: Interne omgeving • 11.4: Marktonderzoek en informatievoorziening • 11.5: Marketingstrategie en -planning De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ INLEIDING OP DE VAKINHOUD: CURSUS-3 : MARKEB59

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 1	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groeps grootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
MARKEB59	CURSUS 3 – Marketing	
TOETS-01	Kennistoets Marketing	
TOETS-02	OF: Leertaak Marketing	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdag in periode 1. In dit deel van het onderwijsarsenaal wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven en casussen; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; via Socrative wordt tussentijds kennis getoetst, activerende werkvormen zoals het WoordWiel en mindmaps worden gebruikt om kennis te verankeren in het lange termijn geheugen; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in dit deel van het onderwijsarsenaal actief aandacht besteed aan: social media/google adwords/google add sense, tussentijdse formatieve toetsing (Socrative) en gebruik mindmaps.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in dit deel van het onderwijsarsenaal passief aandacht besteed aan: presentatiesoftware (powerpoint) en via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> Verhage, B. <i>Inleiding tot de marketing</i>. Groningen: Noordhoff.

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 4 – Macro-economie 1	
Naam CURSUS lang EN	Macro-economics 1
Naam CURSUS kort NL	Macro-economie 1
Naam CURSUS kort EN	Macro-economics 1
Code CURSUS OSIRIS	MACREC22
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1: <ul style="list-style-type: none"> • kent verschillende manieren waarop hij kennis kan uitleggen en hoe dit bij leerlingen kan overkomen. • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de ontwikkelingen in aard en omvang van macro-economische factoren op de bedrijfsomgeving reproduceren, analyseren en verklaren.
Economische kringloop	<ul style="list-style-type: none"> • De student bezit theoretische kennis over economische groei (conjunctuur), het welvaartsbegrip, de economische kringloop (grootheden), kapitaalgoederenvoorraad, kapitaalproductiviteit, arbeidsintensiteit, arbeidsproductiviteit, omvang ontwikkelingen besparingen en beroepsbevolking, BBP, nationale rekeningen, economische orde, concurrentiepositie, internationale handel, wisselkoersen, nominaal en reëel inkomen (koopkracht). • De student hanteert economische procedures waarmee specifiek: <ol style="list-style-type: none"> 1. de geld-, goederen- en dienstenstroom van een economie in kaart gebracht wordt (via een economische kringloop en buitenland); 2. economische processen geregistreerd kunnen worden (bijvoorbeeld via nationale rekeningen of de staat van middelen en bestedingen).
Conjunctuur(beleid) en economische groei	<ul style="list-style-type: none"> • De student hanteert economische procedures om de invloed van conjunctuur op economische actoren te verklaren en om aan te geven op welke wijze er ingegrepen kan worden om de conjunctuurbeweging te kanaliseren. • De student kan de oorzaken van de conjunctuur(golf) en de relatie met effectieve vraag, innovatie en werkloosheid reproduceren, analyseren en verklaren. • De student kan de voor- en nadelen van economische groei uitleggen (bijvoorbeeld aan de hand van maatschappelijke kosten).
Arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none"> • De student bezit theoretische kennis van de volgende begrippen: beroepsbevolking (omvang, deelnemingsgraad, samenstelling en mobiliteit), arbeidsverdeling, (on)betaald werk, zwarte en grijze circuit, loonvorming,

	<p>arbeidsproductiviteit, arbeidskosten, netto en bruto deelnemingsgraad, werkloosheid (soorten, ontstaan, meten, gevolgen en bestrijding), krappe en ruime arbeidsmarkt, cao, werkgevers- en werknemersorganisaties en wetgeving vanuit de overheid (zoals leer- en pensioenplicht).</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student hanteert economische procedures om: de beroepsbevolking, werkloosheid, participatiegraad, reëel/nominaal loon, koopkracht en arbeidsproductiviteit te verbeelden, te kwantificeren en te interpreteren. • De student kan de i/a-ratio berekenen en aan de hand hiervan beoordelen in hoeverre er een beroep op de sociale zekerheid wordt gedaan, de replacement rate berekenen en aan de hand hiervan een uitspraak doen over de mate waarin werken uit een situatie van werkloosheid ontmoedigd wordt, met behulp van de arbeidsinkomensquote beoordelen in welke mate het nationaal inkomen wordt bepaald door werknemers in loondienst en de arbeidsinkomensquote en winstquote berekenen en interpreteren. • De student bezit theoretische kennis van de interacties van de verschillende partijen op de arbeidsmarkt (werknemers, werkgevers, vakbonden en overheid). Kan de werking van de arbeidsmarkt analyseren, verklaren en koppelen aan het ontstaan van lonen. Kan de koppeling tussen lonen en prijzen uitleggen, de werking van de loon/prijs-spiraal uitleggen en deze in een context plaatsen. Is in staat om de diverse maatschappelijke opvattingen over werken kan uitleggen en deze perspectieven te analyseren.
Prijsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> • De student bezit ruime theoretische en contextuele kennis van inflatie met aandacht voor, in ieder geval, de soorten inflatie (bestedings-, kosten-, winst-, importinflatie), de oorzaken van inflatie en de gevolgen van inflatie voor koopkracht, spaargedrag, koopkracht, sparen, vermogen, internationale concurrentiepositie, wisselkoers en (inter)nationale macro-economische waarden. • De student hanteert economische procedures om: 1. de inflatie en koopkracht te verbeelden, te kwantificeren (met aandacht voor het verschil tussen nominale en reële waarden) en te interpreteren, met behulp van indexcijfers (CPI); 2. een koppeling te leggen tussen geldhoeveelheid en koopkracht.
Monetair beleid	<ul style="list-style-type: none"> • De student bezit theoretische kennis van het ontstaan en de ontwikkeling van het betalingsverkeer, waarbij aandacht is voor in elk geval: functie, ontstaan en de verschijningsvormen van geld (chartaal en giraal), (in)directe ruil(waarde), geldtheorie / kwantiteitstheorie, taken primaire banken, de rol van centrale banken (zoals de ECB en de Federal Reserve) in het sturen van de koopkracht en economische groei en de geldmarkt in ruime en enge zin. • De student bezit theoretische kennis van de termijnmarkt, kapitaalmarkt en valutamarkt. Kan de redenen en verschijningsvormen van rente uitleggen en koppelen aan de geldmarkt. Kan de verschillende factoren die de rente (hoogte en structuur) bepalen/beïnvloeden analyseren en uitleggen.
Internationale handel	<ul style="list-style-type: none"> • De student hanteert economische procedures waarmee specifiek: 1. het ontstaan van handel verklaard kan worden (bijvoorbeeld aan de hand van absolute kostenverschillen (Smith) en relatieve of comparatieve kostenverschillen –Ricardo-); 2. de mate van openheid van een economie kan worden bepaald (bijvoorbeeld via het uitrekenen en interpreteren van de ruilvoet, de invoerquote en de uitvoerquote); 3 de effecten van (het beperken van) vrijhandel op de welvaart van een land en de wereld geanalyseerd en besproken kunnen worden. • De student bezit theoretische kennis over de totstandkoming, bevordering en belemmering van internationale handel, met aandacht voor in elke geval: open en gesloten economieën, wisselkoers, betalingsbalans, import, export, ruilvoet, internationale concurrentiepositie.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Macro-economie 1

Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Macro-economics 1
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P2N, P3N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 1: Macro-economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.1: Macro-economische relaties • 1.2: Economische groei • 1.3: Korte termijn: conjunctuur en stabilisatiepolitiek • 1.4: Arbeid • 1.5: Inflatie <p>Domein 3: Monetaire economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.1: Financiële data • 3.2: Financiële markten en instituties <p>Domein 5: Internationale economische betrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5.1: Globalisering en internationale handel <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ INLEIDING OP DE VAKINHOUD: CURSUS-4: MACREC22	
Onderwijsperiode	Semester 1, periode 2
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.

Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
MACREC22	CURSUS 4 – Macro-economie 1	
TOETS-01	Kennistoets Macro-economie 1	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op maandag in periode 2. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Onder meer via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt aldus aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> De Jong, D. & De Lange, C. Algemene economische basisprincipes. Groningen: Noordhoff.

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 5 – Bedrijfsadministratie 1	
Naam CURSUS lang EN	Business Administration 1
Naam CURSUS kort NL	Bedrijfsadministratie 1
Naam CURSUS kort EN	Business Administration 1
Code CURSUS OSIRIS	BEDRIF08
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, bedrijfsadministrateur, managementassistent 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Bedrijfsadministratie 1	<ul style="list-style-type: none"> • De student begrijpt het doel en de functie van beginbalans, resultatenrekening, (sub)grootboek(rekeningen), dagboeken en de kolommenbalans voor de handmatige boekhouding zodanig dat hij deze ook conform de vereisten kan opstellen. Hierbij wordt theoretische kennis van de boekhoudkundige cyclus geïmplementeerd. • De student richt voor een handels- of dienstverlenende onderneming op basis van het decimale rubriekenstelsel een boekhouding of projectadministratie in. Hierbij wordt gebruik gemaakt van subadministraties en dagboeken. • De student verwerkt mutaties in bezit, schuld en eigen vermogen in de boekhouding en past hierbij de zogenoemde boekingsregels toe. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding de hoogte van de winst en het eigen vermogen te bepalen, de winst te verdelen en voert hierop een controleberekening uit. • De student past theoretische kennis toe bij het opstellen van de specifieke grootboekrekeningen privé, winst en eigen vermogen in relatie tot diverse ondernemingsvormen, zoals eenmanszaak, VOF, BV. • De student past economische procedures toe om retouren en kortingen, waaronder: rabatten, kredietbeperking en betalingskortingen in de boekhouding van een handels- of dienstverlenende onderneming te verwerken.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Bedrijfsadministratie 1
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Business Administration 1
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01

Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P2N, P3N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 6: Bedrijfsadministratie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6.1: De boekhoudkundige cyclus • 6.2: Ondernemingsvormen <p>Domein 7: Financiële rekenkunde</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7.2: Handelsrekenen <p>Domein 9: Corporate finance</p> <ul style="list-style-type: none"> • 9.1: Vermogens- en kapitaalstructuur <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ INLEIDING OP DE VAKINHOUD: CURSUS-5: BEDRIF08

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 2	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
BEDRIF08	CURSUS 5 – Bedrijfsadministratie 1	
TOETS-01	Kennistoets Bedrijfsadministratie 1	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdag in periode 2. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Onder meer via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt passief aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<i>Boekhouden voor het HBO online module, te bestellen via https://www.boomhogeronderwijs.nl/uitgelicht/boom-academie/boomacademie-boekhouden-han</i>

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 6 – Bedrijfseconomie 1	
Naam CURSUS lang EN	Business Economics 1
Naam CURSUS kort NL	Bedrijfseconomie 1
Naam CURSUS kort EN	Business Economics 1
Code CURSUS OSIRIS	BEDRIF09
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1: <ul style="list-style-type: none"> • kent verschillende manieren waarop hij kennis kan uitleggen en hoe dit bij leerlingen kan overkomen. • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, bedrijfsadministrateur, managementassistent 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Bedrijfseconomie 1	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan vanuit theoretische inzichten de doelen van kosteninformatie voor een organisatie noemen. • De student bezit theoretische kennis van het indelen van kosten naar kostensoorten, bedrijfsfuncties, kostengedrag en kostentoerekening. • De student kan economische procedures hanteren om voor een concrete organisatie kosten in te delen naar: kostensoorten (grond- en hulpstoffen, arbeid, duurzame productiemiddelen, diensten van derden); bedrijfsfuncties (fabricage, verkoop, overhead); kosten in te delen naar kostengedrag (constant, variabel) en kosten in te delen naar kostentoerekening (direct, indirect) en is in staat hiermee berekeningen uit te voeren om bijvoorbeeld de kostprijs te calculeren. • De student kan de winst berekenen voor de handelsonderneming via de brutowinst. • De student kan voor de industriële onderneming de nettowinst berekenen via Absorption Costing (AC) en Direct Costing (DC) en een analyse van het verschil berekenen en beredeneren. • De student kan economische procedures toepassen om uitval en afval in de kostprijs te verrekenen • De student kan berekeningen maken m.b.t. de afschrijving op activa: een vast percentage van de aanschafprijs, een vast percentage van de boekwaarde en sum of the year digits. • De student kan op basis van een berekend afschrijvingsbedrag de nieuwe boekwaarde berekenen. • De student kan economische en juridische verschillen benoemen tussen rechtsvormen. • De student heeft basale kennis van het ondernemingsrecht en concepten daarbinnen zoals rechtspersonen, aansprakelijkheid en ondernemingsvormen.

TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Bedrijfseconomie 1
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Business Economics 1
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P2N, P3N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 8: Management accounting</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8.2: Opbrengsten- en kostencalculaties <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ INLEIDING OP DE VAKINHOUD: CURSUS-6: BEDRIF09

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 2	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
BEDRIF09	CURSUS 6 – Bedrijfseconomie 1	
TOETS-01	Kennistoets Bedrijfseconomie 1	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdag in periode 2. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Onder meer via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt passief aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	Er wordt gewerkt met de online methode "paratekennis.nl". De student koopt hiervoor een licentie. Indicatie kosten (2023; € 22.50)

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 7 – Internationale economische betrekkingen-1: Globalisering	
Naam CURSUS lang EN	IEB-1: Globalisation
Naam CURSUS kort NL	IEB-1: Globalisering
Naam CURSUS kort EN	IEB-1: Globalisation
Code CURSUS OSIRIS	INTECB01
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1: <ul style="list-style-type: none"> • kent verschillende manieren waarop hij kennis kan uitleggen en hoe dit bij leerlingen kan overkomen. • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • MBO: kwalificatiedossiers van assistent-manager internationale handel 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
IEB-1: Globalisering	<ul style="list-style-type: none"> • De student bezit theoretische kennis over de totstandkoming, bevordering en belemmering van internationale handel, met aandacht voor in elke geval: nut/noodzaak/waarde van collaboratie tussen economische actoren en landen (o.a. inzake global challenges), open en gesloten economieën, wisselkoers, betalingsbalans, absolute en relatieve kostenverschillen, import, export, ruilvoet, internationale concurrentiepositie, positie van Nederland als doorvoerland, interne/externe/potentiële concurrentie, toetredingsbarrières, economische (afhankelijkheids)relaties, handelsliberalisering en protectionisme, politieke en economische argumenten voor vrijhandel en protectie en de rol van (inter)nationale organisaties zoals OESO; WTO; MinBuZa, IMF en Wereldbank. • De student bezit theoretische kennis van oorzaken en gevolgen van onderontwikkeling in relatie tot internationale armoede-, schuld-, en milieuproblematiek (waaronder uitputting van natuurlijke hulpbronnen), convergentie / divergentie, de rol van de staat (goed bestuur/ corruptie), de invloed van de agrarische en de industriële revolutie en de ICT revolutie op ontwikkeling, en bespreekt economische en maatschappelijke effecten van de diverse vormen van ontwikkelingssamenwerking (met specifiek aandacht voor de Millenniumdoelen en Sustainable Development Goals) • De student hanteert economische procedures waarmee specifiek: <ul style="list-style-type: none"> • 1. het ontstaan van handel verklaard kan worden (bijvoorbeeld aan de hand van absolute kostenverschillen (Smith) en relatieve of comparatieve kostenverschillen –Ricardo-); 2. de mate van openheid van een economie kan worden bepaald; 3. de verdeling van welvaart binnen een land meetbaar gemaakt kan worden (Lorenzcurve); 4. welvaart tussen landen meetbaar en vergelijkbaar gemaakt kan worden (bijvoorbeeld via het interpreteren van maatstaven zoals het Bruto Binnenlands Product, de Human Development Index en het Bruto Nationaal Geluk); 5. de effecten

	<p>van (het beperken van) vrijhandel op de welvaart van een land en de wereld geanalyseerd en besproken kunnen worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student kan globaliseringsvraagstukken analyseren en laat zien dat hij een visie heeft opgebouwd vanuit historisch, economisch en geografisch perspectief. • De student kan ontwikkelings- en onderontwikkelingsvraagstukken analyseren belicht vanuit internationale armoede-, schuld- en milieuproblematiek, de rol van de overheid, de invloed van de agrarische en de industriële revolutie en de ICT revolutie op ontwikkeling en wat daarvan de economisch en maatschappelijke effecten zijn. • De student stemt vakinhoud en didactische werkwijzen bij gemeenschappelijke thema's in de onderbouw, zoals arm en rijk, globalisering, Europese integratie en milieu, af met collega's van aanpalende schoolvakken.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Globalisering
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Globalisation
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P3N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladdpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	<p>KENN-F</p> <p><i>NB: Gedurende de periode zal eenmaal een transferopdracht worden ingeleverd, van feedback worden voorzien en beoordeeld. De student krijgt hiervoor een deelcijfer wat meetelt voor het eindcijfer.</i></p>
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 4: Collectieve sector</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.4: Duurzame economie <p>Domein 5: Internationale economische betrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5.1: Globalisering en internationale handel <p>Domein 16: Vakdidactiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.2: Vakspecifieke didactiek <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ INLEIDING OP DE VAKINHOUD: CURSUS-7: INTECB01

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 3	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
INTECB01	CURSUS 7 – Internationale economische betrekkingen-1: Globalisering	
TOETS-01	Kennistoets Globalisering	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op maandag in periode 3. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege; tussentijdse formatieve evaluatie via bijvoorbeeld LessonUp; gedifferentieerde lessen met verrijkings- en verdiepingsstof op behoefte; het ontwerpen en presenteren van een transferwerkvorm voor het tweedegraads werkveld. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er actief aandacht besteed aan: activerende lessen via vakinhoudelijke websites (dollarstreet, gapminder), minilessen ontwerpen en presenteren (via laptop) voor de klas, kennismaken met online bronnen / digitale kranten, mediawijsheid (kritisch zijn t.a.v. online bronnen), verrijking lesstof d.m.v. ICT (video's, websites, afbeeldingen). Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er passief aandacht besteed aan: ICT-rijk activeren voorkennis, tussentijdse formatieve toetsing en check op behalen van leerdoelen, instructievideo's (verlengde instructie), interactieve grafiektekening (m.b.v. LessonUp).
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
Literatuur, software en overig materiaal	Verplicht <ul style="list-style-type: none"> Hulleman, W., & Marijs, A. <i>Internationale economische ontwikkelingen en bedrijfsomgeving</i>. Groningen: Noordhoff. In de digitale leeromgeving "OnderwijsOnline", staan daarnaast aanvullende materialen waarnaar in de studiewijzer wordt verwezen in de vorm van artikelen en andere bronnen. 	

		Aanbevolen <ul style="list-style-type: none">• Steger, M. <i>Elementaire Deeltjes nr. 8: Globalisering</i>. Amsterdam: Amsterdam University Press.
--	--	---

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 8 – Bedrijfsadministratie 2	
Naam CURSUS lang EN	Business Administration 2
Naam CURSUS kort NL	Bedrijfsadministratie 2
Naam CURSUS kort EN	Business Administration 2
Code CURSUS OSIRIS	BEDRIF10
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, bedrijfsadministrateur, managementassistent 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Bedrijfsadministratie 2	<ul style="list-style-type: none"> • De student hanteert economische procedures om financiële feiten (bijv. inkoop, verkoop, bankmutaties, kasmutaties, etc) te verwerken tot een journaalpost voor een handels- of dienstverlenende onderneming, waarbij ook de omzetbelasting / BTW, kortingen, retouren en kruisposten op juiste wijze worden gejournaliseerd. • De student hanteert economische procedures om met behulp van de grootboekrekening kruisposten stortingen bij de bank die nog niet bijgeschreven zijn op de rekening te verwerken, alsmede varianten hierop (pinpas, creditcard, tankpas, iDeal). • De student stelt op een specifiek moment in de tijd dagboeken op en kan subadministratie bijhouden. Dit gebeurt op basis van het toepassen van economische procedures met betrekking tot informatie uit de boekhouding. Op basis van de dagboeken is de student in staat om een collectieve journaalpost van het betreffende dagboek te maken. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding correctieboekingen uit te voeren op het gebied van vergeten posten dan wel foutief geboekte posten (zgn. voorafgaande journaalposten). • De student hanteert economische procedures om met behulp van het systeem van permanence de kosten en opbrengsten van een handels- of dienstverlenende onderneming toe te wijzen aan de juiste periode, met behulp van het maken van transitorische journaalposten. • De student dient ervaring op te doen met het verwerken van boekhoudkundige processen in Exact Online. Dit is een digitaal boekhoudprogramma dat ook in het VMBO en MBO gebruikt wordt. Studenten oefenen hiermee hun instrumentele vaardigheden binnen een boekhoudsimulatie om deze software te leren kennen. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt passief aandacht besteed aan tijd- en plaatsafhankelijk leren.

TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Bedrijfsadministratie 2
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Business Administration 2
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P3N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Klادpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 6: Bedrijfsadministratie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6.1: De boekhoudkundige cyclus • 6.2: ondernemingsvormen • 6.3: Permanence • 6.4: Inkoop- en verkoopadministratie <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ INLEIDING OP DE VAKINHOUD: CURSUS-8: BEDRIF10

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 3	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
BEDRIF10	CURSUS 8 – Bedrijfsadministratie 2	
TOETS-01	Kennistoets Bedrijfsadministratie 2	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdag in periode 3. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<i>Boekhouden voor het HBO online module, te bestellen via https://www.boomhogeronderwijs.nl/uitgeleucht/boom-academie/boomacademie-boekhouden-han</i>

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 9 – Bedrijfseconomie 2	
Naam CURSUS lang EN	Business Economics 2
Naam CURSUS kort NL	Bedrijfseconomie 2
Naam CURSUS kort EN	Business Economics 2
Code CURSUS OSIRIS	BEDRIF30
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1: <ul style="list-style-type: none"> • kent verschillende manieren waarop hij kennis kan uitleggen en hoe dit bij leerlingen kan overkomen. • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, bedrijfsadministrateur, managementassistent 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Bedrijfseconomie 2	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan een balans opstellen voor een persoonlijke organisatie (eenmanszaak, vof) en een rechtspersoon (NV, BV), onderscheid makend tussen vaste activa, vlottende activa, eigen vermogen, voorzieningen, langlopend vreemd vermogen en kortlopend vreemd vermogen. • De student kan een beoordeling maken van de financiële structuur met behulp van een balans en resultatenrekening, middels liquiditeits-, solvabiliteits-, rentabiliteits- en activiteitskengetallen. • De student kan (startende) organisaties hierin adviseren. • De student kan de vermogensbehoefte van een organisatie vaststellen. • De student kan de resultaten- en liquiditeitsbegroting en geprojecteerde eindbalans opstellen. • De student heeft basale kennis van het ondernemingsrecht en concepten daarbinnen zoals faillissementen en surseance van betaling.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Bedrijfseconomie 2
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Business Economics 2
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P3N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier

Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 8: Management accounting</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8.1: Interne informatievoorziening <p>Domein 9: Corporate Finance</p> <ul style="list-style-type: none"> • 9.1: Vermogens- en kapitaalstructuur <p>Domein 10: financial accounting</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10.1: financial statements • 10.4: financiële analyse <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ INLEIDING OP DE VAKINHOUD: CURSUS-9: BEDRIF30

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 3	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
BEDRIF30	CURSUS 9 – Bedrijfseconomie 2	
TOETS-01	Kennistoets Bedrijfseconomie 2	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdag in periode 3. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	Er wordt gewerkt met de online methode "paratekennis.nl". De student koopt hiervoor een licentie. Indicatie kosten (2023; € 22.50)

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 13 – Recht	
Naam CURSUS lang EN	Law
Naam CURSUS kort NL	Recht
Naam CURSUS kort EN	Law
Code CURSUS OSIRIS	RECHTA43
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kent verschillende manieren waarop hij kennis kan uitleggen en hoe dit bij leerlingen kan overkomen. • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist, bedrijfsadministrateur 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Recht	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan vanuit casuïstiek, binnen in elk geval consumentenrecht en arbeidsrecht, juridische onderzoeksvaardigheden uitvoeren waarbij de wettenbundel wordt gehanteerd. <p>Binnen de casuïstiek wordt aandacht besteed aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De werking van de rechtspraak in Nederland en van aspecten daarbinnen zoals rechtsbronnen, materieel recht en formeel recht. • De student heeft basiskennis over het Nederlandse recht ten aanzien van de verschillende rechtsgebieden, het onderscheid tussen publiekrecht (t.w. de rechtsverhouding tussen rechtssubjecten en de overheid) en privaatrecht (t.w. de rechtsverhouding tussen rechtssubjecten onderling). • De student heeft basale kennis van overeenkomsten- / verbintenissenrecht in de contexten van het consumentenrecht (consumentenkoop, ruilen, garantie, algemene voorwaarden, ontbindende voorwaarden) en het huurrecht (rechten en plichten huurder en verhuurder, huurcontract, borg). • De student heeft basale kennis van overeenkomsten/verbintenissenrecht in de context van arbeidsovereenkomsten (CAO, arbeidsvoorwaarden, (on)bepaalde tijd, proeftijd, concurrentiebeding en ontslag). • De vaardigheid om een wettenbundel op accurate wijze te hanteren bij het oplossen van basale vraagstukken die spelen in economisch-juridische contexten; privaatrecht, arbeidsrecht en consumentenrecht.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Recht
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Law

Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P4N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier • Wetteksten Hoger Onderwijs (wettenbundel)
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Preambule</p> <p>Domein 1: Macro-economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.4: Arbeid <p>Domein 2: Micro-economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.1: Consumentengedrag <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ INLEIDING OP DE VAKINHOUD: CURSUS-10 RECHTA43

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 4	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
RECHTA43	CURSUS 10 – Recht	
TOETS-01	Kennistoets Recht	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten in periode 4. In dit deel van het onderwijsarsenaal wordt gewerkt met een combinatie van hoorwerkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a. het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven, theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege, het maken van oefenopgaven en toepassen van kennis in specifieke casussen om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Hierbij wordt gebruik gemaakt van gamification om de stof actief aan te bieden. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er actief aandacht besteed aan vaardigheden in zoeken van digitale bronnen (w.o. jurisprudentie) en het analyseren van juridische bronnen. Dit betreft dus een mix van informatievaardigheden en instrumentele vaardigheden.
	Online leren	Nee.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Wetteksten hoger onderwijs 2023-2024 (wettenbundel); mag ook een eerdere editie zijn, graag niet ouder dan 10 jaar. 	

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 11 – Internationale economische betrekkingen-2: Europese Integratie	
Naam CURSUS lang EN	IEB-2: European Integration
Naam CURSUS kort NL	IEB-2: Europese Integratie
Naam CURSUS kort EN	IEB-2: European Integration
Code CURSUS OSIRIS	INTECB10
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1: <ul style="list-style-type: none"> • kent verschillende manieren waarop hij kennis kan uitleggen en hoe dit bij leerlingen kan overkomen. • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • MBO: kwalificatiedossiers van assistent-manager internationale handel 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
IEB-2: Europese Integratie	<ul style="list-style-type: none"> • De student kent een aantal historische mijlpalen in de totstandkoming van de EU en weet welke lidstaten lid zijn. • De student bezit theoretische kennis van motieven voor, stadia van, en gevolgen van economische integratie, waaronder in elk geval: vrijhandelszone, douane-unie, gemeenschappelijke markt en monetaire unie. • De student kan doelstellingen, instrumenten en financiering van Europees beleid en de werking van het Europese monetair beleid beschrijven. • De student kan zowel het beleid als de werking van Europese besluitvorming via specifieke Europese instellingen voor de werkterreinen van in elk geval: landbouw, ontwikkelingssamenwerking en mededinging (waaronder kartelwetgeving en marktmacht) beschrijven. • De student kan kansen en bedreigingen van zowel een uitbreiding als een inkrimping van de Europese Unie vanuit het perspectief van de interne markt en de politiek/maatschappelijke kant beschrijven. • De student is in staat om aan te geven op welke gronden en hoe EU-landen een financiële bijdrage leveren aan de financiering van de Europese Unie. • De student is in staat om te analyseren wat de redenen zijn dat bepaalde landen netto-ontvangers zijn of nettobetalers zijn binnen de Europese Unie. • De student kan een onderbouwde mening vormen en verwoorden over actuele kwesties aangaande Europese integratie.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets IEB 2 Europese Integratie
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test IEB 2 European Integration
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01

Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P4N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F <i>De student maakt transferopdrachten. Deze worden beoordeeld en tellen mee als deelcijfer voor het tentamen.</i>
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 4: Collectieve sector</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.2: Openbare financiën <p>Domein 5: Internationale economische betrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5.2: Economische en Europese integratie <p>Domein 16: Vakdidactiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.2: Vakspecifieke didactiek <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ INLEIDING OP DE VAKINHOUD: CURSUS-11: INTECB10

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 4	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
INTECB10	CURSUS 11 – Internationale economische betrekkingen-2: Europese Integratie	
TOETS-01	Kennistoets IEB 2 Europese Integratie	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op maandag in periode 4. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet, waaronder: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege; tussentijdse formatieve evaluatie via bijvoorbeeld LessonUp; gedifferentieerde lessen met verrijgings- en verdiepingsstof op behoefte; het ontwerpen en presenteren van een transferwerkvorm voor het tweedegraads werkveld; discussies en debatformen aangaande actuele onderwerpen en dilemma's in Europees verband. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er actief aandacht besteed aan: activerende lessen via vakinhoudelijke websites (gapminder), minilessen ontwerpen en presenteren (via laptop) voor de klas, kennismaken met online bronnen / digitale kranten, mediawijsheid (kritisch zijn t.a.v. online bronnen), verrijking lesstof d.m.v. ICT (video's, websites, afbeeldingen). Dit betreft dus een mix van informatievaardigheden en instrumentele vaardigheden.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er tevens aandacht besteed aan: ICT-rijk activeren voorkennis, tussentijdse formatieve toetsing en check op behalen van leerdoelen, instructievideo's (verlengde instructie), interactieve grafiektekening (m.b.v. LessonUp).
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<p>Verplicht</p> <ul style="list-style-type: none"> Hulleman, W., & Marijs, A. <i>Internationale economische ontwikkelingen en bedrijfsomgeving</i>. Groningen: Noordhoff. In de digitale leeromgeving "OnderwijsOnline", staan daarnaast aanvullende materialen waarnaar in de studiewijzer wordt verwezen in de vorm van artikelen en andere bronnen.

		Aanbevolen <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="726 226 1433 282">• Pinder, J., & Usherwood, S. <i>Elementaire Deeltjes nr. 7: Europese Unie</i>. Amsterdam: Singel Uitgeverijen.
--	--	--

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 12 – Economie en Ondernemen	
Naam CURSUS lang EN	Economics and Business
Naam CURSUS kort NL	Economie en Ondernemen
Naam CURSUS kort EN	Economics and Business
Code CURSUS OSIRIS	ECONON02
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kent verschillende manieren waarop hij beroepsgerichte vaardigheden en beroepsgerichte houding begeleidend kan inoefenen en beoordelen. • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de propedeutische fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt. <p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau-1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bij de start van elke onderwijsactiviteit het doel/de doelen van de activiteit uitleggen aan de leerlingen. • stemt de keuze en uitvoering van onderwijsactiviteiten af op de beginsituatie van de groep. • kan kleine groepjes leerlingen tijdens onderwijsactiviteiten ondersteunen bij de uitvoering van hun taak. • kan de doelen van onderwijsactiviteiten evalueren. • kan feedback vragen van leerlingen, medestudenten en collega's en gebruiken voor het verbeteren van zijn eigen professionele handelen.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>Studenten worden voorbereid op het lesgeven in Economie & Ondernemen in het vmbo en Retail en Salesvakken op het MBO. Deze CURSUS is gerelateerd aan o.a. de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw vmbo profiel Economie & Ondernemen. • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist. 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Economie en Ondernemen	<ul style="list-style-type: none"> • De student formuleert een visie op de eigen invulling van de vakdidactische rol binnen het beroepsgerichte vak economie & ondernemen in het 2e graads werkveld. • De student heeft kennis van economische beroepsvaardigheden t.a.v. de vier profielmodulen (commercieel, secretariael, logistiek en administratie). • De student heeft kennis van economische beroepsvaardigheden t.a.v. keuzevakken. • De student heeft kennis van relevante beroepscontexten waar leerlingen/studenten, vanuit economische richtingen in het beroepenveld, kunnen komen te werken. • De student kan deze kennis toepassen in relevante vmbo- en mbo-contexten. • Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er actief aandacht besteed aan de webshop en e-commerce, en het zoeken en beoordelen van bronnen. Studenten zullen leren om het Officepakket binnen E&O toe te passen.

TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Mondelinge toets Economie & Ondernemen
Naam (deel)tentamen EN	Oral exam: economics and business
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P4N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	GESP-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 6: Bedrijfsadministratie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6.4: Inkoop- en Verkoopadministratie <p>Domein 11: Commerciële economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 11.1 Organisatiestrategie • 11.2 Externe omgeving • 11.3 Interne omgeving <p>Domein 13: Logistiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • 13.1 Logistiek <p>Domein 16: Vakdidactiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.1: Oriëntatie op economie in het 2e graads werkveld • 16.2: Vakspecifieke didactiek • 16.3: Ontwerper en beoordelaar van samenhangende leerarrangementen <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAAL BEHOREND BIJ INLEIDING OP DE VAKINHOUD: CURSUS-12: ECONON02	
Onderwijsperiode	Semester 2, periode 4
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat

	altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
ECONON02	CURSUS 12 – Economie en Ondernemen	
TOETS-01	Mondelinge toets Economie & Ondernemen	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdag in periode 4. In dit deel van het onderwijsarsenaal wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges en veldwerk (facultatief), waardoor studenten een vertaalslag leren maken van diverse praktijkervaringen en theorie over Economie en Ondernemen naar een visie op betekenisvol onderwijs voor het aanleren van beroepsvaardigheden in het 2e graads werkveld. Studenten worden voorbereid op het lesgeven in Economie en Ondernemen in het vmbo en Retail en Salesvakken op het ROC. Via Socrative wordt tussentijds kennis getoetst, activerende werkvormen zoals het WoordWiel en mindmaps worden gebruikt om kennis te verankeren in het lange termijn geheugen. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> In de digitale leeromgeving "OnderwijsOnline", staan per week de materialen waarnaar in de studiewijzer wordt verwezen in de vorm van artikelen en andere bronnen, bijvoorbeeld over 'etaleren' en 'inrichten'.

9.2 Eenheden van leeruitkomsten van de postpropedeuse

Hieronder volgende de modules, vervolgens de CURSUS-en en het onderwijsarsenaal van de postpropedeuse.

Leren lesgeven en begeleiden			
Naam module Engelstalig	Learning to Teach and Coach		
Overzicht van cursussen waaruit de module is opgebouwd		Naam CURSUS	Aantal studiepunten
	1	Krachtig leren 2	7.5
	2	Pedagogische tact 2	7.5
	3	Integraal handelen 2	15
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing		
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden.		
Inrichtingsvorm	Deeltijd		
Beschrijving van de samenhang van deze module			

Tentamenoverzicht deeltijdmodule Leren Lesgeven en Begeleiden"

NAAM CURSUS	CODE OSIRIS	Onderwijs-periode	BEKWAAMHEID	TENTAMEN-CODE OSIRIS	Toetsvorm	CIJFER / VINK	WEGING	Stp.	Kans 1	Kans 2
Krachtig leren 2	KRACLF11	P1 of P3	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam	TOETS-01	Leertaak	Cijfer (≥5,5)	1	7,5	P1-p4	P1-p4
				TOETS-02	(Beroeps)Product online/digitaal	Cijfer (≥5,5)	1		P1-p4	P1-p4
Pedagogische tact 2	PEDATA40	P1 of P3	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam	TOETS-01	(Beroeps)product online/digitaal	Cijfer (≥5,5)	1	7,5	P1-p4	P1-p4
				TOETS-02	(Beroeps) product online/digitaal	Cijfer (≥5,5)	1		P1-p4	P1-p4
Integraal handelen 2	IHAAA33	Divers	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam Brede professionele basis Vakinhoudelijk bekwaam	TOETS-01	Gesprek fysiek	Cijfer (≥6,0)	1	15	Divers	Divers

CURSUS 1 – Krachtig leren 2	
Naam CURSUS lang EN	Effective Learning 2
Naam CURSUS kort NL	Krachtig leren 2
Naam CURSUS kort EN	Effective Learning 2
Code CURSUS OSIRIS	KRACLF11
Eindkwalificaties	In deze eenheid van leeruitkomsten wordt er gewerkt aan de volgende eindkwalificaties: <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisch bekwaam • Vakdidactisch bekwaam
Aantal studiepunten	7.5
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	Divers
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS module	
De eenheid van leeruitkomsten draagt ertoe bij dat de leraar in opleiding kan functioneren binnen een school voor voortgezet onderwijs en/of middelbaar beroepsonderwijs. Op het instituut vindt er begeleiding op maat plaats passend bij het ontwikkelingsniveau van de student. De eenheid van leeruitkomsten sluit aan bij NLQF niveau 6 (bachelor).	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Beeld op het beroep	De student kan aangeven hoe hij een optimale leeromgeving voor leerlingen wil creëren en welke beweegredenen daar achter zitten (visieontwikkeling). Hierbij kan de student aangeven hoe hij invulling kan geven aan de drie doelstellingen van het onderwijs, hoe hij kennis wil overdragen op zijn leerlingen en hoe hij zelfregulatie kan bevorderen. Tevens kan de student aangeven welke (ict)-vaardigheden er van belang zijn in zijn onderwijs en hoe hij de rijke leeromgeving bij zijn leerlingen wil creëren. De student heeft een beeld welk onderwijsconcept het beste bij hem past. De student kan zijn mening onderbouwen met actuele kennis en inzichten uit de literatuur. Deze thema's zijn afkomstig uit de generieke kennisbasis (NLQF niveau 6).
Formatief handelen en differentiëren	De student is in staat om leerlingen onderwijs aan te bieden dat aansluit op het niveau van de leerlingen. Hiervoor bezit de student gevorderde, gespecialiseerde kennis over formatief handelen, toetsing en differentiatie. Tevens is de student in staat om deze concepten vorm te geven in de praktijk. Deze thema's zijn afkomstig uit de generieke kennisbasis (NLQF niveau 6).
TENTAMINERING	
Deeltentamen 1	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak krachtig leren 2: Beeld op het beroep
Naam (deel)tentamen EN	Learning task: Effective Learning 2 - View on the profession
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	Voor leertaken gelden per studiejaar vijf inleverdeadlines. Deze worden gecommuniceerd via OnderwijsOnline en via de nieuwsbrief. De student kan gebruik maken van 2 gelegenheden.

Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Beeld op het beroep
Tentamenvorm/ vormen	Leertaak
Tentamentype	(Beroeps)Product online/digitaal
Beoordelingscriteria	De student laat zien dat hij kennis en inzichten uit de literatuur kan vertalen naar eigen opvattingen over leren en het docentschap. De student kan antwoord geven op de volgende vragen: 1) Hoe zou jij invulling willen geven aan de drie doelstellingen van het onderwijs? 2) Hoe wil je kennis overdragen op de leerlingen? 3) Hoe wil jij de zelfregulatie van leerlingen bevorderen? 4) Welke algemene en ict-vaardigheden wil jij als docent verder ontwikkelen bij je leerlingen? 5) Hoe wil jij een rijke leeromgeving creëren voor je leerlingen? 6) Welke onderwijsconcepten sluiten het beste aan bij jouw beeld op het beroep? En waarom?
Minimaal oordeel deeltentamen	5.5
Deeltentamen 2	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak krachtig leren 2: Formatief handelen en differentiëren
Naam (deel)tentamen EN	Learning task: Effective Learning 2 - Formative action and differentiation
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-02
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	Voor leertaken gelden per studiejaar vijf inleverdeadlines. Deze worden gecommuniceerd via OnderwijsOnline en via de nieuwsbrief. De student kan gebruik maken van 2 gelegenheden.
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Formatief handelen en differentiëren
Tentamenvorm/ vormen	(Beroeps)Product online/digitaal
Tentamentype	n.v.t.
Beoordelingscriteria	De student toont aan dat hij: <ul style="list-style-type: none"> • de visie van de school over algemeen didactische keuzes kan beschrijven; • informatie kan verzamelen om een analyse van de onderwijsbehoeften van een groep te kunnen maken; • lessen kan ontwerpen die aansluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen uit de klas. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een differentiatie-model; • toetsing kan inzetten om zijn onderwijs vorm te geven; • zijn eigen leerwinst kan benoemen en of de leerlingen baat hebben gehad bij zijn aanpak.
Minimaal oordeel deeltentamen	5.5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ CURSUS-1 – Krachtig leren 2

Onderwijsperiode	Start in p1 of p3	
Maximum aantal deelnemers	Niet van toepassing	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Niet van toepassing	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
TOETS-01	1. Leertaak krachtig leren 2: Beeld op het beroep	
TOETS-02	2. Leertaak krachtig leren 2: Formatief handelen en differentiëren	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Krachtig leren 2 omvat bijeenkomsten waarin gewerkt wordt aan het verwerven van kennis. Naast kennisverwerving wordt de stof in relatie gebracht met de onderwijspraktijk. Hiertoe worden verschillende activerende werkvormen ingezet waarin aangesloten wordt en uitgegaan wordt van het leren van volwassenen.
	Online leren	De inhoud en structuur van Krachtig leren 2 staat uitgewerkt op Onderwijs Online. Bij elk college is een kennisclip toegevoegd.
	Werkplekleren	Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om deze cursus te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	nee
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Verstraete, I. & Nijman, K. (2016). <i>Handboek leren leren voor het voortgezet onderwijs</i>. Huizen: Pica • Geerts, W. & Kralingen, R. van (2020). <i>Handboek voor leraren</i> (3de druk). Bussum: Coutinho. • Berben, B. & Teeseling, B., van (2020). <i>Differentiëren is te leren</i> (5^e druk). Amersfoort: CPS

CURSUS 2 – Pedagogische tact 2	
Naam CURSUS lang EN	Pedagogical tact 2
Naam CURSUS kort NL	Pedagogische tact 2
Naam CURSUS kort EN	Pedagogical tact 2
Code CURSUS OSIRIS	PEDATA40
Eindkwalificaties	In deze onderwijseenheid wordt er gewerkt aan de volgende eindkwalificaties: <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisch bekwaam • Vakdidactisch bekwaam
Aantal studiepunten	7,5
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	Divers
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS module	
De eenheid van leeruitkomsten draagt ertoe bij dat de leraar in opleiding kan functioneren binnen een school voor voortgezet onderwijs en/of middelbaar beroepsonderwijs. Op het instituut vindt er begeleiding op maat plaats passend bij het ontwikkelingsniveau van de student. De eenheid van leeruitkomsten sluit aan bij NLQF niveau 6 (bachelor).	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Zicht op de groep	De student bezit gevorderde, gespecialiseerde kennis en kritisch inzicht in de belangrijkste theorieën over het in kaart brengen van de klas, observatietechnieken, gesprekstechnieken, het sociogram en andere manieren om de klas in beeld te brengen. De student is in staat om een klas objectief te analyseren en bezit de student gevorderde en gespecialiseerde kennis over groepsnormen, groepscohesie en groepsvormingsprocessen in de klas. Hij is tevens in staat om deze theorieën te toetsen aan een praktijksituatie. Daarnaast bezit de student kennis over de wetgeving en zorgplicht m.b.t. passend onderwijs. Eveneens bezit de student gevorderde, gespecialiseerde kennis en kritisch inzicht in veelvoorkomende leer- en gedragsproblemen. Tevens bezit de student kennis en kunde over groeps- en ondersteuningsplannen. Deze thema's zijn afkomstig uit de generieke kennisbasis (NLQF niveau 6).
Groepsdynamisch werken	De student is in staat om in de lespraktijk zowel preventief als curatief te handelen om een positief leef- en leerklimaat te bewerkstelligen. Hiervoor bezit hij gevorderde, gespecialiseerde kennis en kritisch inzicht over het didactisch klaverblad (omgeving, relatie, regels en consequenties, didactiek), het model van interpersoonlijk leraarsgedrag en kan de student vanuit verschillende perspectieven/belangen naar klassensituatie kijken. Deze thema's zijn afkomstig uit de generieke kennisbasis (NLQF niveau 6).
TENTAMINERING	
Deeltentamen 1	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Pedagogische tact 2: Zicht op de groep
Naam (deel)tentamen EN	Learning task: Pedagogical Learning 2 - View on the profession
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.

Tentamenmoment	Voor leertaken gelden per studiejaar vijf inleverdeadlines. Deze worden gecommuniceerd via OnderwijsOnline en via de nieuwsbrief. De student kan gebruik maken van 2 gelegenheden.
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Zicht op de groep
Tentamenvorm/ vormen	(Beroeps)product online/digitaal
Tentamentype	n.v.t.
Beoordelingscriteria	<p>De student toont aan dat hij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een sociogram kan uitvoeren en analyseren; • zicht heeft op de groepsnorm, mate van groepscohesie en groepsvormingsproces in de klas; • zicht heeft op zijn positieve invloed die hij heeft in de klas op de groepsnorm, groepscohesie en groepsvormingsproces in de klas; • een ondersteuningsplan kan opstellen; • een leerling kan beschrijven en analyseren a.d.h.v. verschillende kenmerken (cognitief, leerattitude, sociaal- en emotioneel functioneren, communicatieve zelfredzaamheid); • een plan van aanpak kan schrijven o.b.v. de analyse van de leerling en de bestudeerde literatuur over leer- en gedragsproblemen; • kennis over leer- en gedragsproblemen kan inzetten in een groepsplan en ondersteuningsplan ten behoeve van de onderwijspraktijk; • de ondersteuningsbehoeften van de klas kan analyseren en passende interventies kan bepalen waardoor er aan de ondersteuningsbehoefte tegemoet wordt gekomen.
Minimaal oordeel deeltentamen	5.5
Deeltentamen 2	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Pedagogische tact 2: Groepsdynamisch werken
Naam (deel)tentamen EN	Learning task: Pedagogical Tact 2 - Group dynamics
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-02
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	Voor leertaken gelden per studiejaar vijf inleverdeadlines. Deze worden gecommuniceerd via OnderwijsOnline en via de nieuwsbrief
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Groepsdynamisch werken
Tentamenvorm/ vormen	(Beroeps) product online/digitaal
Tentamentype	n.v.t.
Beoordelingscriteria	<p>De student toont aan dat hij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een lessituatie kan analyseren vanuit het didactisch klaverblad (omgeving, relatie, regels en consequenties, didactiek); • een lessituatie kan analyseren vanuit de 5 perspectieven (de individuele leerling, de klas als groep, de voortgang van de les, jouw ontwikkeling als docent en jij als persoon);

	<ul style="list-style-type: none"> • zijn overtuigingen (opvattingen, waarden en normen) die onder zijn handelen zitten kan expliciteren; • zowel preventieve als curatieve handelingen kan benoemen en analyseren; • de resultaten van de VIL kan duiden en hieruit verbeterpunten kan benoemen om zijn/haar klassenklimaat te verbeteren.
Minimaal oordeel deeltentamen	5.5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ CURSUS 2: Pedagogische tact 2

Onderwijsperiode	Start in p1 of p3	
Maximum aantal deelnemers	Niet van toepassing	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Niet van toepassing	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
TOETS-01 TOETS-02	1. Leertaak Pedagogische Tact 2: Zicht op de groep 2. Leertaak Pedagogische Tact 2: Groepdynamisch werken	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Pedagogische tact 2 omvat bijeenkomsten waarin gewerkt wordt aan het verwerven van kennis. Naast kennisverwerving wordt de stof in relatie gebracht met de onderwijspraktijk. Hiertoe worden verschillende activerende werkvormen ingezet waarin aangesloten wordt en uitgegaan wordt van het leren van volwassenen.
	Online leren	De inhoud en structuur van Pedagogische tact 2 staat uitgewerkt op Onderwijs Online. Bij veel colleges zijn er kennisclips toegevoegd.
	Werkplekieren	Nee Het werkplekieren is niet voorwaardelijk om deze cursus te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	nee
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Horeweg, A. (2015). <i>Gedragsproblemen in de klas in het voortgezet onderwijs</i>. Houten: LannooCampus. • Geerts, W., & Kralingen, R. van. (2020). <i>Handboek voor leraren</i> (3^e druk). Bussum: Coutinho.

CURSUS 3 – Integraal handelen 2	
Naam CURSUS lang EN	Integrated Action 2
Naam CURSUS kort NL	Integraal handelen 2
Naam CURSUS kort EN	Integrated Action 2
Code CURSUS OSIRIS	IHAAAA33
Eindkwalificaties	In deze onderwijseenheid wordt er gewerkt aan de volgende eindkwalificaties: <ul style="list-style-type: none"> • Brede professionele houding • Pedagogisch bekwaam • Vakdidactisch bekwaam • Vakinhoudelijk bekwaam
Aantal studiepunten	15
Ingangseisen CURSUS	Om te kunnen starten aan WPL 2 moet je WPL1 hebben afgerond met een voldoende, of er is een vrijstelling voor WPL1.
Activiteiten en/of werkvormen	Divers
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS module	
De eenheid van leeruitkomsten draagt ertoe bij dat de leraar in opleiding kan functioneren binnen een school voor voortgezet onderwijs en/of middelbaar beroepsonderwijs. Op het instituut vindt er begeleiding op maat plaats passend bij het ontwikkelingsniveau van de student. De eenheid van leeruitkomsten sluit aan bij NLQF niveau 6 (bachelor).	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Brede professionele basis	De student werkt in de rol van leraar in opleiding respectvol samen met collega's, is helder en correct in zijn communicatie en taalgebruik, communiceert doelgericht en erkennend. De student staat open voor perspectieven van anderen. Hij/zij experimenteert met (ict-) innovaties in leersituaties en kan reflecteren op zijn eigen handelen en kan op basis daarvan handelingsalternatieven benoemen en toepassen. De student kan onder begeleiding een praktijkvraagstuk onderzoeken en op basis van opgedane inzichten of onderzoeksresultaten zijn eigen handelen in de praktijk verbeteren.
Pedagogisch bekwaam	De student kan een veilig en motiverend leerklimaat creëren door contact te maken met leerlingen, effectief gewenst gedrag en grenzen aan te geven, waarderend feedback te geven en oog te hebben voor de basisbehoeften en ontwikkeling van zowel de individuele leerling als de groep als geheel. Hierbij kan hij/zij wisselen tussen de docentrollen en houdt hij/zij rekening met diversiteit. Hij/zij kan kritisch kijken naar zijn eigen pedagogisch handelen en op basis daarvan zijn handelen aanpassen waarbij zowel bronnen vanuit de praktijk als bronnen uit de relevante theorie worden gebruikt.
Vakinhoudelijk bekwaam	De student beheerst kennis van de inhoud die in zijn onderwijsactiviteiten wordt behandeld. Hij/zij overziet de opbouw van een leerplan waar hij/zij onderdeel van uit maakt en specifiek de leerjaren waarin hij/zij onderwijs verzorgt.
Vakdidactisch bekwaam	De student bereidt onder begeleiding van zijn begeleider(s) betekenisvolle onderwijsactiviteiten voor, voert deze uit, evalueert de activiteiten, stelt bij en organiseert het leren afgestemd op de leergroep en de vakinhoud. Hij/zij ondersteunt leergroepen tijdens onderwijsactiviteiten bij de uitvoering van hun taken en doet recht aan verschillen tussen leerlingen/studenten. Hij/zij kiest hierbij binnen het type onderwijs passende werkvormen en stemt deze af op doelgroep, leerniveau, doelen en vakdidactische inzichten.

TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Praktijkbeoordeling 'integraal handelen in de beroepspraktijk' (wpl2)
Naam (deel)tentamen EN	Work placement assessment: Integrated Performance in the Professional Practice (wpl2)
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	Eindbeoordeling op de werkplek NB: halverwege is een tussenbeoordeling, die formatief van aard is
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	<ul style="list-style-type: none"> • Brede professionele houding • Pedagogisch bekwaam • Vakdidactisch bekwaam • Vakinhoudelijk bekwaam
Tentamenvorm/ vormen	Gesprek fysiek
Tentamentype	n.v.t.
Beoordelingscriteria	<p>De student laat tijdens het handelen in de beroepspraktijk (werkplekleren 2) het volgende zien:</p> <p><i>Brede professionele basis:</i> Je werkt in de rol van leraar in opleiding respectvol samen met collega's, bent helder en correct in je communicatie en taalgebruik en communiceert doelgericht. Je verdiept je in het vak en het beroep, werkt hierbij resultaat- en doelgericht aan je eigen ontwikkeling en maakt dat zichtbaar. Je staat open voor perspectieven van anderen. Je experimenteert met (ict-) innovaties in leersituaties en kan reflecteren op je eigen handelen en kan op basis daarvan handelingsalternatieven benoemen en toepassen. Je kunt onder begeleiding een praktijkvraagstuk onderzoeken en op basis van opgedane inzichten of onderzoeksresultaten je eigen handelen in de praktijk verbeteren.</p> <p><i>Pedagogische bekwaam:</i> Je kunt een veilig en motiverend leerklimaat creëren door contact te maken met leerlingen, effectief gewenst gedrag en grenzen aan te geven, waarderend feedback te geven en oog te hebben voor de basisbehoeften en ontwikkeling van zowel de individuele leerling als de groep als geheel. Hierbij kan je wisselen tussen de docentollen en houd je rekening met diversiteit. Je kunt kritisch kijken naar je eigen pedagogisch handelen en op basis daarvan je handelen aanpassen waarbij zowel bronnen vanuit de praktijk als bronnen uit de relevante theorie worden gebruikt.</p> <p><i>Vakdidactisch bekwaam:</i> Je bereidt onder begeleiding van je begeleider(s) betekenisvolle onderwijsactiviteiten voor, voert deze uit, evalueert de activiteiten, stelt bij en organiseert het leren afgestemd op de leergroep, de vakinhoud en/of het beroep waarvoor opgeleid wordt. Je ondersteunt leergroepen tijdens onderwijsactiviteiten bij de uitvoering van hun taken en doet recht aan verschillen tussen leerlingen /studenten. Je kiest hierbij binnen het type onderwijs passende werkvormen en stemt deze af op doelgroep, leerniveau, doelen en vakdidactische inzichten.</p> <p><i>Vakinhoudelijk bekwaam:</i> Je beheerst kennis van de inhoud die in je onderwijsactiviteiten wordt behandeld. Je overziet de opbouw van een leerplan waar je onderdeel van uitmaakt en specifiek de leerjaren waarin je onderwijs verzorgt.</p>

Minimaal oordeel deeltentamen	6.0
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ CURSUS-3 IHAAAA33 – Integraal handelen 2		
Onderwijsperiode	Start is divers	
Maximum aantal deelnemers	Niet van toepassing	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Niet van toepassing	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
TOETS-01	Praktijkbeoordeling 'integraal handelen in de beroepspraktijk' (wpl2)	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Niet van toepassing
	Online leren	Niet van toepassing
	Werkplekieren	Werkplekieren 2 omvat activiteiten in de onderwijspraktijk die een bijdrage leveren aan de competentie ontwikkeling van de student. Zie: http://specials.han.nl/sites/bureau-extern/stages/ils-han-deeltijd/werkplekieren-2/
	Individuele begeleiding	Tijdens het werkplekieren heeft de student recht op individuele begeleiding vanuit de school waar hij/zij actief is. Tijdens de bijeenkomsten 'professionele docent' wordt de studenten ook vanuit de opleiding begeleid middels intervisie en video interactie begeleiding.
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> http://specials.han.nl/sites/bureau-extern/stages/ils-han-deeltijd/werkplekieren-2/

STARLE14	De startbekwame leraar		
Naam module Engelstalig	The Entry-level Teacher		
Overzicht van CURSUSSEN waaruit de module is opgebouwd		Naam CURSUS	Aantal studiepunten
	1	Integraal handelen in de beroepspraktijk niveau 3 beroepsbekwaam	15
	2	De onderzoekende leraar Economie	15
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing		
Taal indien anders dan Nederlands	Niet van toepassing		
Inrichtingsvorm	Deeltijd regulier		
Beschrijving van de samenhang van deze module			

Tentamenoverzicht deeltijdmodule STARLE14: De Startbekwame Leraar”

NAAM CURSUS	CODE OSIRIS	Onderwijs- periode	BEKWAAMHEID	TENTAMEN- CODE OSIRIS	Toetsvorm	CIJFER / VINK	WEGING	Stp.	Kans 1	Kans 2
Integraal handelen 3	IHAAAB10	Divers	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam Brede professionele basis Vakinhoudelijk bekwaam	TOETS-01	Gesprek fysiek	Cijfer (≥6,0)	0,45	15	Divers	Divers
				TOETS-02	(Beroeps)product online/digitaal	Cijfer (≥6,0)	0,45		Divers	Divers
				TOETS-03	Kennistoets online	Cijfer (≥6,0)	0,1		Divers	Divers
De onderzoekende leraar economie	ONDLEE17	Flexibel	Pedagogisch bekwaam Vakdidactisch bekwaam Brede professionele basis Vakinhoudelijk bekwaam	TOETS-01	Beroepsproduct(en) en schriftelijk verantwoordingsverslag	Cijfer (≥5,5)	1	15	Op aanvraag	Op aanvraag

CURSUS 1– Integraal handelen 3	
Naam CURSUS lang EN	Integrated Action 3
Naam CURSUS kort NL	Integraal handelen 3
Naam CURSUS kort EN	Integrated Action 3
Code CURSUS OSIRIS	IHAAAB10
Eindkwalificaties	De eindkwalificaties zijn beschreven in de nieuwe bekwaamheidseisen voor leraren: 1. Brede professionele basis 2. Pedagogisch bekwaam 3. Vakdidactisch bekwaam 4. Vakinhoudelijk bekwaam
Aantal studiepunten	15 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Propedeuse afgrond en het tentamen werkplekleren 2, onderdeel van de CURSUS – Integraal handelen 2, is behaald, OF er is vrijstelling voor wpl2. Conform de Regeling landelijke kennistoetsen lerarenopleidingen, kan pas deelgenomen worden aan de Landelijke Kennistoets als de student: - de propedeuse heeft behaald en; - tenminste 65% van de studiepunten heeft behaald behorende bij de onderwijseenheden van de kennisbasis en deze onderwijseenheden geheel heeft doorlopen en; - deze studiepunten in het cijferregistratiesysteem van de studentenadministratie zijn verwerkt.
Activiteiten en/of werkvormen	Divers
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS module	
De eenheid van leeruitkomsten draagt ertoe bij dat de leraar in opleiding kan functioneren binnen een school voor voortgezet onderwijs en/of middelbaar beroepsonderwijs. Op het instituut en de werkplek vindt er begeleiding op maat plaats passend bij het ontwikkelingsniveau van de student. De eenheid van leeruitkomsten sluit aan bij NLQF niveau 6 (bachelor).	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Brede professionele basis	De student heeft open, onderzoekende en kritische houding en toont zich bereid om een professionele betrokkenheid te tonen. Hij streeft naar kwaliteit en onderzoekt daarvoor zijn eigen praktijk, is betrokken bij de ontwikkeling van lerenden, draagt bij aan schoolontwikkeling en onderwijsinnovatie. Hij werkt samen met collega's in een professionele onderwijsgemeenschap en wil zich blijven ontwikkelen. Hij ontwerpt een krachtige authentieke leeromgeving waarbij hij zijn onderwijs in inhoud, vorm en activiteiten actueel houdt. Hij werkt zelfbewust en inspirerend vanuit een visie op onderwijs en draagt deze uit. Hij is zich voortdurend bewust van het feit dat zijn handelen - dat wat hij doet én niet doet - gevolgen heeft voor anderen en de wereld om hem heen en vice versa. Hij heeft een onderzoekende, resultaat- en ontwikkelingsgerichte houding. Hij heeft aantoonbare kennis over en inzicht in de laatste ontwikkelingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs en gebruikt deze in de ontwikkeling van zijn beroepsidentiteit. In zijn communicatie drukt hij zich zowel mondeling als schriftelijk helder, correct en zorgvuldig uit en hanteert hierbij vaktaal in zijn betoog.
Pedagogisch bekwaam	De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leer- en leefklimaat voor zijn leerlingen/studenten, waarin hij verwachtingen duidelijk maakt en het zelfvertrouwen van de leerlingen/studenten stimuleert. Hij volgt

	<p>de ontwikkeling van zijn leerlingen/studenten in hun leren en gedrag en stemt zijn handelen daarop af, passend bij het onderwijsconcept waarin gewerkt wordt. De student stuurt en begeleidt de groepsprocessen in zijn groep. Hij doet recht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en basisbehoeften van zijn leerlingen/studenten en signaleert ontwikkelings-, gedragsproblemen en –stoornissen. Hij stemt zijn pedagogisch handelen af met anderen en schakelt hulp in om tot een pedagogische aanpak te komen.</p> <p>De student legt zijn pedagogische omgang met leerlingen/studenten uit en kan deze verantwoorden vanuit opgedane kennis en een ontwikkelde visie. Hij verwoordt zijn pedagogische rol als leraar en reflecteert kritisch op zichzelf in deze rol.</p>
Vakdidactisch bekwaam	<p>De student brengt in leerplannen en leertrajecten een duidelijke relatie aan tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen/studenten, de vakinhoud en de inzet van de verschillende methodieken en middelen. Hij bereidt samenhangende onderwijsactiviteiten voor en voert deze uit. Hij realiseert adequaat klassenmanagement en begeleidt en motiveert leerlingen/studenten om de gestelde doelen te behalen. Hij stimuleert samenwerking, zelfwerkzaamheid en zelfstandigheid en kan leerlingen/studenten middels differentiatie en bewust gekozen activiteiten de leerstof laten verwerken.</p> <p>De student volgt bij de uitvoering van zijn onderwijs de ontwikkeling van zijn leerlingen/studenten; hij beoordeelt en analyseert of de leerdoelen behaald worden en hoe dat gebeurt. Op basis van zijn analyse stelt hij zo nodig zijn onderwijs bij. Hij vraagt advies van collega's of andere deskundigen over zijn didactische aanpak.</p> <p>De student verbindt zijn vakdidactische aanpak en opgedane kennis over didactiek, werkvormen, digitale leermiddelen en instructiemodellen. Hij reflecteert kritisch op de voorbereiding, de uitvoering en het effect van zijn onderwijsactiviteiten, maakt hierbij gebruik van feedback van leerlingen/studenten en stelt zijn aanpak bij. Hij is zich bewust van de effecten van de didactische keuzes die hij heeft gemaakt.</p>
Vakinhoudelijk bekwaam	<p>De student overziet de opbouw van het curriculum van zijn vak en kent de plaats van zijn vak in het curriculum en doorlopende leerlijnen. Hij draagt, in samenwerking met collega's en de omgeving, bij aan de breedte, de samenhang en de actualiteit van het curriculum van zijn school. De student laat vanuit zijn vakinhoudelijke expertise zien dat hij de leerstof zo kan samenstellen, kiezen en/of bewerken dat deze is afgestemd op de verschillen tussen zijn leerlingen/studenten en dat deze een bijdrage levert aan de algemene vorming van zijn leerlingen/studenten.</p> <p>De student heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van het curriculum waarin hij werkt. Hij laat zien dat hij voortbouwt op het voorgaande onderwijs en voorbereidt op vervolgonderwijs en kent de samenhang tussen de verschillende verwante vakken, leergebieden en lesprogramma's.</p>
Landelijke kennisbasis(toets)	<p>De student toont met de landelijke kennistoets aan het landelijk vastgestelde basisniveau voor het betreffende vakgebied te beheersen op de domeinen zoals opgenomen in de landelijke toetsgids op www.10voordeleraar.nl.</p> <p><i>De LKT is een landelijke verplichting en het behalen van de LKT is voorwaarde om het Bachelor getuigschrift voor de opleiding tot leraar van de tweede graad te behalen.</i></p>
TENTAMINERING De (deel)tentamens behorend bij een CURSUS zijn per definitie leerwegaafhankelijk vormgegeven. Alle deeltentamens behorend bij een CURSUS moeten afzonderlijk worden beschreven.	
Deeltentamen 1	
Naam (deel)tentamen NL	Praktijkbeoordeling 'integraal handelen in de beroepspraktijk' (wpl3)
Naam (deel)tentamen EN	Work placement assessment: Integrated Performance in the Professional Practice (wpl3)

Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via OSIRIS	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	Flexibel, op aanvraag
Toegestane hulpmiddelen	Geen
Weging	45%
Omvat de leeruitkomst(en)	1. Brede professionele basis 2. Vakinhoudelijk bekwaam. 3. Vakdidactisch bekwaam 4. Pedagogisch bekwaam
Tentamenvorm/ vormen	Gesprek fysiek
Tentamentype	n.v.t.
Beoordelingscriteria	Zie leeruitkomsten en beoordelingsformulier
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Deeltentamen 2	
Naam (deel)tentamen NL	Integrale eindtoets 'dossier de startbekwame leraar'
Naam (deel)tentamen EN	Integrated Performance portfolio 1
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-02
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	divers
Toegestane hulpmiddelen	Geen
Weging	45%
Omvat de leeruitkomst(en)	1. Brede professionele basis 2. Vakinhoudelijk bekwaam. 3. Vakdidactisch bekwaam 4. Pedagogisch bekwaam
Tentamenvorm/ vormen	(Beroeps)product online/digitaal
Tentamentype	n.v.t.
Beoordelingscriteria	Zie leeruitkomsten
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Deeltentamen 3	
Naam (deel)tentamen NL	Landelijke Kennistoets Economie (LKT)
Naam (deel)tentamen EN	National Knowledge Test
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-03

Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	Divers
Toegestane hulpmiddelen	Het betreft hier een landelijke toets, zie voor meer informatie www.10voordeleraar.nl
Weging	10%
Omvat de leeruitkomst(en)	Landelijke kennisbasis(toets)
Tentamenvorm/ vormen	kennistoets online
Tentamentype	LKT
Beoordelingscriteria	Het betreft hier een landelijke toets, zie voor meer informatie www.10voordeleraar.nl
Minimaal oordeel deeltentamen	6,0
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ Integraal handelen niveau 3 beroepsbekwaam IHAAAB10

Onderwijsperiode	Divers	
Maximum aantal deelnemers	Niet van toepassing	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Niet van toepassing	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
TOETS-01 TOETS-02 TOETS-03	Praktijkbeoordeling 'Integraal handelen in de beroepspraktijk' (wpl3) Integrale eindtoets 'dossier de startbekwame leraar' Landelijke Kennistoets Economie	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	-
	Online leren	-
	Werkplekleren	Zelfstandig functioneren als docent staat centraal: ontwikkelen en uitvoeren van onderwijs en het begeleiden van leerlingen.
	Individuele begeleiding	Tijdens het werkplekleren heeft de student recht op individuele begeleiding vanuit de school waar hij/zij actief is.
	Voertaal	
	Literatuur, software en overig materiaal	http://specials.han.nl/sites/bureau-extern/stages/ils-handeltijd/werkplekleren-3./

CURSUS 2 – De onderzoekende leraar	
Naam CURSUS lang EN	The reflective teacher
Naam CURSUS kort NL	De onderzoekende leraar
Naam CURSUS kort EN	The reflective teacher
Code CURSUS OSIRIS	ONDLEE17
Eindkwalificaties	In deze CURSUS wordt er gewerkt aan de volgende eindkwalificaties: 1. Brede professionele basis 2. Vakinhoudelijk bekwaam 3. Vakdidactisch bekwaam 4. Pedagogisch bekwaam
Aantal studiepunten	15
Ingangseisen CURSUS	Er moet groen licht vanuit de opleiding zijn gegeven voor deelname.
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS-module	
De student voert een praktijkonderzoek uit in de school, waarbij op een systematische wijze en in dialoog met belanghebbenden antwoorden verkregen worden op vragen die ontstaan in de eigen onderwijspraktijk en gericht zijn op verbetering van deze praktijk.	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Onderzoekende leraar	De student is in staat om op systematische, transparante en navolgbare wijze en in continue dialoog met belanghebbenden een praktijkonderzoek uit te voeren waarbij antwoorden verkregen worden op vragen die ontstaan in de onderwijspraktijk en gericht zijn op verbetering van deze praktijk. De student toont met het praktijkonderzoek aan dat hij theorie en praktijk met elkaar kan verbinden, gemotiveerd keuzes kan maken voor methoden en technieken en systematisch praktijkdata kan verzamelen en analyseren. De student is in staat om een of meerdere beroepsproducten (te denken valt aan een analyse, ontwerp, advies, docentenhandleiding, etc.) te ontwikkelen op basis van deze verkenning in theorie en praktijk. De student onderbouwt zijn beroepsproduct(en) en de totstandkoming ervan en deelt deze op passende wijze met een publiek van beroepsprofessionals op NLQF6-niveau, waarin ook de ontwikkeling van zijn onderzoekend vermogen en de waarde van de beroepsproducten in het licht van zijn eigen professionele en persoonlijke ontwikkeling zichtbaar wordt.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Onderzoeksverslag
Naam (deel)tentamen EN	Research report
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	Flexibel, op aanvraag
Toegestane hulpmiddelen	n.v.t.
Weging	100%

Omvat de leeruitkomst(en)	Onderzoekende leraar
Tentamenvorm/vormen	Beroepsproduct(en) en schriftelijk verantwoordingsverslag
Tentamentype	PROD-O
Beoordelingscriteria	Zie beoordelingsformulier 'De onderzoekende leraar'
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ CURSUS 2 – De onderzoekende leraar		
Onderwijsperiode	Flexibel	
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.	
Eigen financiële bijdrage	n.v.t.	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	n.v.t.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
TOETS-01	Onderzoeksverslag	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Contactonderwijs varieert zo mogelijk al naar gelang de beginsituatie van de student. In de studiewijzer en op OnderwijsOnline vind je meer informatie over de precieze invulling van het contactonderwijs. Die bestaat bijvoorbeeld uit inspiratie- en instructiecolleges onderzoek en eventueel wordt participatie in onderzoekskringen aangeboden. In overleg met een begeleider vanuit de opleiding kom je tot een passende aanpak.
	Online leren	De digitale leeromgeving OnderwijsOnline ondersteunt het leren.
	Werkplekleren	Onderzoeksbijeenkomsten op opleidingsscholen. Participatie in leergemeenschappen op opleidingsscholen. De werkplek vormt de context voor de onderzoeksactiviteiten.
	Individuele begeleiding	Individuele onderzoeksbegeleiding en/of groepsbegeleiding.
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	Van der Donk, C., & Van Lanen, B. (2020). <i>Praktijkonderzoek in de school</i> . Uitgeverij Coutinho. Online leermiddelen op OnderwijsOnline.

VERVAD02	Verdieping vakinhoud		
Naam module Engelstalig	Economics: immersion		
Overzicht van cursussen waaruit de module is opgebouwd		Naam CURSUS	Aantal studiepunten
	13	Micro-economie-2	2,5
	14	Economie in het VMBO	2,5
	15	Management Accounting	2,5
	16	Overheid	2,5
	25	Bedrijfsadministratie 3	2,5
	18	Macro-Economie-2	2,5
	19	Economische bril	2,5
	20	Logistiek en AO	2,5
	21	Marktonderzoek en statistiek	2,5
	26	Organisatie Management	2,5
	23	Jaarverslaggeving	2,5
	24	Corporate Finance	2,5
Deelnameplicht onderwijs	Niet van toepassing		
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze module wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.		
Inrichtingsvorm	Deeltijd		
Beschrijving van de samenhang van deze module			

Tentamenoverzicht deeltijdmodule VERVAD02 : VERDIEPING VAKINHOUD”

NAAM CURSUS	Stp	CODE OSIRIS	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TENTAMEN-CODE OSIRIS	CIJFER / VINK	Toetsvorm	WEGING	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Economie in het VMBO	2,5	ECVMBO02	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 1	Periode 2
Management Accounting	2,5	MANAAB03	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 2	Periode 3
Logistiek en AO	2,5	LOGIAO04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 2	Periode 3
Micro-economie-2	2,5	MICREC05	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 2	Periode 3
Overheid	2,5	OVERHE48	Vakinhoudelijke bekwaamheid Brede professionele basis	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 2	Periode 3
Bedrijfsadministratie 3	2,5	BEDRIK57	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 1	Periode 2
Macro-Economie-2	2,5	MACREC07	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 3	Periode 4
Economische bril	2,5	ECONBR04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 3	Periode 4
Corporate Finance	2,5	CORPFI04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 3	Periode 4
Marktonderzoek en statistiek	2,5	MARKST05	Vakinhoudelijke bekwaamheid Brede professionele basis	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 4	Periode 4
Organisatie Management	2,5	ORGAMA04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 4	Periode 4
Jaarverslaggeving	2,5	JAARVE04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	KENN-F	1	Periode 4	Periode 4

Verdieping vakinhoud: CURSUS 13 – Micro-economie-2	
Naam CURSUS lang EN	Micro Economics 2
Naam CURSUS kort NL	Micro-economie-2
Naam CURSUS kort EN	Micro Economics 2
Code CURSUS OSIRIS	MICREC05
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Micro-economie-2	<ul style="list-style-type: none"> • De student weet hoe de keuze voor de inzet van productiefactoren inzichtelijk gemaakt kan worden (bijvoorbeeld via het bepalen van arbeids- of kapitaalproductiviteit); • De student weet hoe een uitspraak over totale, gemiddelde en marginale kosten, opbrengsten en winst gedaan kan worden (bijvoorbeeld via het rekenen met en grafisch weergeven van TO-, GO-, MO-, TK-, GK-, MK- en TW-, GW-, MW-functievoorschriften); • De student weet hoe een prijs/aanbodfunctie en een verschuiving ervan/erlangs bepaald en grafisch weergegeven kan worden; • De student weet hoe een marginale analyse uitgevoerd kan worden (bijvoorbeeld via de wet van de toe- en afnemende meeropbrengsten); • De student weet hoe het producentensurplus te bepalen is en een uitspraak over welvaart gedaan kan worden; • De student weet hoe het proces en de uitkomsten van zowel strategisch als op samenwerking gericht producenten- en ondernemersgedrag zichtbaar gemaakt kunnen worden (bijvoorbeeld via speltheorie, het prisoner's dilemma en het bepalen en benoemen van evenwichten); • De student weet hoe de effecten van een specifieke prijszetting op een (deel)markt door de ondernemer inzichtelijk gemaakt worden (bijvoorbeeld via het intekenen van de effecten van prijsdiscriminatie of prijsdifferentiatie in een grafiek); • De student weet hoe het marktevenwicht bepaald kan worden (bijvoorbeeld via het gelijkstellen van de functievoorschriften van q_v en q_a en het uitrekenen of aflezen van de evenwichtsprijs en -hoeveelheid); • De student weet hoe een uitspraak over totale, gemiddelde en marginale kosten, opbrengsten en winst gedaan kan worden (bijvoorbeeld via het rekenen met en grafisch weergeven van TO-, GO-, MO-, TK-, GK-, MK- en TW-, GW-, MW-functievoorschriften); en maakt daarbij, waar nodig, een onderscheid tussen de korte en de lange termijn.

	<ul style="list-style-type: none"> De student kan economische procedures hanteren waarmee specifiek de invloed van overheidsingrijpen op een markt zichtbaar gemaakt kan worden (bijvoorbeeld via het intekenen, aflezen, berekenen en interpreteren van de effecten van de invoering van een maximumprijs, een minimumprijs, een heffing, of een quotum).
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Micro-economie-2
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Micro Economics 2
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P2N, P3N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> Niet-programmeerbare rekenmachine Pen Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	Schriftelijke toets.
Tentamentype	KENN-F
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 1: Macro-economie</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.4 arbeid 1.5 inflatie <p>Domein 2: Micro-economie</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1: Consumentengedrag 2.2: Producenten en ondernemingsgedrag 2.3: Marktvormen 2.4: Markt- en overheidsfalen <p>Domein 4: Collectieve sector</p> <ul style="list-style-type: none"> 4.4: Duurzame economie <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VERDIEPING VAKINHOUD: CURSUS-13: MICREC05

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 2	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
MICREC05	CURSUS 13 – Micro-economie-2	
TOETS-01	Kennistoets Micro-economie-2	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op maandag in periode 2. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Dietz, F. <i>Toegepaste micro economie</i>. Bussum: Coutinho.

Inleiding op de Vakinhoud: CURSUS 14 – Economie in het VMBO	
Naam CURSUS lang EN	Economics in VMBO (specific secondary school level)
Naam CURSUS kort NL	Economie in het VMBO
Naam CURSUS kort EN	Economics in VMBO (specific secondary school level)
Code CURSUS OSIRIS	ECVMBO02
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de hoofdfase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt. <p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau-2: de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft kennis van hoe ICT ingezet kan worden om leren van leerlingen te stimuleren en voor het ontwerpen voor ICT-rijke onderwijsactiviteiten. • kent verschillende didactische leer- en werkvormen en weet welke bruikbaarheidscriteria hieronder liggen. • heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is. • kan op basis van een didactisch analysemodel een lesvoorbereiding uitwerken en de hierin gemaakte keuzes verantwoorden. • kan door gebruik te maken van diverse digitale leermaterialen en –middelen recht doen aan verschillen tussen leerlingen. • kan feedback van leerlingen, medestudenten en collega's analyseren en gebruiken voor zijn eigen ontwikkeling naar het beroep van leraar. • kan zijn didactische keuzes bespreken met collega's of andere deskundigen en kan op basis daarvan zijn handelen waar nodig bijstellen. • kan in reflecties de inhoud en didactische aanpak uitleggen en verantwoorden.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	De vorm waarin we werken bestaat uit interactieve colleges waarin je samen met medestudenten en de docent via begeleide dialoog en werkvormen samen werkt aan jouw eigen vakinhoudelijke en vakdidactische kennis en vaardigheden ten aanzien van economie in het VMBO. Dit resulteert in een leertaak. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>Deze cursus is deel van de vakinhoudelijke leerlijn en hangt dan ook samen met de voorgaande CURSUSSEN uit deze leerlijn. De inhoud van deze cursus zijn o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo, het vak economie • Bovenbouw vmbo de profielen economie & ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist. 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Economie in het VMBO	De student beheerst de inhoud en vaardigheden zoals omschreven bij de algemene omschrijving. De student laat zien dat hij vakinhoud behorende bij het werkveld van het VMBO vanuit HBO-kennisniveau weet te transfereren naar vmbo-kennisniveau. De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de

	toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	leertaak: Economie in het VMBO
Naam (deel)tentamen EN	Assignment: Economics in VMBO (specific secondary school level)
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P1N, P2N
Toegestane hulpmiddelen	
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	5.5

ONDERWIJSARSENAAI BEHOREND BIJ VERDIEPING VAKINHOUD: CURSUS-13: Economie in het VMBO		
Onderwijsperiode	Semester 1, periode 1	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsomvang is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
CURSUS 14 – Economie in het VMBO		
TOETS-01	Kennistoets	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	<table border="1"> <tr> <td>Contactonderwijs</td> <td>Twee college-uren van 45 minuten op donderdagavond in periode 2. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in</td> </tr> </table>	Contactonderwijs
Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdagavond in periode 2. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in	

		de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt er aandacht besteed aan tijd- en plaatsafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	Op onderwijsonline zijn de materialen beschikbaar.

Verdieping vakinhoud: CURSUS 15 – Management Accounting	
Naam CURSUS lang EN	Management Accounting
Naam CURSUS kort NL	Management Accounting
Naam CURSUS kort EN	Management Accounting
Code CURSUS OSIRIS	MANAAB03
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Management Accounting	<ul style="list-style-type: none"> • De student heeft kennis en inzicht in de constant, variabele, directe en indirecte kosten. • De student kan beslissingscalculaties uitvoeren m.b.t. de kostenstructuur van een industriële onderneming. • De student heeft kennis en inzicht in boekhouding van de industriële onderneming, met betrekking tot vaste verrekenprijs voor grondstoffen, stuk- en massaproductie en (in)directe kosten en kan de kostenverdeel- en dekkingsstaat toepassen. • De student kan economische procedures hanteren om voor een concrete situatie de verschillen tussen de kosten bij voor- en nacalculatie te analyseren zowel intracomptabel als extracomptabel, in elk geval met gebruikmaking van afdelingsresultaat, verkoopresultaat en budgetresultaat, prijsverschil, hoeveelheidsverschil, bezettingsresultaat en bedrijfsresultaat. • De student kan met betrekking tot bovengenoemde onderwerpen berekeningen maken, een journaalpost opstellen en een analyse maken. • De student kan voor de handelsonderneming een boekhouding ontwerpen en bijhouden in een geautomatiseerde omgeving. • De student kan vanuit theoretische kennis budgetten (vast, variabel, gemengd) opstellen en deze achteraf toetsen aan de hand van wat er in het productieproces is gebeurd, de doelen van kosteninformatie voor een organisatie noemen en aangeven wat het verschil tussen een begroting en een budget is.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Management Accounting
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Management Accounting
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01

Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P2N, P3N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 8: Management Accounting</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8.1: Interne informatievoorziening • 8.2: Opbrengsten- en kostencalculaties <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VERDIEPING VAKINHOUD: CURSUS-15: MANAAB03

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 2	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
MANAAB03	CURSUS 15 – Management Accounting	
TOETS-01	Kennistoets Management Accounting	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdagavond in periode 2. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt er aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Blommaert, A., & Blommaert, I. <i>Bedrijfseconomische analyses</i>. Groningen: Noordhoff. • Blommaert, A., & Blommaert, I. <i>Bedrijfseconomische analyses, opgaven</i>. Groningen: Noordhoff.

Verdieping vakinhoud: CURSUS 16 – Overheid	
Naam CURSUS lang EN	Public finance
Naam CURSUS kort NL	Overheid
Naam CURSUS kort EN	Public finance
Code CURSUS OSIRIS	OVERHE48
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt. <p>Brede professionele basis op niveau-2 en -3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan onder begeleiding een praktijkvraagstuk onderzoeken en resultaten gebruiken in zijn praktijk. • kan op effectieve wijze zoeken naar bronnen, deze beoordelen op bruikbaarheid en de verkregen bronnen onderling vergelijken en gebruiken. • heeft het doel van zijn communicatie helder voor ogen en stemt daarbij af op de doelgroep • kan bewust verschillende perspectieven innemen en hierbij belanghebbenden betrekken.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Voorbereidend op economie in de bovenbouw havo/ vwo 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Functies collectieve sector (economische politiek)	<ul style="list-style-type: none"> • De historie van de economische stelsels beschrijven (Klassiek, Keynesiaans, Neo-liberaal) en de voor- en nadelen kunnen benoemen. • Economische stromingen in overheidsbeleid herkennen en kunnen toelichten. • Het Poldermodel uitleggen en aangeven welke invloed dat op overheidsbeleid kan hebben. • De voor- en nadelen van dit Poldermodel kunnen benoemen. • Uitleggen waarom Nederland een gemengde economie is en waarom dit beter wordt gevonden dan de vrije economie / geleide economie. • Collectieve goederen kennen (zuivere, quasi, bemoei en vrije). • Allocatiefunctie van de overheid kennen en in verband kunnen brengen met nonrivaliteit en freeriders. • Belangrijkste taken overheid kennen en de redenen weten.
Openbare financiën (begrotingsbeleid & financiering + economische politiek)	<ul style="list-style-type: none"> • Werking van de inkomstenbelasting. • Conjunctureel- of structureel beleid. • Automatische stabilisatoren begrijpen, werking kennen en begrijpen waarom ze anticyclisch zijn. • Kunnen beoordelen of er sprake is van procyclisch- of anticyclischbeleid. • Kunnen beoordelen of er sprake is van ontmoedigend of stimulerend beleid. • Beoordelen tot welk soort inkomsten de inkomsten van de overheid hoort.

	<ul style="list-style-type: none"> • Beoordelen tot welk soort uitgaven de uitgaven van de collectieve sector hoort. • De hoogte van premie- en belastingafdracht in een specifieke inkomstenbelastingcasus kunnen berekenen, gegeven een boxensysteem waarbij aandacht is voor heffingskortingen. • Sociale zekerheidsquote en collectieve uitgavenquote kunnen berekenen en interpreteren. • Beoordelen met behulp van de collectieve uitgavenquote in welke mate de overheid invloed heeft. • Uitleggen welke maatregelen de overheid heeft genomen om de kosten van de collectieve sector te beheersen. • Van diverse begrotingsnormen de voor- en nadelen kunnen benoemen en vergelijken • Uitleggen waarom het reduceren van het financieringstekort wenselijk is. • Beoordelen of een land voldoet aan de gestelde begrotingsnorm. • Berekeningen maken over de overheidsfinanciën (staatsschuld, begrotingstekort, financieringstekort)
Sociale zekerheid (verzorgingsstaat & sociale zekerheidsstelsel)	<ul style="list-style-type: none"> • met behulp van de sociale zekerheidsquote beoordelen hoe groot de omvang van de sociale zekerheid is. • Uitleggen waarom de jaren '80 de collectieve uitgaven behoorlijk zijn gestegen. • Voor- en nadelen van het kapitaaldekkingstelsel en omslagstelsel. • Uitleggen waarom de zorgkosten in de toekomst zullen stijgen. • Aan de hand van de i/a-ratio kunnen beoordelen in hoeverre er een beroep op de sociale zekerheid wordt gedaan. • Aan de hand van de replacement rate een uitspraak kunnen doen over de mate waarin werken uit een situatie van werkloosheid ontmoedigd wordt.
Duurzame economie (circulaire economie & energietransitie)	<ul style="list-style-type: none"> • Redenen kennen waarom duurzame economische ontwikkeling steeds belangrijker worden • De nadelen van ons (lineair) economisch model kennen • Kenmerken van circulaire economie kunnen benoemen en weten hoe ze werken • De overeenkomsten en verschillen tussen het huidige economisch (lineair) model ten opzichte van het circulaire model kunnen analyseren
Algemeen	<p>De student kan daarnaast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De transfer van nationale naar lokale vraagstukken laten plaatsvinden. • De rol van de overheid in een vraagstuk herkennen. • Doelen omtrent een vraagstuk in kaart brengen. • Weten op welke wijze een specifieke vraagstuk gefinancierd kan worden. • Aangeven welke effecten overheidsbeleid op de korte- en lange termijn kunnen hebben. • In kaart brengen welke belanghebbenden en perspectieven er bij een specifiek vraagstuk horen. • Vragen stellen vanuit een economische bril. • Vanuit concrete gesprekken naar economische theorieën ten aanzien van de overheid abstraheren. • Gemaakte denkstappen beargumenteren.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Overheid
Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Public finance
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P2N, P3N

Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 4: Collectieve sector</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.1: Functies van de collectieve sector • 4.2: Openbare financiën • 4.3: Sociale zekerheid • 4.4: Duurzame economie <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VERDIEPING VAKINHOUD: CURSUS-16: OVERHE48

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 2	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
OVERHE48	CURSUS 16 – Overheid	
TOETS-01	Leertaak Overheid	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op maandag in periode 2. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten worden daarnaast begeleid in het doen van onderzoek naar de transfer van de economische doelen en inhouden naar de analyse van een (lokaal) vraagstuk. Zij ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er actief aandacht besteed aan het zoeken van kwalitatief goede elektronische bronnen, beargumenteren de keuze voor deze bronnen en verwerken deze in een digitaal verslag, presentatie van documentaire en instructievideo ondersteund door een ICT-rijke presentatietool.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen.
	Werkplekieren	Nee. Het werkplekieren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Zie "contactonderwijs".
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> De Kam, C. <i>Overheidsfinanciën</i>. Groningen: Noordhoff.

Verdieping vakinhoud: CURSUS 25 – Bedrijfsadministratie 3	
Naam CURSUS lang EN	Business Administration 3
Naam CURSUS kort NL	Bedrijfsadministratie 3
Naam CURSUS kort EN	Business Administration 3
Code CURSUS OSIRIS	BEDRIK57
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, bedrijfsadministrateur, managementassistent 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Bedrijfsadministratie 3	<ul style="list-style-type: none"> • De student hanteert economische procedures om financiële feiten (bijv. inkoop, verkoop, bankmutaties, kasmutaties, etc) te verwerken tot een journaalpost voor een handels- of dienstverlenende onderneming, waarbij mede de omzetbelasting / BTW, kortingen, retouren en kruisposten op juiste wijze worden gejournaliseerd. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding de aanschaf, het gebruik, het buiten gebruik stellen en verkoop, al dan niet met winst of verlies, van duurzame productiemiddelen bij handels- of dienstverlenende onderneming te journaliseren. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding de gemengde kosten- en opbrengstenrekeningen op een specifiek moment in de tijd bij te houden op basis van informatie uit de boekhouding. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding gemengde rekeningen (overlopende posten), voorzieningen en winst op korte termijn te verwerken en/of journaliseren. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding voorraadwaarderingssystemen, waaronder specifiek FIFO, LIFO en VVP te gebruiken voor een juiste verwerking in de boekhouding en voor het bepalen van de winst en de waarde van de voorraad. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding voor- en nafacturering bij een handels- of dienstverlenende onderneming toe te passen. • De student hanteert economische procedures om, op een specifiek moment in de tijd, op basis van informatie uit de boekhouding de aanschaf, afschrijving, buitengebruikstelling en verkoop van productiemiddelen bij

	handelsondernemingen volgens de in andere domeinen genoemde methoden in de boekhouding tot uitdrukking te brengen.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Bedrijfsadministratie 3
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Business Administration 3
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P1N, P2N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 6: Bedrijfsadministratie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6.5: Duurzame productiemiddelen <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VERDIEPING VAKINHOUDE: CURSUS-25: BEDRIK57

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 1	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
BEDRIK57	CURSUS 25 – Bedrijfsadministratie 3	
TOETS-01	Kennistoets Bedrijfsadministratie 3	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdag in periode 1. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Van Heeswijk, G., D. Bouman, S. Stienstra. <i>Boekhouden voor het HBO, deel 1</i>. Amsterdam: Boom. • Van Heeswijk, G., D. Bouman, S. Stienstra. <i>Boekhouden voor het HBO, deel 1, opgaven</i>. Amsterdam: Boom.

Verdieping vakinhoud: CURSUS 18 – Macro-Economie-2	
Naam CURSUS lang EN	Macro Economics 2
Naam CURSUS kort NL	Macro-Economie-2
Naam CURSUS kort EN	Macro Economics 2
Code CURSUS OSIRIS	MACREC07
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Macro-economie-2	<ul style="list-style-type: none"> • De student analyseert de omvang van macro-economische factoren op de bedrijfsomgeving. • De student brengt economische grootheden met elkaar in verband en kwantificeert en interpreteert economische grootheden met behulp van modellen (aanbod-/groeimodellen, klassiek model, Harrod-Domar groeimodel). • De student hanteert economische procedures om de invloed van conjunctuur op economische actoren te verklaren en om aan te geven op welke wijze er ingegrepen kan worden om de conjunctuurbeweging te kanaliseren. • De student weet hoe een overheid ervoor kan zorgen dat de conjunctuurbewegingen worden ingedamd en verklaart de werking van automatische stabilisatoren. • De student bezit theoretische kennis over het Keynesiaans model van een open economie, het IS/LM-model en het monetair en budgettair beleid van de overheid. • De student kent voordelen en nadelen van een stabilisatiepolitiek door de overheid. • De student kent de verschillende actoren in de economie die invloed hebben op het verloop van de conjunctuur. • De student kan de oorzaken van de conjunctuur(golf) en de relatie met effectieve vraag, innovatie en werkloosheid reproduceren, analyseren en verklaren. • De student kan de (on)mogelijkheden en motieven van overheden om conjunctuurbewegingen te beïnvloeden vanuit verschillende economische perspectieven (Keynesiaans, klassiek, monetaristisch) reproduceren, analyseren en verklaren. • De student kan de voor- en nadelen van economische groei uitleggen (bijvoorbeeld aan de hand van maatschappelijke kosten).

TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Macro-Economie-2
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Macro Economics 2
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P3N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 1: Macro-economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.1: Macro-economische relaties • 1.2: Economische groei • 1.3: Korte termijn: conjunctuur en stabilisatiepolitiek • 1.4: Arbeid • 1.5: Inflatie <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VERDIEPING VAKINHOUD: CURSUS-18: MACREC07

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 3	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
MACREC07	CURSUS 18 – Macro-Economie-2	
TOETS-01	Kennistoets Macro-Economie-2	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op maandag in periode 3. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet, waaronder: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er actief aandacht besteed aan het raadplegen van elektronische bronnen van CBS en CPB.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Marijs, A., & Hulleman W. <i>Macro-economische ontwikkelingen en bedrijfsomgeving</i>. Groningen: Noordhoff. • Via de digitale leeromgeving 'OnderwijsOnline' worden actuele artikelen beschikbaar gesteld, bijvoorbeeld t.a.v. het procyclische conjunctuurbeleid van ons kabinet.

Verdieping vakinhoud: CURSUS 19 – Economische bril	
Naam CURSUS lang EN	Economic perspectives
Naam CURSUS kort NL	Economische bril
Naam CURSUS kort EN	Economic perspectives
Code CURSUS OSIRIS	ECONBR04
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Voorbereidend op economie in de bovenbouw havo/ vwo 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Economische bril	<ul style="list-style-type: none"> • De student heeft ten aanzien van modelmatig denken en werken basale kennis (op de ontwikkeling) van de verschillende wijzen, methoden en instrumenten van economisch onderzoek en kan hij van daaruit economische praktijksituaties benaderen. Te onderscheiden daarbij zijn: deductieve- en inductieve aanpak, absolute- en relatieve waarheidsvinding, zuivere- en toegepaste wetenschap, positieve-, normatieve-, en politieke benadering, empirische- en discursieve aanpak, (wiskundig) structuurmodelmatig denken (simulatie), speltheoretische aanpak, gedachten-, materiële-, modelmatige-, markt- en gedragsexperimenten. • De student heeft kennis over de voordelen en beperkingen van de verschillende wijzen, methoden en instrumenten van economisch onderzoek en basisprincipes in economische praktijksituaties en kan deze kritisch vergelijken. • De student heeft theoretische kennis van basale economische principes van het economisch denken en kan van daar uit economische praktijksituaties benaderen. Te onderscheiden daarbij zijn: rationeel en irrationeel keuzegedrag, mensen reageren op prikkels, redeneren vanuit kosten en baten, alternatieve kosten, concurreren, samenwerken, altruïsme, evenwicht en chaos (in balans, uit balans, naar balans), korte- en lange termijn denken, marginaal denken, afnemende opbrengsten, nut, rendementen, marktallocatie (en falen), overheidsallocatie (en falen), hoe een overheid marktuitskomsten kan beïnvloeden en win-lose / win-win denken. • De student heeft algemene kennis op begrips- en beperkt analyseniveau van de meest relevante economische vraagstukken, onderzoeksmethodes, ideeën, theorieën, modellen en paradigma's die door denkers en scholen in de loop van de eeuwen, sinds de reformatie zijn onderzocht en gevormd. Hij kan deze plaatsen in de tijd en ten opzichte van elkaar. Te onderscheiden daarbij zijn: Mercantillisten, fysiocraten (bijv. Quesnay), Klassieken: (bijv. Smith, Say, Malthus, Ricardo), historisch materialisme (bijv. Marx), Marginalisten (bijv. Menger, Jevons), Institutionalisten (bijv. Veblen), Neo-

	klassieken (bijv. Marshall, Walras), Keynesianen, het neo-liberalisme (Friedman), speltheorie (bijv. Nash), gedragseconomie (bijv. Tversky, Kahneman).
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Economische bril
Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Economic perspectives
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P3N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Studenten selecteren een casus, onderscheiden de situatie, het probleem en de oplossingen van elkaar. Zij analyseren dit vanuit de verschillende economische stromingen (zoals Mercantillisten, neoklassieken/liberalen, socialisten/Marxisten, Keynesianen en gedragseconomen), kiezen beargumenteerd een oplossing vanuit hun eigen visie en beschrijven hoe de effecten hiervan onderzocht zouden kunnen worden. Tenslotte beschrijven studenten de relevantie van de economische stromingen voor hun eigen onderwijs. Getoetst hierbij worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 15: Een economische en maatschappelijke bril</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15.2: Modelmatig denken en werken • 15.3: Beperkingen bespreken • 15.4: Basisprincipes van het economisch denken • 15.5: Basale geschiedenis van het economisch denken <p>De beoordelingscriteria van deze leertaak zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VERDIEPING VAKINHOUD: CURSUS-19: ECONBR04

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 3	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
ECONBR04	CURSUS 19 – Economische bril	
TOETS-01	Leertaak Economische bril	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op maandag in periode 3. In dit gedeelte van het onderwijsarsenaal wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Studenten brengen casussen in en presenteren deze tijdens de colleges aan elkaar. Uitleg van de economische stromingen en wijzen van onderzoek doen worden plenair behandeld, waarbij ingegaan wordt op vragen van de studenten. Studenten moeten zelf de koppeling maken tussen deze perspectieven en hun eigen casussen. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er in dit deel van het onderwijsarsenaal aandacht besteed aan het opzoeken van elektronische bronnen voor gebruik in de leertaak.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Je kunt daardoor zelfstandig werken aan de leertaak. Wat je mist in deze route t.o.v. de contactonderwijsroute, is het tussentijds bespreken van de voortgang van je leertaak in de colleges.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> In de digitale leeromgeving "OnderwijsOnline", staan per week de materialen waarnaar in de studiewijzer wordt verwezen in de vorm van artikelen en andere bronnen. Daarnaast zoeken studenten zelf, waar nodig, aanvullende bronnen.

Verdieping vakinhoud: CURSUS 20 – Logistiek en AO	
Naam CURSUS lang EN	Logistics and AO
Naam CURSUS kort NL	Logistiek en AO
Naam CURSUS kort EN	Logistics and AO
Code CURSUS OSIRIS	LOGIAO04
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van Logistiek Supervisor, Manager Transport en Logistiek 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Logistiek en AO	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan vanuit theoretische basiskennis over de vormen van logistiek in relatie tot interne en externe bedrijfsprocessen en de functie van logistiek in de bedrijfskolom (waaronder de relatie met afnemers en leveranciers en basisconcepten zoals het klantorderontkoppelpunt, de ABC-indeling, supply chain management, voorraad- en bestelafwegingen en value added logistics) basisprocessen in een concrete context doorgronden en adviezen. • De student bezit theoretische kennis van goederenstroominkoop en -verkoop, waaronder specifiek: (digitale) afgiftebon, pakbon inkooporder, bestelformulier, goederenontvangst, controle, leveranciersbestand, offerte, order, orderbevestiging, inkooporderregister, inkoopkaart, leverancierskaart en RFID. • De student bezit theoretische kennis van controletechnische functiescheiding, de juistheid van de kosten en de volledigheid van de opbrengsten om een uitspraak te kunnen doen over de administratieve organisatie en voorstellen tot verbeteringen te formuleren om de kans op fouten en fraude te verkleinen. • De student hanteert economische procedures om theoretische kennis van goederenstroominkoop en -verkoop op een professionele wijze te kunnen uitvoeren.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Logistiek en AO
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Logistics
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.

Tentamenmoment	P2N, P3N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 4: Collectieve Sector</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.4: Duurzame economie <p>Domein 6: Bedrijfsadministratie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6.4: Inkoop- en verkoopadministratie <p>Domein 7: Financiële Rekenkunde</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7.2: Handelsrekenen <p>Domein 13: Logistiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • 13.1: Logistiek <p>Domein 14: Integratie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 14.1: Organisatieplan <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VERDIEPING VAKINHOUD: CURSUS-20: LOGIAO04

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 2	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
LOGIAO04	CURSUS 20 – Logistiek en AO	
TOETS-01	Kennistoets Logistiek	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdag in periode 1. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a. het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; via Socrative wordt tussentijds kennis getoetst, activerende werkvormen zoals het WoordWiel en mindmaps worden gebruikt om kennis te verankeren in het lange termijn geheugen; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Zo mogelijk vindt een bedrijfsbezoek plaats binnen de logistieke sector. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er aandacht besteed aan: Socrative (formatieve tussentijdse toetsing) en mindmaps (verankering van het geleerde in het lange termijn geheugen).
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkpleklernen	Nee. Het werkpleklernen is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> Van Goor, A., et al. <i>Basisboek logistiek</i>. Groningen: Noordhoff Uitgevers.

Verdieping vakinhoud: CURSUS 21 – Marktonderzoek en statistiek	
Naam CURSUS lang EN	Market Research and Statistics
Naam CURSUS kort NL	Marktonderzoek en statistiek
Naam CURSUS kort EN	Market Research and Statistics
Code CURSUS OSIRIS	MARKST05
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt. <p>Brede professionele basis op niveau-3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan een systematische werkwijze hanteren waarbij hij uitgaat van een analyse van het vraagstuk, gemotiveerde keuzes voor methoden en technieken maakt bij het verzamelen en analyseren van data en laat zien hoe hij tot analyseresultaten en conclusies komt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • MBO: kwalificatiedossiers van assistent-manager internationale handel 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Marktonderzoek en statistiek	<p>De student kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met behulp van gegeven data met Excel en zonder Excel de mediaan, modus, gemiddelde, minimum, maximum en standaarddeviatie berekenen. • Aan de hand van een gegeven minimum, maximum en standaarddeviatie een oordeel geven over de spreiding van de data. • Variabelen onderverdelen in nominale, ordinale, interval en ratio meetniveaus. • Voordelen van de nominale, ordinale, interval en ratio variabelen ten opzichte van elkaar benoemen. • Enquêtevraag opstellen met de gewenste soort variabele. • Uitleggen welke centrum – en spreidingsmaatstaven er berekend kunnen worden bij nominale, ordinale, interval en ratio variabelen. • Bij een passend meetniveau tegelijkertijd de juiste centrum- en spreidingsmaat en tabel of grafiek weergeven; de mediaan, modus, gemiddelde, minimum, maximum en standaarddeviatie, frequentietabel, histogram, cirkeldiagram of boxplot. • Een histogram, staafdiagram, frequentietabel, lijngrafiek en cirkeldiagram maken met behulp van verzamelde data in Excel. • De klassengrenzen van een histogram bepalen. • Histogram, staafdiagram, lijngrafiek en cirkeldiagram aflezen en interpreteren. • Een binomiale kans berekenen. • Beoordelen of er sprake is van een binomiale kansverdeling of normale kansverdeling. • Uitleggen waarvoor de standaarddeviatie gebruikt kan worden.

	<ul style="list-style-type: none"> • Met behulp van de standaarddeviatie de grenzen bepalen waarbinnen een bepaald percentage van de uitkomsten zal liggen. • Een kans volgens de normale kansverdeling uitrekenen. • Beoordelen of er sprake is van een normale kansverdeling of binomiale kansverdeling. • Betrouwbaarheidsinterval van discontinu en continue variabelen kunnen uitrekenen. • Betekenis van het betrouwbaarheidsinterval kunnen uitleggen. • De werking van de correctiefactor uitleggen en mee kunnen rekenen. • H0 en H1 hypothese opstellen. • Verschil tussen eenzijdig en tweezijdig toetsen uitleggen. • Een statistische toets uitvoeren op basis van voldoende gegevens. • Bepalen welke toets ingezet kan worden als je meer dan twee onafhankelijke groepen met elkaar wilt vergelijken • Bepalen welke toets ingezet kan worden als je van een zelfde groep samenhang of verschillen wilt meten. • De uitkomsten van de t-toets voor gepaarde waarnemingen, t-toets voor groepen, de gewone toets interpreteren en uitvoeren in Excel. • Regressiecoëfficiënt bepalen. • Correlatiecoëfficiënt berekenen. • Betekenis van regressiecoëfficiënt uitleggen. • Betekenis van correlatiecoëfficiënt uitleggen. • Beoordelen hoeveel procent van de te verklarende variabele wordt bepaald door de verklarende variabele. • Mate van samenhang met behulp van een spreidingsdiagram beoordelen. • Bepalen of er samenhang is tussen twee nominale variabelen met behulp van een statistische analyse (de X2-toets of Cramer's V) • Betrouwbaarheid van een onderzoek beoordelen. • Berekenen van de P-waarde. • Betekenis van de P-waarde uitleggen. • Bepalen van het aantal vrijheidsgraden. • Betekenis van vrijheidsgraden uitleggen. • Bepalen van het betrouwbaarheidsniveau. • Betekenis van betrouwbaarheidsniveau uitleggen. • X2-waarde berekenen in Excel. • Betekenis van X2-waarde uitleggen. • Met behulp van de X2-verdeling beoordelen of een steekproef representatief is geweest. • Economische procedures hanteren waarmee marktinformatie via verschillende vormen van fieldresearch en deskresearch zichtbaar wordt.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Marktonderzoek en statistiek
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Market Research and Statistics
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P4N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.

Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 11: Commerciële Economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 11.4 marktonderzoek en informatievoorziening <p>Domein 15: Een economische en maatschappelijke bril</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15.1: Wiskunde en statistiek <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VERDIEPING VAKINHOUD: CURSUS-21: MARKST05

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 4	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
MARKST05	CURSUS 21 – Marktonderzoek en statistiek	
TOETS-01	Kennistoets Marktonderzoek en statistiek	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op maandag in periode 4. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a. het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er actief aandacht besteed aan computational thinking, onder meer door actief Excel in te zetten om data te analyseren, inzichtelijk te maken welke logische en/of causale denkstappen er in een redenering gemaakt zijn en casuïstieken te analyseren.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands, sommige literatuur is mogelijk in het Engels.
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Reader via OnderwijsOnline

Verdieping vakinhoud: CURSUS 26 – Organisatie Management	
Naam CURSUS lang EN	Organisations and Management
Naam CURSUS kort NL	Organisatie Management
Naam CURSUS kort EN	Organisations and Management
Code CURSUS OSIRIS	ORGAMA04
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt. • Verdiept en verbreedt zijn professionele basis
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw VMBO: Economie en ondernemen, dienstverlening en productie, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: verschillende kwalificatiedossiers binnen de sectoren Handel, Hospitality en Zakelijke dienstverlening. 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Organisatie Mangement	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan op basis van een eigen onderzoek in een bestaande schoolorganisatie voor een publiek onder woorden brengen waarom en welke kennis over HRM en organisatiekunde voor hem persoonlijk als werknemer en vakinhoudelijk als docent in het tweedegraads werkveld van belang is, daarbij expliciet gebruikmakend van de indicatoren uit domein 12 van de vakkennisbasis economie.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Organisatie Management
Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Organisations and Management
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P4N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:

	<p>Domein 12: Management en Organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 12.1: Organisatiestructuren en leiderschapsstijlen • 12.2: Personeelsmanagement <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VERDIEPING VAKINHOUD: CURSUS-26: ORGAMA04

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 4	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
ORGAMA04	CURSUS 26 – Organisatie Management	
TOETS-01	Leertaak Organisatie Management	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	De student krijgt ervaring met verschillende thema's binnen organisatiekunde en HRM die terugkomen in het beroepsonderwijs, toetst dit in de (eigen) praktijk en vergelijkt deze met andere schoolcontexten.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voordelig om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Aangereikte bronnen via OnderwijsOnline

Verdieping vakinhoud: CURSUS 23 – Jaarverslaggeving	
Naam CURSUS lang EN	Annual Reporting
Naam CURSUS kort NL	Jaarverslaggeving
Naam CURSUS kort EN	Annual Reporting
Code CURSUS OSIRIS	JAARVE04
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist. 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Jaarverslaggeving	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan vanuit theoretische kennis het verband tussen balans, winst- en verliesrekening, investeringsbegroting, exploitatiebegroting en kasstroomoverzicht aangeven. • De student kan vanuit theoretische kennis overzichten opstellen van kasstromen uit operationele, financiële en investeringsactiviteiten. • De student kan vanuit theoretische kennis de relevante belastingen voor een organisatie noemen (inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, dividendbelasting, omzetbelasting, kostprijsverhogende belastingen). • De student kan vanuit theoretische kennis aangeven: <ol style="list-style-type: none"> 1. aan welke eisen de externe verslaggeving moet voldoen (IFRS, wet op de jaarrekening); 2. wat het verschil is tussen een enkelvoudige en een geconsolideerde jaarrekening; 3. wat het belang is van externe verslaggeving voor de diverse stakeholders; 4. welke grondslagen worden gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening; 5. welke grondslagen kunnen worden toegepast bij het waarderen van activa waaronder voorraadwaardering en de wettelijke reserve. • De student kan economische procedures hanteren waarmee, vanuit theoretische kennis, gegevens met elkaar in verband worden gebracht die een uitspraak doen over: <ol style="list-style-type: none"> 1. liquiditeit (in elk geval: current ratio, quick ratio, nettowerkkapitaal); 2. solvabiliteit (in elk geval: EV/VV en debt ratio); 3. rentabiliteit (in elk geval REV, RTV, RVV en de hefboomwerking); en deze informatie met beschikbare gegevens binnen en buiten de eigen organisatie beoordelen. • De student heeft kennis en inzicht in overname, fusie, deelnemingen, goodwill en consolidatie en kan dit toepassen op het jaarverslag en de gevolgen voor de balans en resultatenrekening analyseren.

	<ul style="list-style-type: none"> De student kan vanuit theoretische kennis redenen voor fusie of overname en de consequenties hiervan voor interne en externe stakeholders beschrijven.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Jaarverslag
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Annual Reporting
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P4N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> Niet-programmeerbare rekenmachine Pen Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 9: Corporate Finance</p> <ul style="list-style-type: none"> 9.1 Vermogens- en kapitaalstructuur <p>Domein 10: Financial Accounting</p> <ul style="list-style-type: none"> 10.1: Financial Statements 10.2: Winst- en vermogensvraagstukken 10.3: Externe jaarverslaggeving 10.4: Financiële analyse <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VERDIEPING VAKINHOUD: CURSUS-23: JAARVE04

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 4	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
JAARVE04	CURSUS 23 – Jaarverslaggeving	
TOETS-01	Kennistoets Jaarverslag	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdag in periode 4. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er aandacht besteed aan het tijd- en plaatsonafhankelijk leren via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Blommaert, A., & Blommaert, I. <i>Bedrijfseconomische analyses</i>. Groningen: Noordhoff. • Blommaert, A., & Blommaert, I. <i>Bedrijfseconomische analyses, opgaven</i>. Groningen: Noordhoff.

Verdieping vakinhoud: CURSUS 24 – Corporate Finance	
Naam CURSUS lang EN	Corporate Finance
Naam CURSUS kort NL	Corporate Finance
Naam CURSUS kort EN	Corporate Finance
Code CURSUS OSIRIS	CORPFI04
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Corporate Finance	<ul style="list-style-type: none"> • De student heeft kennis en inzicht van het eigen vermogen van een NV. Hij kan de creatie en emissie van aandelen journaliseren alsmede de winstverdeling. Hij kan aangeven hoe reserves ontstaan en argumenten noemen om te reserveren. • De student heeft kennis en inzicht van het vreemd vermogen van een NV. Hij kan de creatie en emissie van (converteerbare) obligaties journaliseren alsmede de conversie. Hij kan de emissiekoers berekenen. • De student heeft kennis en inzicht van het eigen vermogen van een NV. Hij kan de creatie en emissie van aandelen journaliseren alsmede de winstverdeling. Hij kan aangeven hoe reserves ontstaan en argumenten noemen om te reserveren. • De student heeft kennis en inzicht van het vreemd vermogen van een NV. Hij kan de creatie en emissie van (converteerbare) obligaties journaliseren alsmede de conversie. Hij kan de emissiekoers berekenen. • Daarnaast kan de student over bedrijven een oordeel geven vanuit het beleggersperspectief en vanuit het ondernemersperspectief, bijvoorbeeld beleggingen in aandelen waarbij rendement en risico verklaard kunnen vanuit o.a. de volgende onderdelen: de koerswaarde en opties. • De student heeft kennis van en inzicht in de financiële structuur waaronder kengetallen rondom het gerealiseerd aandelenrendement, solvabiliteit en rentabiliteit. • De student heeft kennis van de actualiteit en hedendaagse trends in dit kader, waaronder crowdfunding en het verschijnsel negatieve rente.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Corporate Finance
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Corporate Finance
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01

Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P3N,P4N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 9: Corporate Finance</p> <ul style="list-style-type: none"> • 9.1: Vermogens- en kapitaalstructuur <p>Domein 10 Financial Accounting</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10.2: Winst- en vermogensvraagstukken • 10.4: Financiële analyse <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VERDIEPING VAKINHOUD: CURSUS-24: CORPFI04

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 3	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
CORPFI04	CURSUS 24 – Corporate Finance	
TOETS-01	Kennistoets Corporate Finance	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdag in periode 3. In dit deel van het onderwijsarsenaal wordt gewerkt met een combinatie van hoor- werkcolleges. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a. het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; via Socrative wordt tussentijds kennis getoetst, activerende werkvormen zoals het WoordWiel en mindmaps worden gebruikt om kennis te verankeren in het lange termijn geheugen; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Blommaert, A., & Blommaert, I. <i>Bedrijfseconomische analyses</i>. Groningen: Noordhoff. • Blommaert, A., & Blommaert, I. <i>Bedrijfseconomische analyses, opgaven</i>. Groningen: Noordhoff. • Van Heeswijk, G., Bouman, D., & Stienstra, S. <i>Boekhouden voor het HBO, deel 1</i>. Amsterdam: Boom. • Van Heeswijk, G., Bouman, D., & Stienstra, S. <i>Boekhouden voor het HBO, deel 1, opgaven</i>. Amsterdam: Boom.

VAKDID36	Vakdidactiek		
Naam module Engelstalig	Teaching methodology Economics		
Overzicht van Cursussen waaruit de module is opgebouwd		Naam CURSUS	Aantal studiepunten
	11	Vakdidactiek 1: Lesgeven in Economie	5
	12	Vakdidactiek 2: Activerende didactiek en samenwerkend leren	5
	13	Vakdidactiek 3: Lesgeven met ICT	5
	14	Vakdidactiek 4: Taal- en Rekendidactiek	5
	15	Vakdidactiek 5: Leermiddelenanalyse	5
	16	Vakdidactiek 6: Toetsing	5
Deelnameplicht onderwijs	Vakdidactiek kent een aanwezigheidsverplichting. De didactische kant van het lesgeven leer je niet (of in elk geval niet uitsluitend) door er individueel over te lezen, maar door het in de les te doen en er met elkaar over in gesprek te gaan en te oefenen. De vorm waarin binnen het onderwijsarsenaal bij deze module wordt gewerkt bestaat dan ook uit interactieve colleges waarin je samen met medestudenten en de docent via begeleide dialoog en andersoortige leeractiviteiten samenwerkt om jouw eigen vakdidactische kennis te construeren.		
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze module wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.		
Inrichtingsvorm	Deeltijd		
Beschrijving van de samenhang van deze module			

Tentamenoverzicht deeltijdmodule "VAKDID36: VAKDIDACTIEK"

NAAM CURSUS	CODE OSIRIS	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TENTAMEN-CODE OSIRIS	CIJFER / VINK	Toetsvorm	WEGING	PERIODE	
								KANS 1	KANS 2
Vakdidactiek 1: Lesgeven in Economie	VAKLAA24	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	woord	PROD-O	1	Periode 1	Periode 2
Vakdidactiek 2: Activerende didactiek en samenwerkend leren	VAKAAA06	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 2	Periode 3
Vakdidactiek 3: Lesgeven met ICT	VAKLAA23	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 3	Periode 4
Vakdidactiek 4: Taal- en Reken-didactiek	VAKTAA20	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 4	Periode 4
Vakdidactiek 5: Leermiddelen-analyse	VAKLAA04	Vakdidactische bekwaamheid Brede professionele basis	Semester 2, periode 3	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 3	Periode 4
Vakdidactiek 6: Toetsing	VAKTAA05	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 2, periode 4	TOETS-01	Cijfer (≥5,5)	PROD-O	1	Periode 4	Periode 4

Vakdidactiek: CURSUS 11 – Vakdidactiek 1: Lesgeven in Economie	
Naam CURSUS lang EN	Teaching methods in economics 1: Teaching Economics
Naam CURSUS kort NL	VD1: Lesgeven in Economie
Naam CURSUS kort EN	TM1: Teaching Economics
Code CURSUS OSIRIS	VAKLAA24
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau 1 en 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft zich verdiept in de methodes/leergangen die gebruikt wordt/worden in zijn eigen praktijk. • heeft kennis van veelgebruikte digitale leermaterialen en –middelen die het leren van leerlingen kunnen ondersteunen. • kent verschillende eenvoudige didactische werkvormen en weet wanneer hij deze kan inzetten. • kent algemeen-didactische modellen en de didactiek vanuit het eigen vakgebied. • kan de doelen voor zijn onderwijsactiviteiten formuleren. • kan een voorbereiding maken met daarin een beschrijving van de beginsituatie, de doelen, de gekozen didactische aanpak, de organisatie van de onderwijsactiviteit en de wijze waarop deze geëvalueerd kan worden. • kan een eenvoudige onderwijsactiviteit ontwerpen waarin hij waar mogelijk ICT-middelen toepast. • kan bij de start van elke onderwijsactiviteit het doel/de doelen van de activiteit uitleggen aan de leerlingen. • kan tijdens een instructiemoment de leerstof begrijpelijk en gestructureerd overbrengen. • stemt de keuze en uitvoering van onderwijsactiviteiten af op de beginsituatie van de groep. • kan de doelen van onderwijsactiviteiten evalueren. • kan feedback vragen van leerlingen, medestudenten en collega's en gebruiken voor het verbeteren van zijn eigen professionele handelen. • kan de uitgevoerde onderwijsactiviteiten evalueren en waar nodig bijstellen.
Aantal studiepunten	5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Lesgeven in Economie	<p>De student kan onderwijsleeractiviteiten bij zelfverworde betekenisvolle leerdoelen voor (bedrijfs)economische onderwerpen in de breedte van het 2e graads werkveld en in de te onderscheiden fasen van het leerproces uitwerken, analyseren, verantwoorden, toepassen^[i], en evalueren. Bij de onderbouwing van keuzes demonstreert de student kennis van de aard en structuur van profielen, kernvakken, keuzedelen, doelen en werkwijzen in het tweedegraads vakgebied</p>

	<p>economie in de onderbouw (vmbo, havo, vwo), vmbo bovenbouw (theoretisch en beroepsgericht) en/of het mbo (roc's en aoc's), kennis van vakdidactische theorieën, principes, werkwijzen en praktische handelingsalternatieven om leerlingen/studenten te ondersteunen bij het (inductief) verwerven van kennis over economische begrippen en het toepassen van vaktaal, het laten construeren van economische concepten en het bijstellen van misconcepten, het opzetten van causale redeneringen, het aanleren, automatiseren en toepassen van economische (reken)vaardigheden en/of het gebruiken van (audiovisuele) economische bronnen.</p> <hr/> <p>^[1] indien er een werkplek beschikbaar is</p>
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Lesgeven in Economie
Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Teaching Economics
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P1N, P2N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden specifieke aspecten uit de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 16: Vakdidactiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.1: Oriëntatie op economie in het tweedegraads werkveld • 16.2: Vakspecifieke didactiek <p>Een specificatie van de beoordelingsdimensies en beoordelingscriteria is te vinden in de studiewijzer bij het onderdeel 'tentaminering' in de digitale leeromgeving en bestaat onder meer uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keuze en beschrijving van onderwijsniveau en doelgroep • Keuze van verschillende vakinhoudelijke onderwerpen (zowel kenniscomponenten als vakvaardigheden) • Selectie van bijpassende eindkwalificaties (kerndoelen / eindtermen / kwalificatiedossiers) • Formulering van specifieke leerdoelen • Uitwerking accurate en motiverende leeractiviteiten • Rangschikking van doelen en activiteiten in een taxonomietabel • Verantwoording van de didactische vormgeving vanuit de literatuur • Reflectie op het ontwerpproces
Minimaal oordeel deeltentamen	Woord
Minimaal oordeel CURSUS	woord

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VAKDIDACTIEK: CURSUS-11: VAKLAA24

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 1	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
VAKLAA22	CURSUS 11 – Vakdidactiek 1: Lesgeven in Economie	
TOETS-01	Leertaak Lesgeven in Economie	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	<p>De contacttijd wordt als volgt ingericht: een contacttijd van 2 lesuren per week op maandag in periode 1, waarin alle deelthema's aan de orde komen. Vanwege de aard van de bijeenkomsten geldt een aanwezigheidsverplichting.</p> <p>Bij dit gedeelte van het vakdidactische onderwijsarsenaal staat de kennismaking met de vakdidactiek van de economie centraal. We verkennen het vak economie in het 2e graads werkveld, oefenen om, afgeleid van het vastgelegde eindniveau, lesdoelen specifiek en meetbaar te formuleren en onderwijsactiviteiten daarop af te stemmen. We gaan op zoek naar praktische tools om economieonderwijs vorm te geven en leerlingen in staat te stellen economische concepten in contexten te duiden. Deze kennis wordt toegepast door het samenstellen van een vakdidactische toolbox die behulpzaam is om specifieke economische concepten en vaardigheden aan specifieke doelgroepen uit te leggen. Deze gaat vergezeld van een verantwoording vanuit ter zake doende, actuele literatuur. Tijdens de bijeenkomsten werken we onder meer met feedup en peerfeedbacksessies om elkaar verder te helpen bij de totstandkoming van het eindproduct. Op de leertaak ontvangen studenten niet alleen een beoordeling in de vorm van een cijfer, maar ook een uitgebreide verbale toelichting die ook de aard van feeding forward heeft.</p> <p>De vorm waarin we werken bestaat uit interactieve colleges waarin je samen met medestudenten en de docent via begeleide dialoog en andersoortige leeractiviteiten samenwerkt om jouw eigen vakdidactische kennis te construeren. Hierbinnen wordt expliciet geoefend met basale vakdidactische docentvaardigheden rondom bijvoorbeeld 'een economisch verschijnsel uitleggen aan een ander' of 'het (digi)bord gebruiken om het stappenplan van een rekenvraag te illustreren'. Deze activiteiten worden zo mogelijk gekoppeld aan activiteiten op de werkplek.</p>
	Online leren	Ja. De digitale leeromgeving "OnderwijsOnline" ondersteunt het leren maar vervangt de contacttijd niet.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen. Leeractiviteiten worden waar mogelijk gekoppeld aan activiteiten op de werkplek. Studenten krijgen bij één van de leertaakvarianten de mogelijkheid om met de uitvoering ervan ervaring op te doen in de praktijk. Omdat niet iedere student ook al werkzaam is in de praktijk, is dit optioneel.

	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands, sommige literatuur bevat Engelstalige teksten
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Van Ast, M., De Loor, O., & Spijkerboer, L. <i>Effectief Leren</i>. Groningen: Noordhoff Uitgeverij. • In de digitale leeromgeving "OnderwijsOnline", staan voorts artikelen waarnaar in de studiewijzer wordt verwezen, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • Grol, R. (2013). Hoe voorkom ik onverwachte toetsvragen? <i>Factor-D</i>, 4(12), 7-8. • Kneppers, L. (2010). <i>Rekenen bij Economie</i>. Amsterdam: Landelijk Expertisecentrum Handel en Economie. • Picault, J. (2019). The economics instructor's toolbox. <i>International Review of Economics Education</i>, 30, 100154, 1-13.

Vakdidactiek: CURSUS 12 – Vakdidactiek 2: Activerende didactiek en samenwerkend leren	
Naam CURSUS lang EN	Teaching methods in economics 2: Collaborate learning and active teaching learning strategies
Naam CURSUS kort NL	VD2: AD/SL
Naam CURSUS kort EN	TM2: Collaborative and active learning
Code CURSUS OSIRIS	VAKAAA06
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau-2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kent verschillende didactische leer- en werkvormen en weet welke bruikbaarheidscriteria hieronder liggen. • heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is. • kan de groep leerlingen tijdens onderwijsactiviteiten monitoren en ondersteunen bij de uitvoering van hun taak en stemt hierbij af op de individuele behoefte van de leerlingen. • kan door de inzet van samenwerkend leren, zowel de samenwerking tussen leerlingen als de zelfstandigheid bevorderen. • kan feedback van leerlingen, medestudenten en collega's analyseren en gebruiken voor zijn eigen ontwikkeling naar het beroep van leraar. • kan zijn didactische keuzes bespreken met collega's of andere deskundigen en kan op basis daarvan zijn handelen waar nodig bijstellen. • kan in reflecties de inhoud en didactische aanpak uitleggen en verantwoorden.
Aantal studiepunten	5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Activerende didactiek en samenwerkend leren	<p>De student kan voor (bedrijfs)economische onderwerpen in de breedte van het 2e graads werkveld implicaties van onderwijsleertheorieën gericht op samenwerkend leren (SL), en instructiestrategieën gericht op activerende didactiek (AD) bij zelfverworde betekenisvolle leerdoelen en in de te onderscheiden fasen van het leerproces uitwerken, toepassen, en op basis van een eigen onderzoekje in de praktijk systematisch analyseren en evalueren. De student kan de gemaakte keuzes vanuit literatuur verantwoorden en demonstreert daarbij kennis van (vak)didactische theorieën, principes, werkwijzen en praktische handelingsalternatieven om leerlingen/studenten te ondersteunen bij het samenwerkend leren (zoals individuele aanspreekbaarheid, positieve wederzijdse afhankelijkheid) en het stimuleren van het hogere-orde denken en redeneren van leerlingen/studenten.</p>
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak activerende didactiek en samenwerkend leren

Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Collaborative and active learning
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P2N, P3N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 16: Vakdidactiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.1: Oriëntatie op economie in het tweedegraads werkveld • 16.2: Vakspecifieke didactiek <p>Een specificatie van de beoordelingsdimensies en beoordelingscriteria is te vinden in de studiewijzer bij het onderdeel 'tentaminering' in de digitale leeromgeving en bestaat, onder meer uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keuze en beschrijving van onderwerp, schoolcontext en doelgroep • Beschrijving van bijpassende wettelijke einddoelen • Beschrijving van specifieke vakinhoudelijke en metacognitieve leerdoelen • Classificatie van vakinhoudelijke en metacognitieve leerdoelen via de gereviseerde taxonomie(tabel) van Bloom • Eigen ontwerp van een AD/SL-werkvorm, inclusief begeleiding, bespreking, beoordeling en randvoorwaarden • Verantwoording van didactische keuzes vanuit verstrekte en zelfgezochte literatuur • Uitvoering van de ontworpen AD/SL-werkvorm in het 2e graads economiewerkveld • Vastlegging middels (audio)observatie van de feitelijke samenwerking van de leerlingen. • Beschrijving van observatietranscriptie en analyse van samenwerkend leren afgezet tegen de beoogde doelen • Formulering van aanbevelingen voor verbetering van de AD/SL-werkvorm
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VAKDIDACTIEK: CURSUS-12: VAKAAA06

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 2	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
VAKAAA06	CURSUS 12 – Vakdidactiek 2: Activerende didactiek en samenwerkend leren	
TOETS-01	Leertaak activerende didactiek en samenwerkend leren	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	<p>De contacttijd wordt als volgt ingericht: een contacttijd 2 lesuren per week op maandag in periode 2, waarin alle deelthema's aan de orde komen. Vanwege de aard van de bijeenkomsten geldt een aanwezigheidsverplichting.</p> <p>Bij dit gedeelte van het vakdidactische onderwijsarsenaal zal de focus komen te liggen op het stimuleren van het samenwerkend leren van leerlingen via activerende werkvormen, afgekort: AD/SL. We komen tot inzichten waarom en hoe je als docent leerlingen op een actieve wijze met elkaar en van elkaar kunt laten leren. We verdiepen ons erin hoe je de onderliggende en zo essentiële metacognitieve processen kunt ondersteunen, in kaart kunt brengen en kunt evalueren/bijstellen vanuit een confrontatie van je eigen systematische observatie in de praktijk en de relevante literatuur. De onderliggende kennis, vaardigheden en inzichten toon je aan middels een leertaak. Tijdens de bijeenkomsten werken we onder meer met feedup en peerfeedbacksessies om elkaar verder te helpen bij de totstandkoming van het eindproduct. Op de leertaak ontvangen studenten niet alleen een beoordeling in de vorm van een cijfer, maar ook een uitgebreide verbale toelichting die ook de aard van feeding forward heeft.</p> <p>De vorm waarin we werken bestaat uit interactieve colleges waarin je samen met medestudenten en de docent via begeleide dialoog en activerende werkvormen voor samenwerkend leren samenwerkt om jouw eigen vakdidactische kennis over samenwerkend leren en activerende didactiek te construeren. Dit resulteert in een beredeneerd eigen ontwerp van een AD/SL-werkvorm. Deze werkvorm wordt vervolgens door jouzelf uitgevoerd en via observatie bestudeerd in het economisch vakdomein binnen het 2e graads werkveld. Hiermee kom je tot onderbouwde conclusies over de 'plussen' en 'minnen' van je eigen ontwerp en tot aanbevelingen voor de verbetering ervan.</p>
	Online leren	Ja. De digitale leeromgeving "OnderwijsOnline" ondersteunt het leren maar vervangt de contacttijd niet.
	Werkplekleren	Ja. De zelf ontwikkelde werkvorm wordt door de student op de werkplek op school in het economisch vakdomein binnen het 2e graads werkveld uitgevoerd en via (audio)observatie bestudeerd.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing

	Voertaal	Nederlands, sommige literatuur bevat Engelstalige teksten
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Van Ast, et al. <i>Actief en Samenwerkend Leren</i>. Groningen: Noordhoff Uitgeverij. • Grol, R. <i>Economisch Leren Denken</i>. Nijmegen: Stichting Omgeving en Educatie (digitale downloads). • In de digitale leeromgeving "OnderwijsOnline", staan voorts artikelen waarnaar in de studiewijzer wordt verwezen, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> - Wegerif, R. (2001). Applying a dialogical model of reason in the classroom. <i>Rethinking collaborative learning</i>, 119-139.

Vakdidactiek: CURSUS 13 – Vakdidactiek 3: Lesgeven met ICT	
Naam CURSUS lang EN	Teaching methods in economics 3: Teaching/learning with ICT
Naam CURSUS kort NL	VD3: Lesgeven met ICT
Naam CURSUS kort EN	TM3: Teaching/learning with ICT
Code CURSUS OSIRIS	VAKLAA23
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau-2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft kennis van hoe ICT ingezet kan worden om leren van leerlingen te stimuleren en voor het ontwerpen voor ICT-rijke onderwijsactiviteiten. • kent verschillende didactische leer- en werkvormen en weet welke bruikbaarheidscriteria hieronder liggen. • heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is. • kan op basis van een didactisch analysemodel een lesvoorbereiding uitwerken en de hierin gemaakte keuzes verantwoorden. • kan door gebruik te maken van diverse digitale leermaterialen en – middelen recht doen aan verschillen tussen leerlingen. • kan feedback van leerlingen, medestudenten en collega's analyseren en gebruiken voor zijn eigen ontwikkeling naar het beroep van leraar. • kan zijn didactische keuzes bespreken met collega's of andere deskundigen en kan op basis daarvan zijn handelen waar nodig bijstellen. • kan in reflecties de inhoud en didactische aanpak uitleggen en verantwoorden.
Aantal studiepunten	5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Lesgeven met ICT	<p>De student beschikt over digitale vaardigheden om ICT effectief in te kunnen inzetten in lessituaties en in de onderwijsorganisatie en heeft een open, kritische houding ten aanzien van de integratie van technologie in het leren en onderwijs. Hij kan dit koppelen en baseren op het TPACK, SAMR, Digitale taxonomie van Bloom en didactische concepten en vormen met inzet van technologie (zoals begrippen als blended learning, flipping the classroom en gamification)^[1].</p> <hr/> <p>^[1] Hiermee werkt de student aan de volgende leerdoelen: de student is bekwaam in de navolgende eindkwalificaties/gedragsindicatoren uit de leerlijn 'leren en lesgeven met ICT':</p> <p>Instrumentele vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student weet welke ICT-faciliteiten hij tot zijn beschikking heeft in een specifieke context en wat de consequenties daarvan zijn voor het ICT-gebruik.

	<ul style="list-style-type: none"> • De student weet hoe binnen educatieve mediaomgevingen apparaten, content en toepassingen met elkaar verbonden zijn of kunnen worden (zoals smartphones, tablets en sociale media). • De student heeft zich nieuwe ICT-toepassingen eigen gemaakt en actief nieuwe ontwikkelingen op ICT-gebied gevolgd en ICT-toepassingen uitprobeerde. • De student heeft nieuwe media gebruikt en op professioneel vlak via diverse applicaties en online sociale netwerken gecommuniceerd. • De student heeft kwalitatief goede content met media (video, foto's, afbeeldingen, podcast) gecreëerd en integreert verschillende mediabronnen en technologieën. • Informatievaardigheden • De student kan online effectief informatie zoeken en vinden, de betrouwbaarheid van deze informatie beoordelen, diverse online informatiebronnen benutten, informatie van diverse bronnen met elkaar vergelijken en de gevonden informatie synthetiseren. • Pedagogisch-didactisch gebruik van ICT • De student heeft in onderwijssituaties weloverwogen ICT gebruikt en dit zichtbaar gekoppeld aan pedagogische en didactische doelen, de inhoud en de eigen visie, waarbij hij recht heeft gedaan aan verschillen tussen leerlingen. • De student heeft lesgegeven met ICT en geëxperimenteerd met ICT in de (virtuele) klas. <p>Ontwerpen van ICT-rijke leerarrangementen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student heeft ICT-rijke leerarrangementen ontworpen. <p>Evalueren van ICT-rijke leerprocessen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student heeft gereflecteerd op het lesgeven met ICT en leerprocessen en –opbrengsten geëvalueerd met behulp van ICT.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Lesgeven met ICT
Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Teaching/learning with ICT
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P3N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 16: Vakdidactiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.2: Vakspecifieke didactiek, gericht op de inzet van (economiespecifieke) ICT-tools. • 16.3: Ontwerper en beoordelaar van samenhangende leerarrangementen, in betekenisvolle contexten, op basis van ontwerpprincipes uit

	<p>(vakdidactische) literatuur en met een bewuste keuze voor het al dan niet inzetten van ICT.</p> <p>Een specificatie van de beoordelingscriteria is te vinden in de studiewijzer bij het onderdeel 'tentaminering' in de digitale leeromgeving.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VAKDIDACTIEK: CURSUS-13: VAKLAA23

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 3	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groeps grootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
VAKLAA23	CURSUS 13 – Vakdidactiek 3: Lesgeven met ICT	
TOETS-01	Leertaak Lesgeven met ICT	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	<p>De contacttijd wordt als volgt ingericht: een contacttijd van 2 lesuren per week op maandag in periode 3, waarin alle deelthema's aan de orde komen. Vanwege de aard van de bijeenkomsten geldt een aanwezigheidsverplichting.</p> <p>Bij dit gedeelte van het vakdidactische onderwijsarsenaal verdiepen we kennis van en inzichten over de vakdidactiek economie, door te kijken naar ICT-didactiek in de economieles. Studenten laten zien dat zij vernieuwend ICT-rijk lesmateriaal voor economie, gebaseerd op ervaringen en recente literatuur kunnen vormgeven en delen. De insteek van dit onderwijsarsenaal is vooral praktisch en praktijkgericht, maar wel vanuit een systematisch kader. Er wordt niet alleen kennisgemaakt met toepassingen en concepten rondom blended learning, online leren, flipping the classroom, het maken van kennisclips, het gebruiken van LessonUp, learning analytics en andere nieuwe ICT-toepassingen voor het economieonderwijs, maar ook met achterliggende modellen die een 'bril' kunnen vormen om bewuste keuzes voor het al dan niet inzetten van ICT in de economieles te kunnen maken. Hij kan dit koppelen en baseren op het TPACK, SAMR, Digitale taxonomie van Bloom en didactische concepten en vormen met inzet van technologie (zoals begrippen als blended learning, flipping the classroom en gamification)^[1].</p> <p>De vorm waarin we werken bestaat uit interactieve colleges waarin je samen met medestudenten en de docent via begeleide dialoog en werkvormen samen werkt aan jouw eigen vakdidactische kennis en vaardigheden over ICT-didactiek in je rol als docent economie. Dit resulteert in een leertaak waarmee je daarvan verslag legt.</p>
	Online leren	Ja. De digitale leeromgeving "OnderwijsOnline" ondersteunt het leren maar vervangt de contacttijd niet.
	Werkplekleren	Ja. De student voert de leertaak uit in het economisch vakdomein binnen het 2e graads werkveld.
	Individuele begeleiding	Nee.
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<p>In de digitale leeromgeving "OnderwijsOnline", staan per week de materialen waarnaar in de studiewijzer wordt verwezen, waaronder in elk geval doch niet uitsluitend verwijzingen naar de volgende actuele bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.vernieuwenderwijs.nl/ • https://www.doedactiek.nl/ • https://www.todaysteachingtools.com/

		<ul style="list-style-type: none">• http://ixperium.nl/onderzoek-en-ontwikkeling/professionaliseringstoolkit/
--	--	---

Vakdidactiek: CURSUS 14 – Vakdidactiek 4: Taal- en Rekendidactiek	
Naam CURSUS lang EN	Teaching methods in economics 4: Teaching language and maths
Naam CURSUS kort NL	VD4: Taal- en Rekendidactiek
Naam CURSUS kort EN	TM4: Teaching language and maths
Code CURSUS OSIRIS	VAKTAA20
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau 1 en 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is. • heeft zich verdiept in de methodes/leergangen die gebruikt wordt/worden in zijn eigen praktijk. • kent verschillende eenvoudige didactische werkvormen en weet wanneer hij deze kan inzetten. • kent verschillende didactische leer- en werkvormen en weet welke bruikbaarheidscriteria hieronder liggen. • kan de doelen voor zijn onderwijsactiviteiten formuleren. • stemt de keuze en uitvoering van onderwijsactiviteiten af op de beginsituatie van de groep. • stemt de keuze en uitvoering van onderwijsactiviteiten af op de beginsituatie van de individuele leerlingen in de groep. • kan feedback vragen van leerlingen, medestudenten en collega's en gebruiken voor het verbeteren van zijn eigen professionele handelen. • kan in reflecties de inhoud en didactische aanpak uitleggen en verantwoorden. • kan zijn didactische keuzes bespreken met collega's of andere deskundigen en kan op basis daarvan zijn handelen waar nodig bijstellen.
Aantal studiepunten	5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Taaldidactiek	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan ten bate van de ontwikkeling van leerlingen van dagelijks algemeen taalgebruik (DAT) naar cognitief academisch taalgebruik (CAT) gerichte ondersteuning ontwerpen voor (gesimuleerde) (bedrijfs)economische lessituaties in het tweedegraads gebied op basis van inzichten uit de literatuur, zoals aandacht voor contexten, interactie en taalsteun.
Rekendidactiek	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan ten bate van de ontwikkeling van de rekentaalvaardigheid van leerlingen gerichte leeractiviteiten ontwerpen en op basis van analyse ondersteuning ontwerpen voor (gesimuleerde) (bedrijfs)economische lessituaties in het tweedegraads gebied en de bijpassende referentieniveaus voor rekenen, op basis van inzichten uit de literatuur zoals oplossingsstrategieën, handelingsmodellen en het drieslagmodel.

TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Taal- en Rekendidactiek
Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Teaching language and maths
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P4N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 16: Vakdidactiek economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.2: Vakspecifieke didactiek, gericht op kennis van vakdidactische theorieën, principes, werkwijzen en praktische handelingsalternatieven om leerlingen te ondersteunen bij: <ul style="list-style-type: none"> - het (inductief) verwerven van kennis over economische begrippen en het toepassen van vaktaal; - het laten construeren van economische concepten en het bijstellen van misconcepten - het opzetten van (causale) redeneringen - het gebruiken van eenvoudige economische schematische of modelmatige weergaven - het gebruiken van (audiovisuele) economische bronnen - het opzetten van een 'economische bril' om naar maatschappelijke contexten te kijken - het aanleren, automatiseren en toepassen van economische rekenvaardigheden <p>Een specificatie van de beoordelingsdimensies en beoordelingscriteria is te vinden in de studiewijzer bij het onderdeel 'tentaminering' in de digitale leeromgeving.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VAKDIDACTIEK: CURSUS-14: VAKTAA20

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 4	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
VAKTAA20	CURSUS 14 – Vakdidactiek 4: Taal- en Rekendidactiek	
TOETS-01	Leertaak Taal- en Rekendidactiek	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	<p>De contacttijd wordt als volgt ingericht: een contacttijd 2 lesuren per week op maandag in periode 4, waarin alle deelthema's aan de orde komen. Vanwege de aard van de bijeenkomsten geldt een aanwezigheidsverplichting.</p> <p>Bij dit gedeelte van het vakdidactische onderwijsarsenaal verdiepen we kennis van en inzichten over de vakdidactiek economie, door te kijken naar rekenen en taal. Leerlingen ervaren allerlei kansen en uitdagingen ten aanzien daarvan en als docent economie zal je daar weloverwogen mee om moeten leren gaan. We komen tot inzichten waarom en hoe je als docent leerlingen systematisch kunt begeleiden in het ontwikkelen van zowel rekenvaardigheden als die van dagelijks algemeen taalgebruik (DAT) naar cognitief abstract taalgebruik (CAT). De onderliggende kennis, vaardigheden en inzichten toon je aan middels een leertaak: het dossier Taal- en Rekendidactiek. De vorm waarin we werken bestaat uit interactieve colleges waarin je samen met medestudenten en de docent via begeleide dialoog en werkvormen samen werkt aan jouw eigen vakdidactische kennis over taal- en rekendidactiek in je rol als docent economie. Dit resulteert in een dossier waarin je daarvan verslag legt.</p>
	Online leren	Ja. De digitale leeromgeving "OnderwijsOnline" ondersteunt het leren maar vervangt de contacttijd niet.
	Werkplekleren	Ja. De student voert observaties uit ten aanzien van DAT, CAT en rekendidactiek in het economisch vakdomein binnen het 2e graads werkveld.
	Individuele begeleiding	Nee.
	Voertaal	Nederlands, sommige literatuur is in het Engels.
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> Publicatie Expertisecentrum Economie &Handel (2010): http://vakdidactiek-ae.nl/wp-content/uploads/2014/08/Taalgericht-ec-onderwijs-dec-2010.pdf Publicatie SLO (2013): http://downloads.slo.nl/Repository/werken-aan-vaktaal-bij-de-mens-en-maatschappijvakkan.pdf Publicatie Expertisecentrum Economie &Handel (2010): https://pure.uva.nl/ws/files/1428929/91877_336781.pdf

Vakdidactiek: CURSUS 15 – Vakdidactiek 5: Leermiddelenanalyse	
Naam CURSUS lang EN	Teaching methods in economics 5:Analyzing teaching/learning resources
Naam CURSUS kort NL	VD5: Leermiddelenanalyse
Naam CURSUS kort EN	TM5: Teaching resource analysis
Code CURSUS OSIRIS	VAKLAA04
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau-2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kent verschillende traditionele en moderne onderwijsconcepten voor zowel het algemeen vormend onderwijs als voor het beroepsonderwijs. • kent verschillende onderwijsmethodes die gebruikt worden voor zijn of haar vakgebied en kan beoordelen of deze passen bij de visie op onderwijs van de werkplek. • weet waar een leerplan uit bestaat en hoe dit is opgebouwd en wat dat betekent voor zijn eigen onderwijs. • heeft vakdidactisch kennis passend bij de doelen van het eigen vakgebied en het type onderwijs waarin hij werkzaam is. <p>Brede professionele basis op niveau-2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan onder begeleiding een praktijkvraagstuk onderzoeken en resultaten gebruiken in zijn praktijk. • kan op basis van opgedane inzichten of onderzoeksresultaten zijn eigen handelen in de praktijk verbeteren.
Aantal studiepunten	5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Leermiddelenanalyse	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan vanuit zijn onderbouwde eigen visie op goed economieonderwijs en op basis van literatuur een kijkkader/checklist ontwerpen waarmee hij systematisch en met behulp van onderzoeksinstrumenten het gebruik van leermiddelen in een 2e graads (bedrijfs)economiecontext vanuit meerdere perspectieven kan analyseren om tot aanbevelingen voor het gebruik van deze leermiddelen te komen. De student kan deze aanbevelingen op een digitale en betekenisvolle wijze presenteren aan een publiek van (semi)professionals.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Leermiddelenanalyse
Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Teaching resource analysis
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01

Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P3N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 16: Vakdidactiek economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.3: Ontwerper en beoordelaar van samenhangende leerarrangementen <p>De student beheerst bij de leertaak de inhouden en vaardigheden zoals omschreven bij de algemene omschrijving. De student analyseert systematisch (onderdelen van) het economiecurriculum in een schoolcontext en formuleert verbeter suggesties voor literatuur/methode en werkwijzen met gebruikmaking van onderzoeksinstrumenten. De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VAKDIDACTIEK: CURSUS-15: VAKLAA04

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 3	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
VAKLAA04	CURSUS 15 – Vakdidactiek 5: Leermiddelenanalyse	
TOETS-01	Leertaak Leermiddelenanalyse	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	<p>Leerlingen en studenten zijn gebaat bij een stimulerende leeromgeving die is gericht op het uitlokken, opgang houden van motivatie en vereiste leerprocessen zodat de beoogde leerresultaten behaald kunnen worden. In hoeverre voldoen de ingezette/ in te zetten /bestaande leermiddelen aan jouw vakinhoudelijke, (vak)didactische en pedagogische kwaliteitseisen? Die vraag staat in dit deel van het onderwijsarsenaal centraal.</p> <p>In dit deel van het onderwijsarsenaal voed en (her)ijk je de kwaliteitseisen die je stelt aan de leeromgeving en leermiddelen voor economisch onderwijs. Dit doe je door je te verdiepen middels theorie en in de praktijk.</p> <p><i>Kwaliteitseisen gevoed door theorie</i> Je komt tot kwaliteitseisen voor leeromgeving en leermiddelen voor economisch onderwijs met behulp van aangereikte literatuur, inspirerende podcasts, en filmmateriaal. Je verdiept je in het curriculaire spinnenweb van van den Akker, en gaat tijdens de colleges aan de slag met werkvormen waarmee je je bewust wordt van jouw vakinhoudelijke, pedagogische en vakdidactische waarden.</p> <p><i>Kwaliteitseisen gevoed door de praktijk</i> Middels de plus-minmethode en het hardopdenkprotocol word je je bewust van de manier waarop een drietal leerlingen /studenten met de aanwezige leermiddelen omgaan. Ook ga je in gesprek met het docententeam, medewerkers van het SLO, CITO en de uitgeverwereld en wordt je je bewust van diverse belangen en verschillen in waarden .</p> <p>Door je bewust te worden van de kwaliteitseisen die jij stelt aan een krachtige leeromgeving leer je kritisch te zijn op leermiddelen en te komen tot oordeelsvorming.</p> <p>Aan het einde van dit deel van het onderwijsarsenaal ben je in staat te beargumenteren in hoeverre de huidige gebruikte leermiddelen van jouw (stage) school voldoen aan je eigen kwaliteitseisen. Die kwaliteitseisen zijn onderbouwd met literatuur en bevindingen van uitgever en docenten in de praktijk en ervaringen van leerlingen. Ook ben je je bewust waarop bijgestuurd moet worden om de door jouw onderzochte leerlingen optimaal te bedienen. Je deelt jouw</p>

		<p>bevindingen van deze leermiddelenanalyse uiteindelijk met behulp van een infographic.</p> <p>Een infographic geeft een informatieve weergave van verschillende objecten met een combinatie van tekst en beeld in de vorm van schema's, grafieken, instructieve tekening of zelfs een interactieve applicatie en is bedoeld voor het overdragen van informatie, data en kennis. Dit tezamen resulteert in een leertaak waarin je verslag doet van je gekozen context en leermiddel, je kwaliteitseisen en de onderbouwing van je kwaliteitseisen vanuit de aangereikte literatuur en werkvormen en praktijk (interview met leerling en docenten, gesprek met uitgeverij, plus-minmethode en hardopdenkprotocol).</p> <p>Ten aanzien van de leerlijn leren en lesgeven met ICT voer je in dit deel van het onderwijsarsenaal een digitale scan uit met behulp van het "methode-landschap". Ook bij het maken van een infographic komen diverse 21st century skills aan bod, zoals creativiteit, ICT-geletterheid en communiceren.</p> <p>Je komt op basis van je eigen kwaliteitseisen (onderbouw met literatuur, bevindingen van ingezette werkvormen, plus-minmethode en hardopdenkprotocol) tot een beargumenteerde oordeelsvorming en/of keuze voor een leermiddel; een leermiddelenanalyse. Het onderwijs wordt in het Nederlands vormgegeven. Vanwege de aard van de bijeenkomsten geldt een aanwezigheidsverplichting. De didactische kant van het lesgeven leer je niet (of in elk geval niet uitsluitend) door er individueel over te lezen, maar door het in de les te doen en er met elkaar over in dialoog te gaan en vaardigheden, kennis en ervaringen uit te wisselen.</p>
	Online leren	Ja. De digitale leeromgeving "OnderwijsOnline" ondersteunt het leren maar vervangt de contacttijd niet.
	Werkplekleren	De leeractiviteiten en de afrondende leertaak worden gekoppeld aan activiteiten op de werkplek, waarbij wordt ingezoomd op leermiddelen zoals die ingezet en gebruikt worden binnen de context van een school.
	Individuele begeleiding	Nee.
	Voertaal	Nederlands. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.
	Literatuur, software en overig materiaal	Via de digitale leeromgeving "OnderwijsOnline", wordt alle literatuur ontsloten waarnaar in de studiewijzer wordt verwezen.

Vakdidactiek: CURSUS 16 – Vakdidactiek 6: Toetsing	
Naam CURSUS lang EN	Teaching methods in economics 6: Evaluation and testing
Naam CURSUS kort NL	VD6: Toetsing
Naam CURSUS kort EN	TM6: Evaluation and testing
Code CURSUS OSIRIS	VAKTAA05
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakdidactische bekwaamheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft zich verdiept in de methodes/leergangen die gebruikt wordt/worden in zijn eigen praktijk. • kent verschillende doelen van evalueren en toetsen. • kan de doelen voor zijn onderwijsactiviteiten formuleren. • kan de doelen van onderwijsactiviteiten evalueren. • kan feedback vragen van leerlingen, medestudenten en collega's en gebruiken voor het verbeteren van zijn eigen professionele handelen. • kent de verschillende functies van evalueren en toetsen en heeft kennis van verschillende toetsenvormen die passen bij deze functies. • kan passende toetsen, met waar nodig een formatieve/summatieve functie, kiezen, maken en/of samenstellen en de gemaakte keuzes verantwoorden.
Aantal studiepunten	5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo in het vak economie • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Toetsing	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan samenhangende toetsing bij (zelfverwoorde) betekenisvolle leerdoelen voor (bedrijfs)economische onderwerpen in de breedte van het 2e graads werkveld verantwoord analyseren, evalueren en aanpassen. • De student kent de aard en structuur van toetsing in het tweedegraads vakgebied economie alsmede de voorwaarden waaraan een goede toets moet voldoen. • De student kan onderzoeken hoe het ontwerp, de uitvoering en de beoordeling van een toets plaatsvindt en welke regelingen er rond toetsing bestaan binnen een schoolcontext. • De student kan een toets beoordelen en analyseren binnen de context van het toetsprogramma van een school. Hij kan systematisch (onderdelen van) het economiecurriculum analyseren in een schoolcontext en verbetersuggesties voor de toetsing daarbinnen formuleren, met gebruikmaking van relevante instrumenten. • De student kan zijn visie op formatieve toetsing en het belang daarvan onderbouwd verwoorden.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Toetsing

Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Evaluation and testing
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P4N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 16: Vakdidactiek economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.3: Ontwerper en beoordelaar van samenhangende leerarrangementen <p>Een specificatie van de beoordelingscriteria is te vinden in de studiewijzer bij het onderdeel 'tentaminering' in de digitale leeromgeving en bestaat, onder meer uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een beschrijving van een eigen onderzoek naar het toetsprogramma van een school • Een analyse en een verbetering van een bestaande of zelfontworpen toets, de PDCA toetscyclus volgend, met aandacht voor onder meer: <ul style="list-style-type: none"> - constructieve alignment - validiteit - betrouwbaarheid • Een consistente en systematische verantwoording vanuit de literatuur. • Een reflectie of evaluatie op de activiteiten met suggesties ter verbetering waarbij gebruikgemaakt is van de feedback van een schoolbegeleider en/of de ontwerper van de toets.
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ VAKDIDACTIEK: CURSUS-16: VAKTAA05

Onderwijsperiode	Semester 2, periode 4	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
VAKTAA05	CURSUS 16 – Vakdidactiek 6: Toetsing	
TOETS-01	Leertaak Toetsing	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	<p>De contacttijd wordt als volgt ingericht: een contacttijd van 2 lesuren per week op maandag in periode 3, waarin alle deelthema's aan de orde komen. Vanwege de aard van de bijeenkomsten geldt een aanwezigheidsverplichting.</p> <p>De contacttijd heeft het karakter van werkcolleges. Via het bespreken van aspecten uit de literatuur afgewisseld met het maken en bespreken van verwerkingsopdrachten neemt de student kennis van wat er zoal bij het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van een toets komt kijken. Hij werkt daarbij soms individueel en soms in groepjes van verschillende samenstelling. De lessen zijn ondersteunend voor het werken aan de leertaak en volgen daarom inhoudelijk het ontwerp- uitvoerings- en evaluatieproces van een toets. In de lessen wordt er verder tijd ingeruimd voor ervaringen of didactische vragen van de student, werken aan de leertaak en begeleiding bij de leertaak.</p>
	Online leren	Ja. De digitale leeromgeving "OnderwijsOnline" ondersteunt het leren maar vervangt de contacttijd niet.
	Werkplekleren	De leeractiviteiten en de afrondende leertaak worden gekoppeld aan activiteiten op de werkplek, waarbij wordt ingezoomd op het toetsprogramma binnen de context van de school.
	Individuele begeleiding	Nee.
	Voertaal	Nederlands, sommige literatuur is mogelijk in het Engels.
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Geerts, W. & Van Kralingen, R. <i>Handboek voor leraren</i>. Bussum: Coutinho. • Sanders (2017). Cito, toetsen op school, https://www.cito.nl/kennis-en-innovatie/kennisbank/tos-1-toetsen-op-school • In de digitale leeromgeving "OnderwijsOnline", staan voorts per week de materialen waarnaar in de studiewijzer wordt verwezen.

AFRVAV02	Afronding van vak en vakdidactiek		
Naam module Engelstalig	Teaching and Economics: finale		
Overzicht van Cursussen waaruit de module is opgebouwd		Naam CURSUS	Aantal studiepunten
	5	Vakdidactiek 7: Ontwerpen van beroepsonderwijs	7,5
	6	Monetaire Economie	5
	7	Ondernemerschap	5
	8	Financiële Educatie	7,5
	11	Financial Accounting	2,5
Deelnameplicht onderwijs	<p>Bij de vakinhoudelijke delen van het onderwijsarsenaal geldt geen aanwezigheidsplicht, tenzij anders aangeven bij het betreffende onderdeel van het onderwijsarsenaal.</p> <p>Bij de vakdidactische delen van het onderwijsarsenaal geldt een aanwezigheidsverplichting. De didactische kant van het lesgeven leer je niet (of in elk geval niet uitsluitend) door er individueel over te lezen, maar door het in de les te doen en er met elkaar over in gesprek te gaan en te oefenen.</p>		
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze module wordt in het Nederlands vormgegeven. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.		
Inrichtingsvorm	Deeltijd		
Beschrijving van de samenhang van deze module			

Tentamenoverzicht deeltijdmodule "AFRVAV02: AFRONDING VAN VAK EN VAKDIDACTIEK"

NAAM CURSUS	STP	CODE OSIRIS	BEKWAAMHEID	SEMESTER, PERIODE	TENTAMEN-CODE OSIRIS	Toetsvorm	CIJFER / VINK	WEGING	PERIODE	
									KANS 1	KANS 2
Vakdidactiek 7: Ontwerpen van beroepsonderwijs	7,5	VAKOAA27	Vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 1-2	TOETS-01	PROD-O	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Monetaire Economie	5	MONEEC04	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 1-2	TOETS-01	KENN-F	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Ondernemerschap	5	ONDERI43	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	PROD-O	Woord	1	Periode 2	Periode 3
Financiële Educatie	7,5	FINAED06	Vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid	Semester 1, periode 1	TOETS-01	PROD-O	Woord	1	Periode 2	Periode 3
Financial Accounting	2,5	FINAAC41	Vakinhoudelijke bekwaamheid	Semester 1, periode 2	TOETS-01	Schriftelijke toets	Cijfer (≥5,5)	1	Periode 2	Periode 3
Vrije ruimte	2,5	VRIJRU44	Alle bekwaamheden	Semester 1-2, periode 1-4	TOETS-01	PROD-O	Woord	1	Periode 1-4	Periode 2-4

Afronding van vak en vakdidactiek: CURSUS 5 – Vakdidactiek 7: Ontwerpen van beroepsonderwijs	
Naam CURSUS lang EN	Teaching methods in economics 7: Designing Vocational Education
Naam CURSUS kort NL	VD7: Ontwerpen van beroepsonderwijs
Naam CURSUS kort EN	TM7: Designing Vocational Education
Code CURSUS OSIRIS	VAKOAA27
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau-3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de vakdidactiek ten behoeve van het type onderwijs en het deel van het curriculum waarin hij werkzaam is. • kan de leerlingen met gerichte activiteiten de leerstof laten verwerken, daarbij variatie aanbrengen en bij instructie en verwerking en een gerichte inzet van loopbaanoriëntatie en begeleiding, differentiëren naar niveau en kenmerken van zijn leerlingen. • kan zijn didactische aanpak en handelen evalueren, analyseren, bijstellen en ontwikkelen.
Aantal studiepunten	7,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Ontwerpen van beroepsonderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • De student is vaardig in het ontwikkelen van een leerarrangement voor het aanleren en evalueren van een (bedrijfs)economisch werkproces binnen het middelbaar beroepsonderwijs. • De student kan ontwerpprincipes voor onderwijs en (praktijk)toetsing formuleren die gebaseerd zijn op literatuuronderzoek naar modellen over het ontwerpen van beroepsonderwijs (zoals het 4C/ID-model en het model van hybride leeromgevingen) en praktijkonderzoek naar de didactische uitdagingen van het beroepsgerichte deel van het beroepsonderwijs. • De student kan het op basis van deze principes ontwikkelde leerarrangement verantwoorden en presenteren aan een publiek van (semi)professionals waarbij hij demonstreert in staat te zijn feedback te geven en te ontvangen.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Ontwerpen van beroepsonderwijs
Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Designing Vocational Education
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P2N, P3N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1

Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 16: Vakdidactiek economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.1: Oriëntatie op economie in het tweedegraads werkveld • 16.2: Vakspecifieke didactiek • 16.3: Ontwerper en beoordelaar van samenhangende leerarrangementen <p>Een specificatie van de beoordelingsdimensies en beoordelingscriteria is te vinden in de studiewijzer bij het onderdeel 'tentaminering' in de digitale leeromgeving en bestaat, onder meer uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een consistente beschrijving van aanleiding, doel, hoofd- en deelvragen en kloppen met de doelstelling van de studie • Een overzichtelijke en navolgbare beschrijving van inzichten vanuit de theorie over 4C/ID en hybride leren, een getranscribeerd interview met een beroepsbeoefenaar en een werkproces (kwalificatiedossier en de praktijk) • Een conclusie waarin de hoofd en deelvragen helder worden beantwoord vanuit de resultaten van het onderzoek zodat duidelijk wordt wat de leidende ontwerpprincipes zijn • Een concreet ontworpen leerarrangement, volgens inzichten uit 4C/ID en Hybride Leeromgeving voor een week waarin een economisch werkproces centraal staat, dat voldoet aan de theoretische uitgangspunten en dat is geplaatst in een module/leerlijn van de opleiding waarvoor ontworpen is • De uitwerking van een afzonderlijke leertaak, die een onderdeel is van het leerarrangement van een week, is concreet beschreven en er is onderbouwd aangegeven hoe de ontwerpprincipes terugkomen in de leertaak • Een duidelijke presentatie van het ontworpen leerarrangement met verantwoording vanuit de ontwerpprincipes • Relevante vragen/discussiepunten t.a.v. de gegeven presentatie worden in een co-referaat naar voren gebracht. <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ AFRONDING VAN VAK EN VAKDIDACTIEK: CURSUS-5: VAKOAA27

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 1-2	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
VAKOAA27	CURSUS 5 – Vakdidactiek 7: Ontwerpen van beroepsonderwijs	
TOETS-01	Leertaak Ontwerpen van beroepsonderwijs	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	<p>Twee college-uren van 45 minuten op maandag in periode 1 en twee college-uren van 45 minuten op maandag in periode 2.</p> <p>In de colleges wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. In navolging van de ontwerpmodellen die in dit vak centraal staan (4C/ID en Hybride Leeromgeving) wordt er hier onderwijs ontworpen in een team. Een team van studenten in dit geval, met een groepsgrootte van 3 tot 4 studenten. Er wordt geleerd volgens de principes van het samenwerkend leren, waarbij sprake is van een hoge mate van wederzijdse afhankelijkheid. Het is dan ook van groot belang dat alle teamleden elke bijeenkomst aanwezig zijn. De aanwezigheid bij alle bijeenkomsten is een ontvankelijkheidseis voor de leertaak, calamiteiten daargelaten. Bij onoverkomelijke knelpunten van incidentele aard overleg je zowel met de docent als met je team. Als er sprake is van te veel afwezigheid door calamiteiten kan de docent besluiten dat je te weinig verantwoordelijkheid hebt kunnen nemen voor het groepsproces en –resultaat en kun je het vak dit jaar niet met een voldoende afsluiten. Het eerste deel van het vak, in periode 1, is gericht op de theorie van de twee modellen en op het zelfgekozen werkproces. Uitkomst van dit eerste deel van het vak is een verslag naar de studie van de twee modellen en het werkproces. Deel 2, in periode 2, is gericht op het uitwerken van het leerarrangement. Deze uitwerking wordt gepresenteerd aan de rest van de klas. Je krijgt feedback op de presentatie en je geeft zelf als team ook feedback aan een ander team. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten. Naast de vakdidactische insteek ontwikkel je in dit vak nadrukkelijk ook onderzoeksvaardigheden. Het vak is daarmee onderdeel van de leerlijn onderzoek in de opleiding. Zo komt het uitvoeren van literatuuronderzoek aan bod. Ook is er aandacht voor rapporteren van onderzoeksresultaten.</p>
	Online leren	Ja. De digitale leeromgeving "OnderwijsOnline" ondersteunt het leren maar vervangt de contacttijd niet. Ten aanzien van leren en lesgeven met ICT wordt er actief aandacht besteed aan het zoeken van elektronische bronnen en het coderen van interviews.
	Werkplekleren	De leeractiviteiten en de afrondende leertaak worden waar van toepassing gekoppeld aan activiteiten op een werkplek voor beroepsonderwijs.

	Individuele begeleiding	Nee.
	Voertaal	Nederlands, sommige literatuur is mogelijk in het Engels.
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Bruijn, E. de, & Nieuwenhuis, A. (2014). Over grenzen: Pedagogisch-didactische aspecten van het opleidingen voor beroepsuitoefening. <i>Pedagogische Studiën</i>, (91), 3-7. • Claessens, B., (2015). Project met een grote impact. <i>Profiel</i>, (2), 20, 21,23. • Claessens, B., (2015). De crux: begin op tijd. Operatie herziene kd's bij Handel & Mode. <i>Profiel</i> (4), 16-17. • Glaudé, M., Berg, J. van de, Verbeek, F., & Bruijn, E. de. (2011). <i>Pedagogisch-didactisch handelen van docenten in het middelbaar beroepsonderwijs: Literatuurstudie.</i> 's-Hertogenbosch: ECBO. • Hybride Alliantie. (2016). <i>Hybride magazine: Leren in een hybride leeromgeving.</i> • Hoogveld, B., Janssen-Noordman, A., & Merrienboer J. van (Eindred.). (2011). <i>Innovatief onderwijs in de praktijk: Toepassingen van het 4C-ID-model.</i> Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers. • Leenaarts-Gunnewijk, E. et al. (2019). <i>Ontwerpinstrument MBO.</i> Nijmegen: HAN. • Korenhof, M. (2016). <i>Met 4C-ID-model logistiek medewerker opleiden in het MBO. Onderwijsinnovatie.</i> Heerlen: Open Universiteit. • Leraar 24. <i>Dossier: Middelbaar beroepsonderwijs.</i> • Zitter, I., & Hoeve, A. (2012). <i>Hybride leeromgevingen: Het verweven van leer-en werkprocessen.</i> 's Hertogenbosch: ECBO. • Zitter, I., & Hoeve, A. (2016). <i>Van losse ingrediënten naar smakelijk gerecht: Een ontwerpgericht onderzoek naar een hybride leeromgeving in het horecaonderwijs.</i> 's-Hertogenbosch: ECBO.

Afronding van vak en vakdidactiek: CURSUS 6 – Monetaire Economie	
Naam CURSUS lang EN	Monetary Economics
Naam CURSUS kort NL	Monetaire Economie
Naam CURSUS kort EN	Monetary Economics
Code CURSUS OSIRIS	MONEEC04
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw vmbo in het vak economie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel • Voorbereiding op bovenbouw economie in havo en vwo 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Monetaire economie	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de werking van geldschepping via (primaire)banken en de gevolgen er van voor inflatie in algemene zin beschrijven en onderbouwen. • De student heeft overzicht over de inhoud, opzet en werkwijze van de onderwijseenheid. • De student kan de rol, betekenis van (primaire) banken beschrijven en beargumenteren. Kan m.b.v. een eenvoudige bankbalans de belangrijkste taken en risico's (bv liquiditeits-, krediet-, renterisico) van een bank toelichten. Kan de begrippen liquiditeit, solvabiliteit en bijbehorende ratio's (tevens bis-ratio) beschrijven en berekenen. • Student kan functies en relaties tussen verschillende financiële instellingen (geldscheppende en niet-geldscheppende) aangeven en hun belang aantonen. Onder meer: commerciële banken, zakenbanken, beleggingsfondsen, circulatie / centrale banken, kredietbeoordelaars, BIS. • Student kan verschillende financiële producten benoemen, de werking ervan op hun markt duiden (o.a. aandelen, obligaties en andere kredietvormen, deposito's rekening courantgoeden). • Student kan de verschillende vormen en oorzaken (wederzijdse schuldaanvaarding, transformatie, monetisatie, uitgifte van effecten) van geldschepping en vernietiging door primaire banken beschrijven en middels eenvoudige berekeningen en schetsmatige balansen toelichten. • Daarbij kan de student de geldschepping van centrale banken (M0), het (minimum)kasreservepercentage, de geldmultiplator en de invloed van chartaal en giraal geld op de geldschepping betrekken. • De student kan de verschillende soorten en functies van geld benoemen en toelichten. Tevens kan de student monetaire aggregaten (M0, M1, M2 en M3) benoemen en onderscheiden • Student kan de hoogte van het begrotings- en financieringstekort van een overheid berekenen de verschillende wijzen van openbare financiering aangeven. Daarbij gebruik makend van de begrippen, staatsschuld, begrotings- en financieringstekort, EMU-tekort staatsobligaties, schatkistpapier en monetaire financiering.

- Student kan de verschillende vormen en oorzaken van geldschepping en vernietiging (door overheid en buitenland) beschrijven en middels eenvoudige berekeningen en schetsmatige balansens toelichten.
- Student kan de doelstellingen, taken en organisatie van de Fed, ECB, EMU en DNB. beschrijven en effecten van hun beleid verklaren.
- Student kan verschillende doelvariabelen van monetair beleid benoemen en in eenvoudige, realistische situaties beargumenteren. Daarnaast kan de student Keynesiaanse inzichten en monetaire inzichten ten aanzien van het monetair beleid hierin betrekken.
- Student kan de werking van verschillende instrumenten van monetair beleid (kasreserveverplichtingen, openmarktpolitiek, kredietfaciliteiten, rentemanipulatie) door een centrale bank beschrijven (officiële tarieven, zoals marginale beleningsrente, depositorente, refinrente, geldmarktrente, herfinanciering, signaalwerking) en deze grafisch (geldmarkt in enge zin) en balansmatig en cijfermatig onderbouwen. Tevens kan de student enkele vormen van seigniorage benoemen.
- Student kan de betekenis en de werking van de geldmultiplicator beschrijven en berekenen ($M0 \cdot m = M$) en tevens enkele oorzaken van voor de hoogte ervan benoemen en onderbouwen.
- Student heeft inzicht in oorzaken (kosten, bestedings, import), en gevolgen en gevolgen (op koopkracht, sparen, vermogen, concurrentiepositie, wisselkoers, sociale cohesie) van inflatie, hyperinflatie en deflatie op de macro-economie en op bankieren en monetair beleid.
- Student kan m.b.v. de verkeersvergelijking van Fisher ($MV = PT$) effecten van het monetair beleid ten aanzien van het prijsniveau beredeneren en berekenen en kan tevens de werking van de vergelijking relateren aan de conjunctuurgolf. Ook kan de student daarbij de Fisher regel gebruiken en toepassen $r = i - \pi_e$.
- De student kan enkele voordelen en nadelen van het huidige geldscheppingsstelsel van fractional reserve banking aangeven en beargumenteren.
- De student kan enkele voordelen en nadelen van het huidige geldscheppingsstelsel van fractional reserve banking aangeven en kan enkele alternatieve systemen zoals het 100% money plan, en denationalisation, daar mee vergelijken.
- De student heeft kennis en inzicht in het huidige betalings- en kredietverkeer en tevens van alternatieve geldvormen als bitcoin, Libra en digital cash (van centrale banken).
- De student heeft inzicht in de basisprincipes van enkele vormen van islamitisch bankieren.
- Student kan de werking van vaste en (beheerst) flexibele valutamarkten (grafisch) toelichten. Kan daarbij de volgende begrippen hanteren: revaluatie, devaluatie, appreciatie, depreciatie.
- De student kan de ontwikkeling in de Europese monetaire samenwerking beschrijven en de werking toelichten (douane unie, EEG, Interne markt, Bretton Woods, EMS, convergentiecriteria / stabiliteits- en groeipact, ECB, EMU, banken-unie).
- De student kan de voor- en nadelen van flexibele- en vaste wisselkoersen beargumenteren en de vraag of de EMU een geschikt valutagebied voor de euro vormt, beoordelen.
- De student kan de betekenis van het monetaire policy trilemma toelichten en aan de hand van een casus beargumenteren.
- De student oorzaken van, het verloop van, de gevolgen van en maatregelen tegen de kredietcrisis en de eurocrisis benoemen en toelichten, waarbij betrokken kunnen worden, de betekenis in deze crisis van: gesecuritiseerde hypotheekobligaties, credit default swaps, rating agencies, toezichhouders, banken, beleggingsmaatschappijen, geldmarktfondsen, het onderscheid tussen liquiditeits- en solvabiliteitsproblemen van banken, deregulering van het financiële systeem, rentestand, huizenprijzen en de systeemafhankelijkheid van banken.
- De student kan rente definiëren, de economische functie ervan beschrijven en beredeneren wat de hoogte van de rente bepaalt.

	<ul style="list-style-type: none"> • Student kan voorbeelden en werking van geldmarkten (in ruime en in enge zin) en kapitaalmarkten benoemen en uitleggen. Tevens kan de student de rol van enkele belangrijk producten (o.a. obligaties en aandelen) op deze markten beschrijven, ondersteund door schetsmatige grafieken en berekeningen (koersberekening, contante waarde, toekomstige waarde, yield to maturity, looptijden, couponrente, effectieve rente, rendement, samengestelde intrest, koerswinst, risicopremie, spread, dekkingsgraad). De student kan tevens de werking en effecten van deze markten duiden (bv meerdere oorzaken voor verschuivingen van de vraag en het aanbod naar obligaties geven). • De student heeft inzicht in de oorzaken en gevolgen van en tussen de nominale rente en de reële rente. Ook kan de student daarbij de Fisher-vergelijking gebruiken en rekenkundig toepassen ($r = i - \pi e$) en heeft kennis van het Fisher effect (als de inflatie met 1% toeneemt, zal ook de rente met 1% toenemen). • Student kan de betekenis van de yieldcurve als momentopname voor de rentestructuur (risico en termijnstructuur) duiden. Tevens kan de student a.d.h.v. een positieve of negatieve yieldcurve relevante oorzaken benoemen (en verklaren), zoals het liquiditeits- en het verwachtingseffect waardoor de hoogte van de rente op termijn wordt beïnvloed. • Student kan de werking van vaste en (beheerst) flexibele valutamarkten (grafisch) toelichten en koersen berekenen. Kan daarbij de volgende begrippen hanteren: (effectieve)(reële) wisselkoers, revaluatie, devaluatie, appreciatie, depreciatie, spotmarkt, termijnmarkt, termijnwisselkoers, arbitrage, speculatie, hedging, rendement. De student kan tevens voor en nadelen van beide vormen van koersvorming (korte en lange termijn) toelichten. • Student kan oorzaken en effecten (op reële en financiële markten) van valutakoersveranderingen benoemen, uitleggen en m.b.v. de koopkrachtpariteitstheorie, beargumenteren en berekenen. Kan daarbij tevens de betekenis van de betalingsbalans in de analyse betrekken. • Student kan verschillende wijzen van interventies op de valutamarkt benoemen, (grafisch) toelichten en de effecten ervan duiden. • De student heeft overzicht over de gehele leerstof en de wijze waarop deze wordt getentamineerd. Kent de belangrijkste concepten, contexten en mechanismen. • De student is op de hoogte van enkele belangrijke actuele topics op het gebied van de monetaire economie en kan deze koppelen aan de theorie.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Monetaire economie
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Monetary economics
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P2N, P3N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladdpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	KENN-F

Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 1: Macro-economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.1: Macro-economische relaties • 1.4: Arbeid • 1.5: Inflatie <p>Domein 3: Monetaire economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.1: Financiële data • 3.2: Financiële markten en instituties <p>Domein 5: Internationale Economische Betrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5.1: Globalisering en internationale handel • 5.2: Economische en Europese integratie <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ AFRONDING VAN VAK EN VAKDIDACTIEK: CURSUS-6: MONEEC04

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 1-2	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groeps grootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
MONEEC04	CURSUS 6 – Monetaire Economie	
TOETS-01	Kennistoets Monetaire Economie	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	<p>Twee college-uren van 45 minuten op maandag in periode 1 en twee college-uren van 45 minuten op maandag in periode 2.</p> <p>In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet, zoals het bespreken van het huiswerk, discussies over de stof, actuele artikelen en rollenspellen. Aan het einde van periode 1 vindt daarnaast formatieve toetsing plaats, waarmee je als student kunt kijken waar je staat op weg naar het in vereiste niveau, waarvan de summatieve toets in periode 2 ligt.</p>
	Online leren	<p>Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Studenten kunnen on-line de antwoorden op opdrachten controleren en actuele artikelen vinden. Door de zelfstudieroute te kiezen, mis je echter wel de verdieping via interactie via rollenspellen en discussie over die artikelen. Aan het einde van periode 1 vindt daarnaast formatieve toetsing plaats, waarmee je als student kunt kijken waar je staat op weg naar het vereiste niveau, waarvan de summatieve toets in periode 2 ligt. Ten aanzien van de leerlijn leren lesgeven met ICT wordt er aandacht besteed aan het tijd- en plaatsafhankelijk leren via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen.</p>
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • Boonstra, W. <i>Geld. Wat is het, wat doet het, waar komt het vandaan?</i> Amsterdam: VU University Press. • Handouts, artikelen, opdrachten via de digitale leeromgeving.

Afronding van vak en vakdidactiek: CURSUS 7 – Ondernemerschap	
Naam CURSUS lang EN	Entrepreneurship
Naam CURSUS kort NL	Ondernemerschap
Naam CURSUS kort EN	Entrepreneurship
Code CURSUS OSIRIS	ONDERI43
Eindkwalificatie(s)	<p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de kennis zoals vastgelegd in de landelijke vakkennisbasis • beheerst de leerstof waarvoor hij verantwoordelijk is qua kennis en vaardigheden en kent de theoretische en praktische achtergronden van zijn vak. • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van het curriculum waarin hij werkt • kent de relatie van de leerstof voor zijn vak met de kerndoelen, eindtermen en eindexamenprogramma's. • overziet de opbouw van het curriculum van zijn vak, de plaats van zijn vak in het curriculum van de opleiding en de doorlopende leerlijnen. • kan zijn leerlingen duidelijk maken wat de relevantie is van de leerstof voor beroepspraktijk en vervolgonderwijs.
Aantal studiepunten	5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo/ vwo • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist. • Voorbereidend op de bovenbouw havo/vwo 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Ondernemerschap	<p>Als je het beste uit anderen wilt halen, zal je eerst de beste versie van jezelf moeten worden. Persoonlijk leiderschap is de vaardigheid om je eigen roer in handen te nemen met behulp van de waarden en talenten die bij jou passen. Vaak maken oude gedragspatronen je van streek. Ontdek welke patronen jou belemmeren en leer je eigen kompas lezen. Laat je niet de wind uit de zeilen nemen en vaar volle kracht vooruit.</p> <p>De student kan een cursus/lessenserie van een integraal ondernemingsplan (her) ontwerpen, begeleiden of beoordelen, gebruik makend van trefwoorden in de kennisbasis docent bedrijfseconomie bachelor en voldoen aan de eisen die een professionele vermogensverschaffer stelt, voor een beginnend ondernemer.</p>
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Ondernemerschap
Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Entrepreneurship
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01

Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P2N, P3N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 16: Vakdidactiek economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.3: Ontwerper en beoordelaar van samenhangende leerarrangementen <p>De beoordeling is gebaseerd op een portfolio en een pitch die de student elk met minimaal een voldoende dient af te ronden. De beoordelingscriteria hiervan zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	Woord
Minimaal oordeel CURSUS	Woord

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ AFRONDING VAN VAK EN VAKDIDACTIEK: CURSUS-7: ONDERI43

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 2	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
ONDERI40	CURSUS 7 – Ondernemerschap	
TOETS-01	Leertaak Ondernemerschap	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Drie college-uren van 45 minuten éénmaal per 2 weken op donderdag in periode 2. De vorm waarin wordt gewerkt bestaat uit interactieve colleges waarin je samen met medestudenten, docenten en gastsprekers via begeleide dialoog en andersoortige leeractiviteiten aan een portfolio en een pitch werkt.
	Online leren	Ja. De digitale leeromgeving OnderwijsOnline ondersteunt het leren maar vervangt het contactonderwijs niet.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	De gebruikte literatuur wordt gepubliceerd op OnderwijsOnline in de vorm van artikelen.

Afronding van vak en vakdidactiek: CURSUS 8 – Financiële Educatie	
Naam CURSUS lang EN	Financial Education
Naam CURSUS kort NL	Financiële Educatie
Naam CURSUS kort EN	Financial Education
Code CURSUS OSIRIS	FINAED06
Eindkwalificatie(s)	<p>De student is in staat om het belang van financiële educatie vanuit ervaringen van hemzelf en anderen en actuele literatuur te onderzoeken en op basis daarvan een activiteit binnen de financiële educatie te ontwikkelen, te verantwoorden, uit te voeren, erop te reflecteren en aantoonbaar te delen met vakgenoten. Financiële educatie wordt steeds meer een structureel onderdeel van het schoolcurriculum en is bij de meeste scholen een onderdeel van bestaande vakken en leergebieden. Hoe maak je van leerlingen en studenten verantwoordelijke burgers en hoe leer je ze kritisch na te denken en verantwoordelijkheid bij te brengen voor hun eigen financieel keuzegedrag, financieel handelen wanneer het gaat over hun financiële mogelijkheden? Hoe stimuleer je bewustwording rondom financiële keuzes, hoe stimuleer je denkvermogen en doen vermogen en in hoeverre ben je in onderwijs in staat om financieel keuzegedrag te beïnvloeden?</p> <p>Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de kennis zoals vastgelegd in de landelijke vakkennisbasis • beheerst de leerstof waarvoor hij verantwoordelijk is qua kennis en vaardigheden en kent de theoretische en praktische achtergronden van zijn vak. • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van het curriculum waarin hij werkt • kent de relatie van de leerstof voor zijn vak met de kerndoelen, eindtermen en eindexamenprogramma's. • overziet de opbouw van het curriculum van zijn vak, de plaats van zijn vak in het curriculum van de opleiding en de doorlopende leerlijnen. • kan zijn leerlingen duidelijk maken wat de relevantie is van de leerstof voor beroepspraktijk en vervolgonderwijs. <p>Vakdidactische bekwaamheid op niveau-3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de vakdidactiek ten behoeve van het type onderwijs en het deel van het curriculum waarin hij werkzaam is. • kan de leerlingen met gerichte activiteiten de leerstof laten verwerken, daarbij variatie aanbrenge en bij instructie en verwerking en een gerichte inzet van loopbaanoriëntatie en begeleiding, differentiëren naar niveau en kenmerken van zijn leerlingen. • kan zijn didactische aanpak en handelen evalueren, analyseren, bijstellen en ontwikkelen.
Aantal studiepunten	7,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
<p>De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderbouw vmbo / havo / vwo • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie 	

- MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist.

Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd

Financiële Educatie	De student is in staat om het belang van financiële educatie vanuit ervaringen van hemzelf en anderen en actuele literatuur te onderzoeken en op basis daarvan een activiteit binnen de financiële educatie te ontwikkelen, te verantwoorden, uit te voeren, erop te reflecteren en aantoonbaar te delen met vakgenoten.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	PROD-O Financiële Educatie
Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Financial Education
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P2N, P3N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 16: Vakdidactiek economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.3: Ontwerper en beoordelaar van samenhangende leerarrangementen <p>Basis voor de beoordeling wordt gevormd door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "why": het belang van financiële educatie vanuit verschillende invalshoeken • verantwoording van de totstandkoming van de activiteit • reflectie op activiteit • de opgedane kennis en ervaring wordt aantoonbaar gedeeld met vakgenoten. <p>De uitgewerkte beoordelingscriteria (het beoordelingsmodel inclusief weging en cesuur) zijn te vinden op onderwijsonline.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	Woord
Minimaal oordeel CURSUS	Woord

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ AFRONDING VAN VAK EN VAKDIDACTIEK: CURSUS-8: FINAED06

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 1 (en optionele inloopbijeenkomsten in periode 2)	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
FINAED05	CURSUS 8 – Financiële Educatie	
TOETS-01	Leertaak Financiële Educatie	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	<p>Groepsbijeenkomsten waarin studenten de gelegenheid krijgen zich te verdiepen in financiële educatie. Aanwezigheid is wenselijk voor de verdiepende colleges waarin studenten elkaar peerfeedback geven, de netwerk- en valorisatiebijeenkomsten. We staan stil bij de vraag wat werkt met financiële educatie en verdiepen ons in bestaand actueel onderzoek rondom financiële geletterdheid, financieel keuzegedrag en financiële educatie, ondermijnende criminaliteit en schulden- en armoedeproblematiek. A.h.v. casuïstiek horende bij live events uit de praktijk gaan studenten aan de slag met financiële zelfredzaamheid.</p> <p>Met de inzichten van elke bijeenkomst en met de voorbereiding voor de volgende les formuleren studenten ontwerpprincipes relevant voor financiële educatie wat ze willen vormgeven binnen hun werk of (LIO-)stage. Met als uitgangspunt deze ontwerpprincipes en vooronderzoek en interesse gaat de student aan de slag met een geschikte didactische vertaalslag. Deze vertaalslag wordt ingezet bij zijn leerlingen/studenten en systematisch geëvalueerd. De student draagt zorg voor kennisdeling van wat hij ontworpen heeft en geëvalueerd.</p>
	Online leren	Ja. De digitale leeromgeving OnderwijsOnline ondersteunt het leren maar vervangt de contacttijd niet.
	Werkplekleren	Ja. De leertaak dient uitgevoerd te worden op de werkplek.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	<p>Actuele bronnen en literatuur rondom vakinhoud over financial literacy en armoedebestrijding, didactische modellen passend bij financiële educatie, financieel keuzegedrag, neurologische ontwikkelingen hersenen en verleidingen, coachingsmodellen passend bij financiële begeleiding zijn te vinden op onderwijsonline en teams.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laan, A. van der, Lodeweges, J., Sjoers, S., & Linde, G. van der (2020). <i>Financiële geletterdheid in vmbo-bb/kb en praktijkonderwijs: Het belang van executieve functies op weg naar financiële zelfredzaamheid</i>. Enschede: SLO. • Amagir, A (2020). <i>'You can't just spend all the money you have': Financial literacy education among young students in the Netherlands</i>. Amsterdam: ASE-RI

		<ul style="list-style-type: none">• Op OnderwijsOnline vindt men verdiepende en verbredende actuele artikelen rondom financiële educatie.
--	--	---

Afronding van vak en vakdidactiek: CURSUS 11 – Financial Accounting	
Naam CURSUS lang EN	Financial Accounting
Naam CURSUS kort NL	Financial Accounting
Naam CURSUS kort EN	Financial Accounting
Code CURSUS OSIRIS	FINAAC41
Eindkwalificatie(s)	Vakinhoudelijke bekwaamheid op niveau-2: <ul style="list-style-type: none"> • beheerst de binnen de eigen opleiding aangeboden vakkennis in de postpropedeuse-fase én de leerstof van de onderwijsactiviteiten die hij verzorgt.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd is o.a. gerelateerd aan de volgende beroepscontexten: <ul style="list-style-type: none"> • Bovenbouw vmbo de profielen Economie en Ondernemen, dienstverlening en producten, horeca, bakkerij en recreatie • MBO: kwalificatiedossiers van ondernemerschap/retail, assistent-manager internationale handel, verkoopspecialist 	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Financial Accounting	<ul style="list-style-type: none"> • De student bezit theoretische kennis van de concepten enkelvoudige interest, samengestelde interest, renten en annuïteiten. • De student hanteert economische procedures om binnen een specifieke economische context de contante waarden en eindwaarden te berekenen gebruikmakend van pre- en postnumerando renten; • De student kan de annuïteit bereken en onderdelen van de annuïteit berekenen zoals (o.a. aflossingsbestanddelen, rente, looptijd en schuldrest); • De student kan economische procedures toepassen om, vanuit theoretische kennis, uit te rekenen of een investering winstgevend is (bijvoorbeeld: terugverdientijd met behulp van periodieke cashflows of de Netto Contante Waarde-methode). • De student kan economische rekenvaardigheden, zoals procenten, indexcijfers of vraagstukken vanuit de financiële rekenkunde (bijvoorbeeld via stappenplannen of denkschema's) aanleren, automatiseren en toepassen; • De student hanteert ter zake doende wiskundige en rekenkundige bewerkingen wisselend ondersteund met rekenmachine, spreadsheetprogramma om voor de procedurele vaardigheden die staan verwoord in deze kennisbasis tot een gefundeerde uitspraak over een specifieke situatie te komen.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Kennistoets Financial Accounting
Naam (deel)tentamen EN	Knowledge test Financial Accounting
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.

Tentamenmoment	P1N, P2N
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-programmeerbare rekenmachine • Pen • Kladpapier
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	Schriftelijke toets
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	<p>Getoetst worden de volgende domeinen uit de landelijke kennisbasis economie:</p> <p>Domein 7: Financiële Rekenkunde</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7.1 Renteberekeningen <p>Domein 9: Corporate Finance</p> <ul style="list-style-type: none"> • 9.1 Vermogens- en kapitaalstructuur <p>Domein 15: Een economische en maatschappelijke bril</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15.1: Wiskunde en statistiek <p>De beoordelingscriteria zijn gebaseerd op de doelen en de toetsmatrijs. Deze zijn nader gespecificeerd en gepubliceerd op OnderwijsOnline bij dit tentamen.</p>
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ AFRONDING VAN VAK EN VAKDIDACTIEK: CURSUS-11: FINAAC41

Onderwijsperiode	Semester 1, periode 1	
Maximum aantal deelnemers	De ideale groepsgrootte is 25 studenten. Om organisatorische redenen kan hier in voorkomende gevallen van worden afgeweken.	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden. Gebruikte literatuur kan Engelstalige teksten bevatten.	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
FINAAC41	CURSUS 11 – Financial Accounting	
TOETS-01	Kennistoets Financial Accounting	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Twee college-uren van 45 minuten op donderdag in periode 2. In het college wordt vooral aandacht besteed aan de uitleg, verwerking en toepassing van de leerstof. Hiertoe worden verschillende werkvormen ingezet. Terugkerende onderdelen tijdens de lessen zijn o.a.: het beantwoorden van vragen naar aanleiding van de bestudering van de in een vorige bijeenkomst aangeboden stof of van gemaakte huiswerkopgaven; theoretische verdieping van de onderwerpen in de vorm van hoorcollege; het maken van oefenopgaven om de aangeboden theorie te verankeren in de vorm van werkcollege. Studenten ontvangen ontwikkelingsgerichte feedback van docenten en medestudenten.
	Online leren	Ja. Op OnderwijsOnline zullen de inhoudelijke thema's worden aangeboden waardoor de student zelfstandig en op eigen tempo de stof tot zich kan nemen. Via het raadplegen van online beschikbaar gestelde videomaterialen wordt onder meer aandacht besteed aan tijd- en plaatsonafhankelijk leren.
	Werkplekleren	Nee. Het werkplekleren is niet voorwaardelijk om dit deel van het onderwijsarsenaal te kunnen volgen.
	Individuele begeleiding	Niet van toepassing
	Voertaal	Nederlands
	Literatuur, software en overig materiaal	Financiële Rekenkunde in kort bestek, R. Liethof, J.C. van den Boogaart, Convoy. ISBN 978-90-79564-46-0.

Afronding van vak en vakdidactiek: CURSUS 10 – Vrije ruimte	
Naam CURSUS lang EN	Elective
Naam CURSUS kort NL	Vrije ruimte
Naam CURSUS kort EN	Elective
Code CURSUS OSIRIS	VRIJRU44
Eindkwalificatie(s)	Alle bekwaamheden kunnen van toepassing zijn.
Aantal studiepunten	2,5 studiepunten
Ingangseisen CURSUS	Niet van toepassing
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS	
De CURSUS zoals hieronder geformuleerd kan gerelateerd zijn aan alle beroepscontexten.	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Vrije Ruimte	<p>Studenten aan de 2e graads lerarenopleiding economie hebben in totaal 70 uur (= 2,5 studiepunten) te besteden aan vrije ruimte, náást hun minor. Deze vrije ruimte wordt afgesloten met de Leertaak "Vrije Ruimte". Activiteiten die de student uitvoert in het kader van deze vrije ruimte, zijn gericht op (één van de) bekwaamheden: vakinhoudelijk, vakdidactisch, pedagogisch en/of de brede professionele basis van het docentschap.</p> <p>Iedere student geeft zelf invulling aan deze vrije ruimte gedurende de postpropedeuse-fase van zijn opleiding. Er zijn verschillende manieren om de vrije ruimte te vullen. De student kan zelf activiteiten bedenken waarmee hij de vrije ruimte vult, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het geven van een cursus of begeleiden van lerenden buiten de opleiding; • het voorbereiden, begeleiden en evalueren van de introductie voor nieuwe eerstejaars studenten; • het begeleiden van eerstejaars studenten bij de ontwikkeling van hun zelfmanagement t.a.v. hun leren; • studiereis New York (contactpersoon Milan Janssen) • uitwisseling en studiereis Marokko (contactpersoon Henk Delger) • het doen van een onderzoekje naar een thema dat hem interesseert; • het bezoeken van een conferentie; • een korte stage, bijvoorbeeld in het bedrijfsleven; • assisteren bij praktijkexamens in het werkveld (niet eigen stageschool); • werken aan kwaliteitsverbetering van de eigen opleiding (student als partner), bijvoorbeeld ter voorbereiding op visitaties en accreditaties; • laaggeletterde studenten of leerlingen ondersteunen • verzorgen van training of coaching (bijv. in de sport) • brainstormen over het curriculum • studenten van andere opleidingen helpen opzetten van een eigen onderneming • ondernemerschapsworkshops verzorgen aan andere opleidingen • de zichtbaarheid van jouw opleiding helpen vergroten via social media • een novelle of een roman lezen en daarna de transfer maken naar wat je daar in (economie)lessen mee kunt doen • et cetera.

	Let op: als je bijvoorbeeld open dagen en voorlichtingsactiviteiten inzet als activiteiten binnen de vrije ruimte, mag je er niet ook voor worden betaald.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Leertaak Vrije Ruimte
Naam (deel)tentamen EN	Practical assignment Elective
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden via Osiris	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Tentamenmoment	P1N, P2N, P3N, P4N
Toegestane hulpmiddelen	Niet van toepassing
Weging	1
Omvat de leeruitkomst(en)	Het (deel)tentamen omvat alle leeruitkomsten waaruit deze CURSUS is opgebouwd.
Tentamenvorm/ vormen	PROD-O
Tentamentype	
Beoordelingscriteria	De leertaak Vrije Ruimte wordt beoordeeld op de volgende dimensies: <ul style="list-style-type: none"> • Beschrijving van de ondernomen activiteit • Beschrijving leerdoelen en relevantie, passend bij de ontwikkeling van docentbekwaamheden • Reflectie op behaalde leerdoelen, mede i.r.t. de identiteitsvraag "wat voor een economiedocent wil ik worden?" • Hbo-niveau van de uitgevoerde activiteit(en) • Verantwoording studiebelastinguren en studiepunten
Minimaal oordeel deeltentamen	Woord
Minimaal oordeel CURSUS	woord

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ AFRONDING VAN VAK EN VAKDIDACTIEK: CURSUS-10: VRIJRU44

Onderwijsperiode	Semester 1-2, periode 1-4	
Maximum aantal deelnemers	Niet van toepassing	
Eigen financiële bijdrage	Niet van toepassing	
Alternatief voor onderwijsarsenaal	Omdat er geen sprake is van eigen financiële bijdrage, is dit niet van toepassing. Als er een behoefte vanuit studenten is om tot een alternatieve invulling of aanpak te komen, is dat altijd in nader overleg te bepalen tijdens de intake, studieloopbaanbegeleiding en geschiedt in overleg met betrokken docent(en) van dit onderwijsarsenaal.	
Taal indien anders dan Nederlands	Niet van toepassing	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.	
VRIJRU07	CURSUS 10 – Vrije ruimte	
TOETS-01	Leertaak Vrije Ruimte LT VR	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS /(deel)tentamens biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Niet van toepassing
	Online leren	Niet van toepassing
	Werkplekleren	Het werkplekleren kan deel uitmaken van dit deel van het onderwijsarsenaal.
	Individuele begeleiding	De student dient bij zijn slb'er vooraf een formele aanvraag voor invulling van de vrije ruimte in volgens het format op onderwijsonline. Deze aanvraag wordt door de slb'er aan een collega van het opleidingsteam die zorgdraagt voor de begeleiding van deze vrije ruimte doorgegeven. Deze collega beslist of de activiteiten binnen het voorstel voldoende specifiek, aanvaardbaar, haalbaar en van voldoende niveau zijn. Hij draagt zorg voor de begeleiding van de uit te voeren taken; hij is aanspreekpunt en adviseur naar de student toe. De student is zelf verantwoordelijk voor de uit te voeren taken en de planning ervan. De toegewezen collega verwerkt de beoordeling.
	Voertaal	Nederlands
Literatuur, software en overig materiaal	Nader te bepalen in overleg met de docent	

9.3 Minoren van de opleiding

In dit studiejaar biedt de opleiding de volgende minoren aan:

Begeleiden in de school
de betekenisvolle leraar
Docent worden in het VO of MBO
Drama en theater in het onderwijs
Education in International Perspective
Formatief handelen
International Teacher Programme
Onderwijs in internationaal perspectief
Projectonderwijs: aan de slag voor bedrijven
Rekenexpert
Tweetalig Primair Onderwijs (TPO - Engels)
Vakverdieping geschiedenis
Veldwerk en landschap
De Leraar in het MBO, een veelzijdig professional (deeltijd)
Omgaan met Diversiteit in het VO (deeltijd)
Opleider in de Praktijk (deeltijd)

De uitgebreide onderwijsbeschrijvingen van deze minoren, is in een separate bijlage 'Minorenoverzicht' toegevoegd.

Je kunt ook een minor bij een andere HAN-opleiding kiezen. Het overzicht van minoren van de HAN en de toegangseisen ervoor vind je hier: www.minoren-han.nl.

9.4 Afstudeerrichtingen

Niet van toepassing.

9.5 Honours- en talentenprogramma's en premasters

Niet van toepassing.

9.5.1 Honoursprogramma 's

Niet van toepassing.

9.5.2 Talentprogramma's

Niet van toepassing.

9.5.3 Premasters

Niet van toepassing.

9.6 Trajecten met bijzondere eigenschap

9.6.1 Versneld traject

Niet van toepassing.

9.6.2 Verkort traject

De opleidingen aardrijkskunde, biologie, Duits, economie, Engels, Frans, geschiedenis, natuurkunde, Nederlands, pedagogiek, scheikunde en wiskunde worden aangeboden in de voltijd variant Kopopleiding. De opleidingen Nederlands en wiskunde worden bovendien aangeboden met een verkort deeltijd traject. De onderwijsbeschrijvingen zijn te vinden op Onderwijs Online, <https://onderwijsonline.han.nl/>, op de eigen opleidingspagina en op de webpagina van HAN Insite / Academie Educatie / opleidingen en vervolgens onder de desbetreffende opleidingspagina.

9.6.3 Verkort traject van associate degree naar bachelorgraad

Niet van toepassing.

9.6.4 Traject voor topsporters

Niet van toepassing.

9.6.5 Gecombineerd traject

Niet van toepassing.

9.6.6 Overig traject met bijzondere eigenschap

Niet van toepassing.

9.7 De opleiders

Het team van de tweedegraads lerarenopleiding Economie zit vanaf studiejaar 2022/2023 op de **2e etage** van het I/O-gebouw op **Kapittelweg 35** in **werkruimte E2.43** en bestaat uit de volgende, enthousiaste collega's:

Foto	Contactgegevens	Taken en vakgebieden
	Roberto Alvarez Roberto.alvarez@han.nl Roostercode: AVRZR	Vakdidactiek Economie Algemene economie slb/coaching
	Rianne Hogedoorn Rianne.Hogedoorn@han.nl Roostercode: HGDRJ	Vakdidactiek Economie Bedrijfseconomie Bedrijfsadministratie Wiskunde Onderzoek slb/coaching
	Baukje Hermes Baukje.Hermes@han.nl	Secretariële ondersteuning
	Milan Janssen Milan.Janssen@han.nl Roostercode: JNM	Vakdidactiek Economie Algemene economie slb/coaching

	<p>John Kragt John.Kragt@han.nl Roostercode: KRGTJ</p>	<p>Vakdidactiek Economie Algemene economie</p>
	<p>Roel van Lin R.vanLin@han.nl Roostercode: LINR</p>	<p>Vakdidactiek Economie Onderwijskunde slb/coaching</p>
	<p>Coen Oosterbroek Coen.Oosterbroek@han.nl Roostercode: OSBC</p>	<p>Vakdidactiek Economie Bedrijfseconomie Bedrijfsadministratie Onderzoek slb/coaching</p>
	<p>Marinka Schipper Marinka.schipper@han.nl Roostercode: SPRK</p>	<p>Vakdidactiek Economie Onderwijskunde Onderzoek slb/coaching</p>
	<p>Maurice Straatmans Maurice.Straatmans@han.nl Roostercode: SMSM</p>	<p>Vakdidactiek Economie Commerciële Economie Bedrijfseconomie Bedrijfsadministratie slb/coaching</p>
	<p>Jos Trimpe Jos.Trimpe@han.nl Roostercode: TRMPJ</p>	<p>Vakdidactiek Economie Onderwijskunde Algemene Economie slb/coaching</p>
	<p>Yusuf Kocayörük Yusuf.Kocayoruk@han.nl Roostercode: KCRKY</p>	<p>Vakdidactiek Economie Algemene Economie slb/coaching</p>
	<p>Astrid Snel Astrid.Snel@han.nl Roostercode: SLN</p>	<p>Vakdidactiek Economie Recht Financiële Educatie Organisatiemanagement slb/coaching</p>
	<p>Ilse Ouwens Ilse.Ouwens@han.nl Roostercode: OSWIH</p>	<p>Vakdidactiek Economie Financiële Educatie Onderzoek slb/coaching</p>

